

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta . . . » 13.—
za četrt . . . » 6.50
za en mesec . . . » 3.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta . . . » 11.20
za četrt . . . » 5.60
za en mesec . . . » 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENECE

Inserati:

Enostopna petitvra (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . » 13 v
za trikrat . . . » 10 v
za več kot trikrat . . . » 9 v

V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvra
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniški nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6. —
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Upraviškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 18 strani.

Dr. Šusteršič o notranji jugoslovanski krizi.

»Agramer Tagblatt« objavlja z dne 12. t. m. dr. Šusteršičevo izjavo o notranje-političnem položaju, ki slove:

»Zdaj se nahajamo v počasni krizi. Ne more se še natančno znati, kdaj se odloči. Četrtno glasovanje o dnevnem redu ne bo nikaka odločitev. Ničesar ne izgubi na svoji nevarnosti, če tudi v tem popolnoma formalnem vprašanju glede na dnevni red zmaga vlada. Če bo poražena vlada, bi težko za to sebe usmrtila. Vprašanje o posojilu dejansko ni tako aktualno s stališča državnih koristi, kakor izkušna vlada vzbuditi to vero. Bolj kakor za državne se gre za vladne potrebe, da bo pripravljena za gotove slučaje. Kriza se bo počasi tako vlekla naprej, kakor se je vlekla do zdaj. Lahko je mogoče, da se gre le za mesece, ko se položaj odločilno izpremeni. Gotovo so važni pri tej odločitvi tudi okoliščine, ker ni vse eno, če imamo delegacije, ali če jih nimamo. Delegacije pomenjajo dreadnoughte in podobne stvari — takrat postane potreba denarja finančnemu ministru državna potreba.

Vprašati se moramo, če bo jugoslovanska državnozborna delegacija pripravljena, ko se bo šlo čez nekaj mesecev za odločilno izpremembo, kar je veliko vprašanje važno za slovensko in hrvaško ljudstvo. Nisem izgubil vsega upanja, a pripravljen sem tudi na najhujše eventualnosti. Zadnji čas sem večkrat opozarjal na nepovoljne razmere v jugoslovanski delegaciji. Smatral sem kot načelnik V. L. S., za svojo dolžnost, da poučim slovensko javnost, da ne bo presenečena zaradi morebitnih posledic. To, da sem molčal o razlogih teh zelo obžalovanja vrednih razmer, dokazuje, da se nisem izgubil vsega upanja na saniranje. Kakor poročam neki list, je bil moj tovariš dr. Ploj »Zveze južnih Slaven« tako ljubezniv, da je dolžil mojo stranko krivde zaradi notranje jugoslovanske krize. Na to polje mu sedaj ne sledim, ker imam trdno voljo, da stvar rešim, če je to še sploh mogoče. Za rekriminacije bo še časa dovolj, če izpodleti saniranje. Odločiti se mora kmalu, ker nepovoljen položaj v jugoslovanskem taboru je ta-

ko daleč napredoval, da sta za odločitev dani le dve možnosti: pošteno, lojalno skupno postopanje ali pa poštena, odkrita ločitev. Claire obscur, ki je vladalo zadnje mesece, je nevzdržljivo, ker nič ne odgovarja koristim slovenskega in hrvaškega ljudstva. Trdna hrvaško-slovenska skupnost bi se dosegla v dunajskem državnem zboru, če bi se vpoštevali zgolj stvarni momenti in to timlaže, ker smatra »Vseslovenska Ljudska Stranka« narodna stremljenja hrvaškega ljudstva za stvar, ki jo zastopa tako, kakor lastne koristi. Kljub temu obstajajo velike, da zelo velike težkoče, na katere iz navedenih razlogov zdaj niti namigniti nočem. Izraziti hočem le svoje odkrito upanje, da se domoljubna hrvaško narodna stremljenja nam zelo dragih hrvaških državnozbornih tovarišev združujejo z našimi poštenimi prizadevanji.

Vprašanje o italijanski fakulteti? Malo vprašanje samo obsebi, a veliko v zvezi z velikimi kulturnimi in narodnimi stremljenji Slovencev in Hrvatov. Pot ima »Slovenski klub« jasno označeno, kdor je pozorno sledil dogodkom zadnjih let, ne more trenutek dvomiti o tem, kakšno stališče bomo zavzeli.

Krščansko-socialno delavsko vprašanje na Hrvaškem.

(K skupščini hrvaškega krščanskosocialnega delavstva dne 24. t. m. v Zagrebu.)

Zagreb, 14. aprila.

Krščanskosocialna misel je med hrvaškim delavstvom našla svojih pristašev že pred kakimi 10 do 12 leti. Prvi početki so vznikli v kulturnem in političnem središču cele Hrvaške — v Zagrebu ter je bilo krščanskosocialno delavsko gibanje skoro do zadnjega časa omejeno zgolj na to mesto. Tu se je razvijala agitacija z jako skromnimi sredstvi in v zelo omejenem delokrogu.

Ustanavljale so se večinoma politične organizacije; zelo redke so bile strokovne organizacije. A kolikor jih je tudi bilo, niso bile zakonite, temveč ilegalne, ker v onem času na Hrvaškem strokovno združevanje sploh ni bilo dovoljeno.

Vse gibanje in vse delo, da se hrvaško delavstvo gospodarstvo dvigne in izboljša pogoje svojega bednega živ-

ljenja, je osredotočeno v »Hrvaški krščanski delavski zvezi«. Zveza je razvila svoje delovanje koncem leta 1908, ko ji je kralj. deželna vlada po mnogih neprilikah in zaprekah končno vendar potrdila pravila.

»Hrvaška krščanska delavska zveza« združuje vse hrvaške krščanskosocialne nepolitične strokovne organizacije ter je jako podobna »Jugoslovanski strokovni zvezi« v Ljubljani.

Toliko o zgodovini krščanskosocialnega delavskega gibanja na Hrvaškem; obrnimo se sedaj k današnjemu stanju in delovanju hrvaškega krščanskosocialnega delavstva.

Zveza deluje na Hrvaškem in v Slavoniji; njen namen je, na temelju krščanskih načel podpirati svoje člane in delovati za njih materialne in duševne koristi. V dosego tega namena deluje pred vsem: a) s podpiranjem bolnih in revnih članov, b) s posredovanjem dela oziroma služb, c) s pripravljanjem poučnih tečajev in predavanj, izključivši vsako politično tendenco, d) s preskrbo brezplačnega pravnega varstva v vseh spornih slučajih, nastalih v delavskem oziroma službenem razmerju članov itd.

Sedež zveze je v Zagrebu, svoje podružnice pa ima doslej v Osijeku, Mitrovici, Križevcih, Karlovcu, Jelenju, Samoboru, Belovaru in Požegi. V ostalih mestih, kakor: Brod, Varaždin, Gospić itd., se pripravljajo tla in je upati, da se povsodi z uspehom osnujejo podružnice H. K. D. Z.

Zveza šteje doslej skupaj okoli dva tisoč organiziranih članov, od katerih tri četrtine redno in natančno izpolnjujejo društvene dolžnosti. Čeprav Zveza danes še ni posebno utrjena in močna po številu članov, vendar je njeno dosedanje delovanje precej uspešno.

Bilanca osrednje uprave lanskega leta izkazuje, da je bilo po podružnicah vplačane 11.228 K 68 h članarine; od te vsote so dobili bolni člani 4451 K 50 h podpore. Sicer to res ni velika vsota, toda z ozirom na prilike, v katerih se nahajamo, se je s človekoljubnega stališča le veliko storilo.

Toliko o Zvezi. Toda hrvaški kršč. socialci pa imajo še drugo, gospodarsko ustanovo, namreč: »Prvo hrvaško krščanskosocialno hranilnico in posojilno delavsko zadrugo«, ki je bila pred štirimi leti ustanovljena. Ta zadruga je bila v prvi vrsti osnovana z namenom, da med delavstvom in kmečkim ljudstvom vzbudi smisel in razumevanje za varčnost ter da svojim članom v raznih slučajih z nad vse ugodnimi po-

sojili pomaga. Hranilne vloge, ki so določene na najmanjši tedenski znesek po 25 vinarjev, so z obrestmi vred dosle doslej krog 30.000 K.

Delovanje te zadruge je zlasti plodonosno in blagodejno, ker je že marsikaterega maloobtrtnika, delavca in kmeta rešila težkih skrbi in ga izvil iz rok nenasitnih oderuhov, teh najhujših ljudskih krvososov.

A tudi na prosvetno-izobraževalnem polju hrvaški krščanskosocialni delavci niso zaostali. Že deset let izdaje svoje glasilo »Glas Naroda«, ki izhaja vsako sredo. Razven tega so med delavsko ljudstvo razširili mnogo poučnih brošur z različno vsebino o socialnem vprašanju. Pogosto prireajo sestanke in poučna predavanja ter imajo svojo renomirano plesno šolo, ki je prva in med srednjim zagrebškim občinstvom najbolj obiskana.

Glede nastopa hrvaškega krščanskosocialnega delavstva na političnem polju nimamo kaj poročati. Abnormalne politične razmere, ki so vladale in še danes vladajo na Hrvaškem, potem vsesplošni strankarski metež in kaos, silili so stranko k politični pasivnosti; kajti na razvitje kakšne politične akcije in agitacije med razburkanimi strastmi niti misliti ni bilo. Le v borbi za splošno, enako in tajno volilno pravico so hrvaški krščanskosocialni delavci že mnogokrat odločno in živo nastopili in temu ostremu in nepopustljivemu boju hočejo tudi v bodoče posvetiti vse svoje moči.

To torej bi bila slika sedanjega stanja, dela in napredka krščanskosocialnega delavstva na Hrvaškem. Mislimo, da ni treba še posebej spominjati na sramotno borbo framasonskih hlapcev in socialnih demokratov proti nam; saj so si po vsem svetu enaki in enaka so jim tudi sredstva: teror, bojkot, kol in nož.

Da so naši uspehi doslej tako majhni, je pa krivo tudi to, da je bilo doslej tako malo onih, ki bi se za stvar žrtvovali. Vse, kar se je doslej storilo, je v glavnem delo in trud delavcev samih, ki so po težkem in napornem dnevnem delu prečuli noč za nočjo v delu za idejo, za misel krščanskosocialno.

Redke so izjeme med hrvaškim duhovništvom, ki bi podpirali naše gibanje, malo je onih, ki bi nam lajšali težko delo. No, upajmo, da bo s časom bolje. Mlajša generacija, tako svetna kakor duhovna, se vzgaja v novem naprednem duhu, pa bo zato gotovo imela več smisla za gospodarsko povzdigo našega bednega ljudstva, ki vsled sa-

LISTEK.

Skopuhova škrinja.

Spisala Lea Fatur.

Velika, okovana z železom, zaprta z močnimi zapahi in težko žabnico, stoji že leta v plesnivem kotu podstrešne sobe. Okrog nje se plazi, na nji sedeva, na nji leži stari Timotej. Škrinja je njegova radost, njegova moč in njegov jetničar. Ona je, ki mu vliiva življenje v mrkle oči, ona, ki mu daje moč, da se klanjajo visokomerni častniki in uradniki starčku v oguljenem kožuhi, izhojenih šlebedrah. Ona je, ki privablja lepote iz svojih krasnih dvoran pod nizko streho, ona obliva odurnega starca s tako prikupnostjo, da se dotikajo nežne roke dobrikoč njegovega ščetinastega lica, da se ozirajo najlepše oči ljubeznivo v starca. Ob takih prilikah se heheče Timotej, odbija surovo prošnje, poklone, dobrikanje. Gospodar je on, stari Timotej, tej lahko miselnosti, prevzetni gospodi, na svojih razkošnih veselica, v svojih silnih palačah se tresejo pred starčkom podrešju . . .

V taki radosti pozabi Timotej, da je škrinja njegova ječa, da mu brani iz

ozkega prostora v božji svet, v božji hram. Saj ne more, ne sme nikamor od velike oblastne. Pride Bogu posvečen dan. Vsak božji človek se preobleče, hiti pred svete obraze, prižiga sveče, se klanja, prosi za rešitev duše. Tudi Timotej bi šel. Škrinja stoji v kotu. A kadar hoče starček ven, se jame gibati, širiti, se drsi za njim. In če stopi vendar na hodnik, se drsi škrinja do vrat, žvenklja, kliče, svari: Prišli bodo — ne hodi! Ulomijo vrata, odpro moje telo, mi vzamejo zlato drobovje. Oropajo te, starček bedni — ostani doma! — In ostajal je. S tresočo roko je sprejemal kruh iz rok nadušljive sosedice Maruše in se kregal, da ga je osleparila, da preži ves svet na škodo siromaka starega. Varil si je čaj, sedel na škrinji in čakal, da pridejo, da se mu klanjajo: »Daj, očka Timotej Timotejevič! Reši me, dobrotnik ti naš!« »Nisem prinesel, očka Timotej, — potrpj golobček, očka ti naš!« — In skopuh ostrji pogled, računi na prste. In blede lica oholih prosilcev. Solze! kdaj so še omečile skopuha! Pa ne delajmo mu krivice. Hudo je Timoteju, ko muči božjega človeka — toda škrinja hoče tako. Prime ga včasih, da bi zapustil zatohli prostor, klical ljudi, ki se ženejo in gnete po ulicah za kruhom. Klical bi jih, jim izročil škrinjo z zlatim

mačkom v nji, in umrl bi svobodne duše, blagoslovljen. . . V takih hipih odpre okno, se ozre z višine na pisane strehe matuške Moskve, na ljudi, ki gomazijo kot mravlje pod njim. In želja velika, silna se poloti starca po življenju in ljubezni, po milosti božji. Pa giblje se v škrinji. . . Tako votlo šumi v nji. . . Kaj si prazna, tovarišica moja draga, kaj te je oprala lakomna roka? — In naglo je pozabljeno vse drugo. Tresoča roka odpira žabnico, zapahe, odriva plesnive cunje na vrhu, pritiska na skrito migalo. Odskoči. — Kopejke, rublji, grivni, zlati, domačega in tujega kova, dragi kamni v zlati zaponi se smeje Timoteju. Iskré se mu oči, trepeče telo v blaženosti, roke grabijo, kupičijo zlato, božajo dragulje. Kaj je vsa druga sreča proti tej! . . . Potrka plašno. . . Ah! Škrinjica moja, če odda ali prinese — pomnoži se tvoj kras, ti prelepa . . .

Dan Vstajenja. Po Moskvi zlato-glavi zvone zvonovi, praznično oblečeni ljudje se objemljejo, se pozdravljajo: »Kristus je vstal!« Končan je vsak prepir, očiščeno vsako srce, vse je oprano v krvi jagnjeta, vse se gnete v bleščeče cerkve.

Ob svoji linici stoji Timotej. Obril se je, saj je praznik. Pa ni prižgal luči pred obrazom Kazanske Bogorodice, si

ni priskrbel pirogov, kolačev, ni počel dil neprijaznega berloga. Vse to stane, stane. . . kje bi vzel siromak starček Bog pozna njegovo revščino. . . Zdaj hite v cerkev. . . Naj molijo popi in babe! Klanja in križa se ta goljufivi svet — a njemu, bednemu starčku, ne vrača izposojenega — še za miloščino ga prosi! Pogubi Bog hinavce! Takoj po praznikih izda kasne dolžnike pravici. Lepo Akulino, prevzetnega kupca Čičagofa, drznega uradnika Bolešova. »Imam deco, smiluj se, gospodar!« pravi. A kaj so meni, bratec, mari tvoja deca? »Žena je bolna, ni za zdravlja, ni za čaj — potrpj gospodar, očka ti naš!« A kaj je meni do tvoje žene, golobček? Dal sem ti denar, ti mi ga vrni z dogovorjenimi obrestmi, taka je božja in carska pravica. Kaj si se ženil, bedak, če ne moreš preživeti žene? Timotej se ni ženi in ni mu žal. . .

Ni mu ni žal? Zlato sije solnce na kupolje cerkv. Po mehkem vzduhu trepeče zmagovalni glas vstajenja. Veselo vriska dečad, v tihi radosti se pozdravljajo odrasli. Zaupno si pripovedujejo gorje prestane zime, vesele upe prihodnosti, roko v roki stopajo prijatelji in sorodniki v hram božji, v dom trpečih. Vse se obiskuje, vse se veseli, le ti si sam, Timotej, stari skopuh, tebe ne ljubi nikdo, tebe preklinja

mega politiziranja svojih »voditeljev« stiska jermen okolu pasu in beži v daljni svet.

Potem se bo tudi na Hrvaškem okrog kršćanskosocialnega prapora zbralo ne le vse industrijsko in obrtno delavstvo, marveč tudi naše, nam dosej tuje, zavedno kmečko ljudstvo. Pri tem pa nam bodo naši mili slovenski bratje vedno vzor, kako se zbirajo ljudske sile in kako se ljudstvo gospodarsko povzdiga.

Slovenec — izumitelj.

Naš rod, preziran, usuznjen tujcu, sosedu, ki črpa iz njega kjer le more, ne da bi mu dovajal novih sil, mu ne privošči niti zraka, seve nima mnogo mož napominane vrste. Kajti kdor ima dovolj energije, da kljub žalostnim skušnjam in še dandanes malo mikavnim perspektivam praktične strani za Slovenca — izumitelja sledi klicu notranjosti, ne meneč se za ljud, ki hiti za kruhom in dobičkom, to je izredna prikazen. Menda so najmučnejši občutki takega človeka takrat, ko stoji ob plodu svojega dela in truda, uverjen, da je njegov izum pridobitev za svet, pa ne more ž njim ne naprej ne nazaj, ker mu sredstev manjka. Kamor pride, sliši prijazne besede, od vsakogar odnese polne žepe obljub, vsak ga hoče moralno podpirati, češ, kapitala treba in kapitalist mu blagohotno poda roko s pripombo: Ja veste, jaz bi že, če ... Slednjič vandra stvar v inozemstvo in oddahnejo si vsi. Najbolj zadovoljni so pa v inozemstvu. Tam si manejo roke in polnijo žepe.

Tako je pred leti moral gospod Bajde starejši iti med Nemce in jim prodati svoj izum — krožni lok za mehanično sviranje na godala.

Od 17. stoletja sem so se trudili prizadeti krogi v svoji stroki, da bi dosegli mehanično sviranje na godala, katero bi se od narurnega ne razločevalo. Način, kako so to mislili doseči, je zamislil ta in oni, vsak drugače. Posluževali so se travkov, jermenja, v katero so vpleli žimo, stekla, celuloida, jekla itd., ki bi drgnilo ob strune ter proizvajalo ton, toda trebalo je Bajdetu, da jih je rešil iz zadrege s svojim krožnim lokom, ki je napravljen iz lesa in ima pritrjeno na notranjem obodu pravo žimo kot vsak drug lok. Žima je pa tako umetno vezena po obodu, in v tem tiči skrivnost, da drgne struno neprestano brez zadržke, da je ton popolnoma gladek, nikjer niti najmanj prekinjen ali moten.

Razume se, da je zbudil ta izum občo pozornost v strokovnih krogih instrumentalnega stavbarstva in vsi so priznali naravnost epohalni pomen Bajdetovega izuma, ko sta oba Bajdeta — sina, pričo strokovnjakov v tovarni Hupfeld v Lipsiji izvajala nekaj točk mehaničnim potom s tem krožnim lokom.

Omenjena tovarna je seveda odkupila gospodu Bajdetu njegov izum ter izdeluje na tej podlagi sedaj instrumente, katere prodaja po 12.000 mark. Bajdeta niso mirovali. Stremili so za tem, kako bi bilo možno izvajati glasbo na godala z običajnim, tedaj ne krožnim lokom mehanično.

To se je posrečilo sinu gospoda Bajdeta, Ludoviku. Pa ne samo to, nego tudi sviranje na navadna godala z navadnim lokom mehaničnim potom v ensemblu, je danes gotova stvar. V Šiški pri Ljubljani, stoji v skromni de-

lavnici v hiši vis-a-vis cerkvi v lesenem okviru fiksnih četvero godal, dvoje gosli, viola in violončelo, nad katerimi teče čisto pravilno lok, katerega je mogoče pnevmatično spraviti v tek. Pa ne samo to, da se proizvaža ton mehanično, na isti način in z istimi sredstvi, kakor ga goslač, ampak tudi posamezen instrument se nagne na desno ali na levo, po potrebi, kakor to zahteva lega glasu. Vse se glasi tako frapantno naravno, da človek ki posluša v sosedni sobi ne sluti, da je to sviranje mehanično. Iznajdba je naravnost genijalna ter ima brez dvoma svojo prihodnost. Kajti če upoštevamo, da se ustavi lahko še več instrumentov, da se dajo strune podvojiti in tako glas okrepiti, tedaj je jasno, da bo te vrste godba izpodrinila prej ali slej najraznovrstnejša bobnajoča, ropotajoča in razsajajoča glasbila po raznih lokalih. Pozabiti ne smemo, da sviranje na ta najnovejši instrumentalni sestav ni suhoparno, brez dinamike, nasprotno, presenetljivo umerjeno je in blagoglasno. Skratka — problem je rešen in patent po g. Ludoviku Bajde že prijavljen.

Financiranje stvari je še odprto vprašanje. Če se obrne gospod Bajde na Nemško, bo sigurno hitreje in boljše prodal svojo iznajdbo kot doma. Ob enem pa gre ves dobiček v tuje roke in kronika v doglednem času ne bo hotela nič vedeti o Bajdetu, nego le o tovarni, ki je kupila to iznajdbo. Torej izguba kakor obrneš.

Kaj bi se res ne dobilo pri nas par mož, ki bi hoteli pomagati gospodu Bajdetu na noge, pa kar hitro mogoče, kajti vsaka ura pomeni izgubo, ne samo materijelno, tudi moralno, saj ni izključeno, da kar nenadoma počti glas o istem izumu kje drugod. **Do danes ga svet še ne premore.**

In slednjič, bi li ne smeli vmes poseči tudi javni fondi? Saj je vendar pri tem interesiran narodov ugled. Dobriček pa tudi ne bi bil majhen.

Čujemo, da se je gospod Bajde obrnil do več gospodov v svrhu financiranja in da se je mudil tozadevno tudi pri deželnem odboru. Iskreno želimo, da bi dobil gospod Bajde doma potrebno podporo in bi mogel realizirati še druge ideje, ki tudi niso prazne, kar dokazujejo še druge različne priprave in deloma že dovršene stvari v njegovi delavnici.

Ludoviku Bajdetu naše prisrčne čestitke ter popoln uspeh, z zagotovilo, da ga bomo rade volje podpirali v njegovem stremljenju. A. Svetek.

Radovljiske novice.

SOKOL »UBIL« SOKOLA.

Izjava.

Lastnoročno podpisani izjavljamo javno na poročilo »Slov. Naroda« z dne 11. aprila: »Čuki — ubijalci«, da nisem bil nikdar niti redni niti podporni član radovljiskega Orla, niti tukajšnjega sl. katol. izobraževalnega društva, pač pa sem bil ves čas, odkar obstoji radovljiski Sokol, njegov podporni ud, sem ves čas redno plačeval mesečne prispevke in letos ob novem letu kar za tri mesece vnaprej plačeval. Bil sem podporni član Sokola, da sem imel mir pred Sokoli, da me niso vedno izzivali in dražili in škodovali moji gostilni.

Zato nikakor ne morem razumeti, zakaj se me sedaj, ko me gotovi ljudje hočejo spraviti v nesrečo, branijo moji

bratje Sokoli in radi mene delajo največjo krivico Orlu.

Resnica je, da sem na Veliko soboto z roko udaril pokojnega Petra Praprotnika po ustih in po nosu, ker me je dotični javno na glavnem trgu izzival in sramotil, ko sem šel mirno k velikonočni procesiji in so celo drugi bratje Sokoli popolnoma odobravalji moje dejanje; a jaz dvomim, da sem s tem povzročil smrt pokojnega Petra in zaslužil javno ime ubijalec. Sodbo, v kolikor sem kriv jaz smrti in vreden imena ubijalec, prepuščam zdravnikom-izvedencem in rabsodbi c. kr. sodišča.

Radovljica, 14. aprila 1910.

Janez Kleindinst,

gostilničar in podporni član Sokola.

× × ×

Krvavi sad sokolske vzgoje. Cel teden piše »Slovenski Narod« o čukih in klerikalnih ubijalcih v Radovljici, pred katerimi ni nihče več varen svojega lastnega življenja. Zgoraj s polnim imenom priobčena izjava g. Kleindinst, gostilničarja v Radovljici, pa nam nasprotno pove, kdo so tisti, pred katerimi nismo več varni svojega življenja, kje se nahajajo, kje se vzgojujejo ubijalci. Niso iz našega tabora, ampak, da govorimo v tonu »Slovenskega Naroda« — **iz sokolskega tabora, Vaši bratje so, saj je brat Sokol »ubil« brata Sokola!** Kot redni podporni član Sokola Kleindinst pač ni zaslužil, da mu tako plačujete kronce, katere vam je znosil, ga javno sramotite in obrekujete po časopisju. Dogodek, ki se je pripetil Veliko soboto, je dovolj znan celi Radovljici in nihče Kleindinst ne imenuje ubijalca razven naših nevhvaležnih Sokolov in dopisnika »Slovenskega Naroda«. Ne branimo v javnosti Kleindinst kot svojega somišljenika v javnem političnem življenju, saj je bil nam ves čas nasprotnega mišljenja, njegovo nesrečo omenjamo, ker se nam mož in njegova rodbina smili in da pokažemo svetu, kako liberalci skrbje za svojega ponesrečenega somišljenika. Kaj je storil Kleindinst? Mirno je šel Veliko soboto k velikonočni procesiji, kar ga napade očitno na mestnem trgu pok. Peter Praprotnik, uradnik dr. Vilfanove posojilnice in zagrižen Sokol, ga draži s »čuki«, povprašuje po klarinetu in čukovskem kroju in Kleindinst, ne da bi spregovoril besedo, z dlanjo udari Petra po nosu, da se opoteče in nato sam odide k Lectarju izpirati si krvaveči nos. Ob osmi uri zvečer gre k zdravniku dr. Jelovšku in ta ga odslovi, ker je spoznal, da je popolnoma pijan. Peter je bil znan alkoholik. Gre k drugemu domačemu zdravniku in tudi ta ne spozna nobene nevarnosti; par dni pred smrtjo gre še sam v Ljubljano k dr. Bleiweisu in ta enako izjavi, kakor občinska domača zdravnik. Zadnjo soboto zvečer nenadoma nastopi smrt. Po mestu se širijo o smrti različne govorice. Pri razteženju v ponedeljek, so štirje navzoči zdravniki po najnatanejši preiskavi dognali **zastarelo krvavenje možganske mreže**, katero je povzročilo med drugim tudi preveliko pijančevanje in zadnji udarec je **samo obnovil krvavenje možgan in je samo po nesreči v zvezi s smrtjo**. Sedaj naj pa javnost sodi o dopisih »Slovenskega Naroda« in klerikalnih ubijalcih. Če je kdo kriv tega žalostnega dogodka, pač ni nihče drugi, kakor vzgojno delo našega sokol-

stva, ki je zaneslo v nekdanji tih in mirno Radovljico poulično surovost in najgusnejši boj proti vsakomu, kdor jim brezpogojno ne proda svojega prepričanja in jih zadostno denarno ne podpira. Tega boja in te surovosti pred ustanovitvijo Sokola — Radovljčani niso poznali. Tudi pok. Peter, dokler ni zašel v družbo radovljjskih Sokolov, bil je, kakor nam sorodniki zatrjujejo, dober, blaga, mirna duša. Šele v Radovljici v zadnjih letih se je izgubil, postal je alkoholik, postal Sokol ... Vsled alkoholizirane klike je razbito vse naše javno in družabno življenje. Pri tem trpi uradništvo, trpe ubogi obrtniki, trpe gostilničarji, gorje jim kakor nam pove izjava Kleindinst, kdor odreče podporo Sokolom! Najve seveda pa trpe naši somišljeniki in naše organizacije. Po časopisju nas ne sramno obrekujejo, ko zahtevamo dokazov, pa obmolknijo in molče kot grobovi; po ulicah smo javno izpostavljeni zasmehu in sramotnji in čukanju. Za vse to dobro ve vodstvo Sokola, a ono nič ne stori proti izzivanju in sramotnji, nasprotno, njihov starosta dr. Janko Vilfan, sam pridno čuka in nastavlja po svojih pisarnah in liberalnih posojilnicah zagrizene — Sokole. Zato se ne čudimo, da njegovi podložni uslužbenci, kakor kaže dogodek Petrov, in oni ki jedo njegov kruh, pridno posnemajo svojega šefa. — **Ubogi Peter — žrtev si sokolske vzgoje!**

Mestna hranilnica v Radovljici in dr. Janko Vilfan.

Ni nam znano, ali je še dobiti v katerem naprednem mestu kranjske dežele župana, ki bi tako nečuvno postopal z mestno hranilnico kakor naš župan dr. Janko Vilfan. Po njegovi krivdi, je naša mestna hranilnica že šest mesec brez upravnega odbora. Meseca novembra pretečenega leta je potekla petletna doba starih odbornikov in v celem polletu ni imel časa g. župan urediti razmere in preskrbeti nov odbor. Kdo naj sedaj potrdi letni računski zaključek? Stari odborniki nimajo pravice, novih pa nimamo. Uprava hranilnice pa radi tega trpi na ugledu. Pač pa je isti g. župan, ki je glavni akcijonar liberalne posojilnice v Radovljici, ki konkurira z mestno, vse preskrbel, da so tam že vsi računi potrjeni in je vse urejeno. Radi lepšega dal je dvakrat na dnevni red občinske seje tudi točko: volitev novega odbora, a obakrat je isto točko tudi odstavil iz dnevnega reda. In da navzoče občinske odbornike, med katerimi je tudi nekaj somišljenikov S. L. S. premoti, jim je zapel pesem o edinstvi, slogi in nadstrankarstvu; in to ravno on, ki je edinstvo in slogi v Radovljici s svojim strankarstvom uničil. Slogi in edinstvo povdarja in zahteva dr. Janko Vilfan samo tam in tedaj, ko si več iz zadrege pomagati ne more! V mestni hranilnici je vložen denar pristašev S. L. S., vloženi stotisoči sirotinskega denarja od c. kr. sodišča, in zato ni nam vseeno, kdo tu gospodari in kako. Če g. župan v najkrajšem času ne preskrbi novega upravnega odbora, obrnemo se za pomoč do naših poslancev in do c. kr. vlade, koje dolžnost je nadzirati upravo mestne hranilnice in dr. Janko Vilfana.

Veselica, katero je zadnja nedeljo, 10. aprila priredilo tukajšnje slovensko katoliško izobraževalno društvo v hotelu »Bastel«, je v vsakem oziru prav dobro izpadla. Udeležba je bila zelo po-

svet... Ali ti ni starček? Zdaj bi šel lahko v spremstvu otrok in žene v cerkev — spoštovan, pozdravljan od vseh. Spomni se Tatjane!

Zaman se brani skopuh spominov. Prihajajo iz jasnega pomladnega dne na valovih velikonočnega zvonjenja: Dvoje oči uprtih žalostnovdano vanj, dobrodušen bled obraz, slabotna nizka postava. »Kaj ti hočem Tatjana. Bolehava si. Stroške, samo stroške bi imel s teboj — ostani z Bogom.« Tako ji je rekel in imel je tudi prav. Slabotna si je iskala druge podpore ... Postala je plen svoje slabosti ... Bil je pozabil na njo. A včeraj se je privlekla blede senca k njemu. Teško mu je bilo spoznati v zgrbljeni starki deklico, ki ga je ljubila v svoji mladosti. Vrgla se mu je k nogam, ga rotila, da ji pomaga. Njene hčere otroci stradajo, ne bodo imeli blagoslovljenega kruha na dan Vstajenja. V temni kleti prebivajo, v pomanjkanju in trpljenju. Ti lihvariš, ti spravljaš Timotej, si koplješ greh na dušo. Pomagaj nedolžnim sirotam, stori sebi zaslužno delo ... Pomagaj! Glej sam si zapuščen in brez pomoči pri vsem tvojem bogastvu. Pusti da ti poravnam posteljo, očedim sobo, prinesem veselja Vstajenja ... Tako je prosila. In hipoma je vi-

del sebe kot mladeniča, ki je izbiral in tehtal — videl je sebe kot starca, ki mora ostati pri izbranem. Saj velja prijaznost, mehke prošnje, samo njegovi škrinji. »Ha!« je zasikal. »Napolnila bi mi stara grešnica hišo gladnih ust ... Poberi se mi! Nisem varčeval za tvoje grešno seme, ne potrebujem požeruhov, tatov, ubijalcev ...« Tako jo je odgnal. Njene oči so ga pogledale žalostno vdano — kot takrat. In zdaj je dan Vstajenja. Opuščanje, blagoslov, prinaša vstali Zveličar, ljudje hite iz tesnih mestnih ulic na prosto, vse se širi, kopni, želi nekam. On pa je priklenjen na svoj zaklad, privezan na veliko škrinjo. Vstajenje oznanjajo zvonovi, vstajenje po smrti. Tudi on umre. Tuji ljudje si bodo delili krohotaje njegovo bogastvo. Strašno, a neizogibno. Kaj Timotej, ko bi razpolagal sam z denarjem — ga zapustil sirotam, si rešil dušo? Pusti Timotej Tatjani, cerkvam — odpusti dolžnikom, da ti odpusti Bog ... Tako šepče starček rahlo v uho in plah mu beži pogled preko morja streh v daljavo, plah se vrača v nizek prostor vsakdanjega bivališča — na škrinjo. Oj umrl bom umrl! Zvonili bodo zvonovi, krohotali se ljudje, krohotal se bo vrag ... Umrl bom! Tako čudno teman postaja jasen

dan — težke so noge, zastaja srce. Zvon — ne k vstajenju, k sodbi ... Deni svoje stvari v red, popravi grehe Timotej ... Zapiši — takole zapiši: kadar umrjem, naj bo vse Tatjane Ivanove. Izplača naj cerkvam za božjo službo in spomin ...

Kadar umrjem ... Zapisal je in ni mogel dalje. V besnem plesu so skakale črke pred njim, v škrinji je žvenkljalo: Ne umrješ, ne zapustiš nas. Nikomur, nikomur. Kadar pojdeš, vzemi nas seboj, nas, tvoje edine prijatelje. — Svareče je pogledal obraz Bogorodice vanj: »Umrješ!« Zaplesala je soba, zarežal se je samovar, gibala se je škrinja: »Ne umrješ Timotej, ne zapustiš nas. Stopi k zlatu, da se poživiš, umriš. Pusti misli na smrt, oji dolg je še tvoj dan ...« — »Ne, ne!« stoka Timotej, »zapišem, izbrisem dolgove drugim, sebi. Z nepremagljivo silo ga vleče k škrinji. Enkrat se naj se razveseli zaklada ... Previdno dvigne težki pokrov, ga nasloni ob zid, gleda ostre zobe, ki zapirajo tako dobro škrinjo, odmakne cunje, odpre predal, se zatopi v blišč blaga. Tako mrzel je ta blišč danes. Roke rijejo po zlatu, težko vzdihla Timotej. Tako mrzel kot grob ... In vendar — pustiti ga drugemu! Nikdar! Kadar umrješ in daleč je

še to — sešiješ v vzglavje svoj zaklad, ga vzameš s seboj. V tihih nočeh boš šel v grobu, se radoval ... — Čuj težek korak pred vratmi — oblastno udari pest ob nje ... Kdo prihaja na dan Vstajenja k samotnemu starcu? Kdo ga kliče s tako groznim glasom? To ni človek Timotej — leden curek gre po životu, naježe se ščetine na licu in čelu, osteklene oči — to je smrt! Starček hoče skočiti — strese škrinjo — pokrov se zleti, zahrešči.

Pred vratmi stoji v pisano ruto zagrnjena zgodaj osivela, zgrbljena žena, v rokah kolač in kupico vina. Tatjana je, ki hoče prinesiti blagoslov in opuščanje znanцу svoje mladosti, ki mu hoče povedati, da je pomagal usmiljeni Bog njeni hčeri po dobrih ljudeh. Stoji Tatjana pred vratmi in nenadna groza jo prime za vrat, ji zadušijo vse prijazne besede in misli. Mrzlo je šlo mimo nje — nevidno a čutno — to je smrt! Z votlim glasom zakliče, s trepečo roko udari na vrata. Znotraj zahrešči, grkne. »Pomagajte ljudje! Obvaruj nas Bog nečistega!«

Ko so vlomili vrata, so našli skopuhovo truplo pred zaprto škrinjo. Težak pokrov mu je odrezal glavo.

voljna, posebno veliko gostov je prihitelo iz zavedne in probujene Kamnegorice in Breznice. Hvala jim! — Burki »Repoštev« in »V ječi« sta obe izredno ugajali in vzbujali mnogo smeha. — V začetku pa nam je domači g. kapelan v poljudni obliki razložil izvor imena Radovljica. Omenjal je krajinsko in zgodovinsko razlago. Utemeljena je najbolj zgodovinska, da je bila tu staroslovanska naselbina imenovana po Radu ali Radovanu. Ni pa bila tu naselbina »nemških fajakarjev«, kar bi utegnil ta ali oni sklepati iz podobe mestnega grba in pečata mestnega županstva.

Vas Brda pogorela.

Radovljica, 15. aprila.

V petek dopoldne pogorela je gorska vas Brda, župnije Radovljica. Vas sama leži na griču pod planino Jelovca. Hiše v vasi so bile ozko skupaj in krite s slamo. Ljudje so bili dopoldne večina na polju in na senošetih.

Ogenj je nastal okrog desete ure v senenem lijaku v hlevu pri posestniku vulgo Andrejec. Kako da je tu ogenj nastal, ali po nesreči ali po zločinu, je dosedaj še neumljivo.

Na pomoč so prihiteli vse požarne brambe iz cele okolice. Prva je bila na mestu nesreče domača radovljiška požarna bramba, prihiteli so pa tudi iz Kamne gorice, Ribnega, Bleda, Mošenj. Le njihovemu velikemu trudu in njihovi posebni požrtvovalnosti se je zahvaliti, da so rešili par hiš, gospodarskih poslopj in nekaj opravce.

Pogorele so šestim posestnikom hiše z vso notranjo opremo in obleko, gospodarsko poslopje, ves živčev za ljudi in živino, zgorelo je tudi veliko živine, posebno prašičev. Škode je veliko. Pri ognju se je smrtno nevarno opekla 55 let stara vdova gospodinja Ažman. Bila je sama v hiši, ko je nastal požar, hoče rešiti nekaj opravce, živino iz hleva, pri tem pa ji pade na telo del goreče strehe, vžge se obleka na nji in ona vsa v plamenu beži po vasi in kliče na pomoč. Prihiteli ljudje raztrgajo obleko raz telesa, katero je bilo vže popolnoma opečeno. Celo telo je ena sama velika opekline. Preneso jo v bližnjo hišo, kjer je bila prvi dan. Ozdravljenje je popolnoma izključeno.

Pogorelci so večinoma revni posestniki, zadolženi in zato nujno potrebni podpore. Zavarovani so bili za malenkostne vsote. Zato se obračamo do usmiljenih src za podporo, bodisi v denarju, ali obleki ali živčevu. Tukajšnji župni urad je pripravljen sprejemati darove in jih razdeliti med nesrečne pogorelce.

Slovinci na Dunaju.

Iz kronike slovenskega katoliškega izobraževalnega društva »Straža« na Dunaju.

»Straža« je imela v zadnjem času vrsto zelo zanimivih, času primernih predavanj. Dne 13. marca je predaval državni in deželni poslanec profesor dr. Krek o dr. Luegerju, ki je ravno takrat ležal na mrtvaškem odru. Opisoval je njegove zasluge za krščansko in demokratično idejo in njegov boj proti mažarski nestrpnosti. Povdarjal je pomen njegovega političnega dela za Avstrijo, njegovo delo je bilo delo za narod, za ljudstvo. — Na velikonočno ne-

deljo pa je predaval v »Straži« g. Sušnik, predsednik našega vrlega akademičnega društva »Danice« o verskih in pasijonskih predstavah v srednjem veku. G. Samsa je omenjal, da kažejo te predstave globoko versko prepričanje srednjega veka, ter v kratkem pojasnil, kako se je iz teh cerkvenih predstav razvilo današnje moderno gledališče. — V nedeljo, dne 10. aprila je imel predavanje društveni tajnik, član »Danice«, g. Mazovec o pesniku Medvedu. Orisal je na kratko njegovo življenje ter podal glavne ideje njegovih poezij. V debati je g. Samsa povdarjal vodilno misel Medvedovih pesnitev: življenje polno mišljenja in trpljenja in upanje v boljšo prihodnost. — Dne 13. aprila se je poklonila deputacija dunajskih Slovencev nadškofu koadjutorju ekselenciji dr. Naglu: g. Razberger kot predsednik »Straže«, g. Sušnik kot predsednik »Danice« in g. Samsa kot voditelj slovenske službe božje na Dunaju. Ekselencija dr. Nagl je bil o slovenskih družtvih na Dunaju že informiran, posebno pa se je zanimal za akademično društvo »Danice«, o kateri se je prav pohvalno izrazil. Posebno je izrazil svoje veselje nad tem, da imajo Slovenci na Dunaju svojo službo božjo. — Pri tej priliki še nekaj: Na Dunaju je mnogo Slovencev in še več Slovenk, ki ne vedo ne za slovensko službo božjo, ne za »Stražo«, in ki sploh ne poznajo nobene družbe Slovencev. Zato prosimo duhovnike, učitelje in druge javne zastopnike, naj domačine, ki se odpravljajo na Dunaj, opozarjajo na slovensko službo božjo, ki se vrti drugo nedeljo vsakega meseca ob 3. uri popoldne v cerkvi sv. Antona v Pouthongasse v XV. okraju. Tam dobe lahko tudi slovenskega izpovednika in sploh lahko stopijo v stik z rojaki. — »Straža« pa naj krepko dela naprej za vero in izobrazbo svojih članov.

Idrijske novice.

i Pogreb zadnji terek pokojnega zlatomašnika Jožefa Aliča je bil lep, kakor ga je nepozabni pokojnik zaslužil. Ni bilo bliščočih uniform, a tem večje število src, ki ljubijo duhovnika in gledajo v njem prijatelja ljudstva. Umrli gospod Alič je bil pristen Idrijsčan starega, dobrega kroja in plemenitega srca, o čemer ve povedati marsikak siromak. Vincencijevi družbi je bil vsa leta stanovitven podpornik. Dasi 84leten starček, se je zanimal do zadnjih tednov za naše gibanje in javno življenje, kakor bi bil še v najlepši dobi življenja in ne na pragu večnosti. Želeli smo, da bi obhajal 15. julija letos demantno sv. mašo, Gospod ga je poklical dobro pripravljenega pra mesecev preje. Spomin na blagega starčka — starostno slovesnih kapelanov — ostane vedno med nami.

i Javen shod napravi v nedeljo 17. aprila ob 9. uri dopoldne socialnodemokratsko društvo »Naprej«. Vabi na shod vse stranke, češ, da bo dana prilika vsem trem političnim strankam, oziroma njih voditeljem javno »precizirati« stališče glede vprašanja o »postopanju c. kr. deželnega odbora proti idrijski občini in delavstvu«. Naša stranka je glede vprašanja o občinskem gospodarstvu popolnoma na jasnem, napačno pa nikakor ni, če želi tudi socialdemokratsko in narodno - napredno misleče delavstvo v tem oziru priti

enkrat na čist. Le tega se bojimo, da bode delavstvo nam nasprotnih strank slabo poučeno od svojih slabih voditeljev. Kdor sedi v mestnem svetovalstvu, zato še ni vedno dosti spreten, da bi govoril o razmerju med občino in deželnim odborom; najmanj pa še politiki, kakor je socialnodemokratski voditelj Štravs, ki misli, da je deželni odbor cesarski kraljevi državni urad, kakor piše z vso resnostjo na vabilih. Če so jo zavozili odborniki, ki so poslali tako izobražene voditelje, ni čuda, pa še jo bodo tudi v prihodnje, če se bodo postavljali na stališče, ki jim ga bodo precizirali te vrste močje.

i Vzoren urad je mestni občinski urad v Idriji. Kako vestno dela tajništvo, je razvidno iz dejstva, da se sejnih zapisnikov ne napravljajo pravčasno, ko je bil gerent, smo po vsaki gerentski seji brali sejne sklepe takoj naslednji dan javno nabite. Kogar je zanimalo, pogledal je tudi lahko v sejni zapisnik, ki se je sestavil in podpisal pri seji. In sedaj? 31. marca je bila občinska seja, pri kateri sta poročevalca Lapajne in Pegan tako »precizirali« predloge stavila, da po seji nihče ni prav vedel, za kaj se je šlo; ostal je vsakemu le splošen vtis nekega zabavljanja nad deželnim odborom, Oswaldom in Kavčičem ter govoričenja o pritožbi na upravno sodišče. Opravičen občinec je želel jasnosti, kaj je bilo pravzaprav sklenjeno pri seji 31. marca. Gre torej štirinajsti dan po seji v občinsko pisarno ob pol 11. uri dopoldne ter prosi tajnika, naj mu da v vpogled zapisnik seje dne 31. marca. Tajnik pa odvrne: »Še ni narejen.« Občinec si drzne ponižno pripomniti: »Danes je že štirinajsti dan po seji, čudno, da ni še zapisnik narejen.« A tajnik mu da takoj čudno pojasnilo: »Županstvo napravi zapisnik, kadar samo hoče.« Najbrže si je mislil dotični občinec: »Ali pa nikoli ne.« To bi ne bilo nič čudnega, saj svoj čas ni bila navada niti letnih računov delati. Naš iz najboljše namena stavljeni nasvet ob tej priliki je: Gospod sodrug Štravs in gospod Tavzes in gospod notar naj pusté deželni odbor v miru, pač pa naj vsi trije, in sicer Štravs kot mestni svetovalec, Tavzes in notar kot občinska odbornika, precizirajo županstvu oziroma tajništvu mestnega urada stališče, katero naj zastopa glede sejnih zapisnikov, ker je neumljivo, kakor pridno objavlja »Slov. Narod« posnetke sejnih zapisnikov, katerih izvirnikov pa ni najti v občinski pisarni. Če pa ti poklicani močje ne bodo hoteli pravočasno precizirati županstvu stališča, na katerem naj stoji, moral ga bo zopet precizirati deželni odbor. In kaj bo potem? Zopet vik in krik: Deželni odbor proti mestni občini idrijski! Pa bo storil le to, kar bi moral župan sam že prej izvršiti, in če ta ne, pa mestno svetovalstvo, oziroma občinski odbor. Na delo torej, na preciziranje!

i Naši mladi. V nedeljo, 10. aprila, smo imeli priliko videti v Idriji veliko fantov Orlov iz okolice in mesta samega. Za ta dan namreč je sklicalo idrijsko okrožje Orlov sebi podrejene odseke k mladeniškem tečaju. Tu naj bi se naši Orli znova vneli za dobro in sveto stvar, se spomnili svoje skupnosti in izvedeli, kaj jim še manjka. Po sveti maši so odkorakali Orli v Didičevo dvorano, kjer so se takoj začela napovedana predavanja. Prvi govornik g. učitelj Josip Novak je dokazoval, ka-

ko potrebna in pametna je vera za vsakega človeka, zlasti pa še za mladeniča. Govoril je navdušujoče in praktično, kot bi slišali duhovnika govoriti o ti stroki. Taki vzgojitelji nam dopadejo. Potem bo mladina spoznala, da kar je v šoli slišala, velja tudi za poznejšo dobo. Po govoru je bila diskusija, pri kateri so svoje opombe dodajali brat Tratnik, br. Treven in br. Zevnik. Tako je bil prvi predmet »Orel in vera« končan. — Br. Vodopivec iz Cerkna je obravnaval temo: Orel in narodnost. Res je, da smo že v »Mladosti« veliko brali o dolžnostih, ki jih ima telovadna organizacija do narodnosti. A živa beseda, ki vre iz ljubečega srca, je vse drugo kot pisana. Omenjal je govornik, v čem naj se kaže naša ljubezen do domačega kraja, domače govorice in slovenskega ljudstva, namreč v dostojnem in poštenem življenju najpoprej, potem šele v delu za narod. Lepo sliko rodoljubja nam je podal iz življenja Kristusovega. Glasno odobravanje poslušalcev je pokazalo, kako logična je bila izpeljava in kako prijetna prednaša govor. Tudi temu predavanju je sledila kritika. Med drugim se je naglašalo, da podlaga rodoljubju je vera, brez katere ne more obstati prava ljubezen do lastnega naroda, zlasti če je ta neznan. Povdarjalo se je, da morajo biti narodni delavci edini in složni; razločevati se treba v tem oziru od Sokolov, ki so imeli dr. Tavčarja za svojega starosta, dasi je ta najbolj vnete narodne delavce, duhovnike, sramotil in besno preganjal. — S tem so se morala predavanja skleniti, da je prišel do besede tehnični del tečaja — telovadba. Radi obilega števila niso mogli vsi telovadci nastopiti. — Popoldan ob eni se je nadaljeval tečaj. G. učitelj Šabec si je izbral za temo: Vpliv telovadbe na telesni in duševni razvoj, zlasti na estetični čut. Čeprav je bil to že tretji govor in po kosilu, so ga vendar Orli zelo pazno poslušali. Saj ima g. Šabec tako prijeten glas in je izbrano snov kaj lepo razvrstil in obdelal. Do viška se je povzpeli mladeniški tečaj, ko so se ob 4. uri mladi in stari zbrali k velikemu ljudskemu predavanju. Mladinoljubi so prišli, da počaste s svojo udeležbo v slogi zbrane fante. Zanimiv, živahen govor je vzdržal v pozornosti številno poslušalstvo, dasiravno je trajal pol drugo uro. Podajal je g. filozof Ignacij Breitenberger lepa navodila, kaj in kako se naj bere. Po govoru se ploskanje ni hotelo poleči. Odkrito rečemo, da nas je ta mladeniški tečaj navdal za najboljše upi. Dokler se bodo naši Orli vneli za take ideale, ne bo svobodomiselnost korupcija zadobila premoči.

Iz države rdečih bratcev.

Socialno demagoško sleparstvo. Znano je, da so francoski cerkveni roparji pridobili mase ljudstva za svoje zločinske početje z obljubo, da se bo z milijardami cerkvenega premoženja moglo ustanoviti splošno starostno preiskrbo za delavce, ako to premoženje konfiskuje država. Tudi naše socialno demokratsko časopisje se je čutilo dolžno, vedno in vedno hvaliti postopanje francoske vlade ter opisovati cerkveno premoženje kot neizmerno. Zanimivo je torej, kaj piše o najnovejših škandalih na Francoskem rdeči sodrug Krišchewsky v 27. številki »Neue Zeitung«, oficialnega znanstvenega lista

Prmejkukuš, tu pa tud ni za neka-mer! Če sma enkat mi udinan, de časne pišema, nej pesteja, de jh uma mi pisal, al se pa use neha. Kuku pridema mi du tega, de nas uja nazaj pustaul in pustl. de druh časne pišeja in nam ta lube kruhek udjedaja, ke nimaja pitenta za tu in ke lohka še na druga vuža soj usakdajn kruh služja? Tu ni prou, pa nej edn reče, kar če.

En lep čas oframa mi soje muči in soj zdrauje za sluvenske časne, zdej t pride pa kar naenkat, prou kokr de b

iz lufta padu, edn in t če celga »Sluvenca« in, Buh mu grehe udpust, tud vs »Sluvenk Narud« u štant uzet in t piše na use plati, de u nazadne še krč u prste dubiu, mi, kar nas je ud foha, pa gledama u lft in se nam sline cejeja za vrstam, ke nam jh gspud Ivan Pupraukar, al kokr se mu reče pu dumače: žepan deželnga stolnga mesta Iblane, dan na dan preč udjeda. Temu morma nardet enkat konc, pa nej kušta že kulker če.

Pa jest b že nč na reku, če b ta Pupraukar res kej pametnga zapisu, ampak tu t piše tku, kokr de b utrobe vezu: »ni res, de je bla ta ubraunava tajna, ampak res je, de je bla ta ubraunava kokr use druge take ubraunave, tajna!« Kua je tu? Al je tu kašn pisajne? Al na uzame en člouk iz takmo pisajnam vs kredit enmo časne? Tu je pa za počt. Če jest zapišem enkat: tu ni res, tud res ni res; če pa zapišem: tu je res, tu je pa res, pa če se ceu svet na glava pustau.

Jest res na vem, al je tega gspuda Ivana Pupraukarja tudi Halleyju kumet tku zmešu, de na ve kua piše, al je tud brez Halleyuga kumeta tku zmešan?

Pa zadost u ud tega zmešajna za dons, če ne je use lohka mugoče, de uma bral u pundelk spet u »Sluvenca«

puprauk ud gspuda Ivana Pupraukarja: »Ni res, de me je Halleyu kumet zmešu!«, pa uma mel spet ene pu strani »Sluvenca« mn za napount. Kar pesti- ma ga lepu prgmah, de nam u dau tud on iz pupraukem enkat gmah, ke sma ga že tku putrebn. Sej sma že iz tistem pupraukem, ke jh ta »Sluvenskemu Narude« pušila ta narodnapredn izvrševaln udbor za ubčinske ulvitve, več ket sit in sit in napujen sa mende tud tist gspudi narodnaprednega izvršvalnga udбора, ke sa gspuda žulnirja Šegata za kandedata pustavl. Sej gspud Šega je dau za likof, de je use ud mize tekl; druh dan, ke sa mel gspudje pu tem likufe vampaste zube in utekle lase, sa pa pusl u ta »Sluvenk Narud« puprauk, de sa pu pumot pustavl Šegata za kandedata, ampak de je nhn kandedat gspud oberžulnir Pavle Koblar.

Jest na vem, za kua sa se prou za prou gspudje ta narodnaprednga izvrševalnga udбора tku hitr premisel in Šegata udstavl? A je dau gspud Šega premal za likof in sa se troštal, de u dau gspud Koblar še več za likof, a sa Šegata zatu prec škartiral, ke je sam žolnir, gspud Koblar pa obržolnir. Tu je težku rečt. Murde sa bli tud zatu jezn na Šegata, ke jh je pu likofe glava bulela, al sa pa tku fifik in sa s mislel:

čm večkat uma nove kandedate pustaul, več u likofa, in na ta viža je pršou obržolnir iz Ltije tam ud musta gspud Koblar za kandedata, ke na pužna drugač Iblana, kokr kulkr se ja vid iz Štange al pa iz Svete gore skus respektlin. No pa sej tu nč na škodje, sej mu je gspud žepan ublubu, če preuzame kandedatura, de ga u pustu iz sojem šimlnem en ceu dan pu Iblan ukul vozt, de se u tku spuznou na iblanske putrebe, pol na kurist in nazadne tud na prjetnast, in tu u že neki zalegl, če prou ne tulk, kulkr b zalegl, če b hodu en dan h nogam naukul in ene parkat med potja u kašna luža čofnu, na ta viža b še ta nar bulš spuznou če družga ne, pa saj iblanske prjetnast. No, pa še Buh, de sa dubl kandedata letas za ubčinsk svet, ke je biu dohtar Uražen, ke ma ta reč u rok, na juže, gspud Ivan Pupraukar pa na Duni. Če b se gspud Ivan Pupraukar zadn čas na spomnu na putreba deželnga stolnga mesta Iblane, de nuca ubčinske svetvalce, če jh nuca, de jh more volt, in če jh če volt, de more preh kandedate pustaut. Če b se gspud Pupraukar tega na spounu, pa b ustala Iblana brez ubčinskoh svetvalcu in Zancek b ratu na rotuze samudrcec in b kumanderu Iblana pu soj glau in pa pu vol soje mame.

socijalnih demokratov v Nemčiji. Skandal imenuje pisec popolnoma prav »stomilijonski rop likvidatorjev« ter ne priznava v članku niti trem socialističnim ministrom Briand, Millerand in Vivianiju. Pisec pripominja tudi, da se socialist Millerand kot minister ni sramoval, spraviti v žep kot advokat 82.000 frankov honorarja za nekoliko govorov v procesih za samostansko premoženje. Zanimivo je tudi v članku priznanje, da je bil hrup o velikanskem premoženju raznih cerkvenih redov na Francoskem uprizorjen vedoma od strani vlade zvijačnim potom, da se delavsko ljudstvo zvozi na napačno sled. Sodrug Kritschewsky piše namreč tozadevno sledeče: »Šele sedaj je izvedela širša javnost, da je obljubovana milijarda kongregacij, razbohnana od Waldek-Reousseau-ja in potem oficijelno zračunjena, od početka socialno demagoško sleparstvo, kajti delavcem obljubovani zaboj z milijardami je bil za tri četrtine prazen. Nič hudega! Saj so te obljube precejšen čas izvrševale delo protiklerikalnih strank. Četrtna milijarde, ki je pa resnično obstajala v cerkvenem in samostanskem premoženju, je pa izginila razen ene ali dveh desetink milijonov večinoma v žepe likvidatorjev, advokatov, notarjev in drugih ljudi, ki goje »pravico«, kakor tudi v žepe raznih kupljivih časnikarjev in metres.« Bogve, kakšen obraz so napravili pisci socialnodemokratskega časopisja, ko so brali te vrstice v svojem znanstvenem strankinem listu, ker so ravno sami sodelovali pri »socialnodemogoškem sleparstvu« francoskih vladnih mož ter so pomagali lagati o neizmernem premoženju, ki so ga redovniki izprešali iz francoskega ljudstva. Na Francoskem je odkrito veliko sleparstvo protiverskih bojevnikov, toda navadni sodrugi po drugih deželah ne smejo zvedeti o tem ničesar, ker potem bi bilo enega agitacijskega sredstva konec. Bog obvaruj pa, da bi pa zvedeli sodrugi, kaj piše njihovo rdeče znanstveno glasilo! Kajti znanstveno glasilo bero samo socialnodemokratski voditelji, ki vsled svojih gmotnih razmer ne spadajo med proletariat. Navadno dnevno, politično časopisje, ki ga vzdržujejo delavske mase, pač ne sme o tej stvari pisati.

Svobodomiselné sleparije na Francoskem. Iz Pariza se nam piše: Ni malo oseb, ki so smatrale sodnijsko postopanje proti defraudantu likvidatorju Duezu samo kot navadno komedijo. Vlada rabi za volivno gibanje nekaj moraličen plašč, ki naj ga ji da zaprti slepar Duez, za kar se mu je seveda skrivaj obljubilo, da ne bo kaznovan. Da bi pa iz vsega tega nastala taka neumnost kot je, tega ni nihče pričakoval. Sedaj hočejo razvpiti Duez, ki je ukradel milijone cerkvenega premoženja, in ki je imel pomočnike in skrivnice v vseh krogih uprave do višjega državnega pravdnika in justičnega ministra, kot zaveznika in zaupnika duhovnih redov, katere je oropal. To pa radi tega, da bi se na ta način očistila pred svetom vsa prostozidarska sleparska družba. Že pred pol drugim letom je poslanec Le Prevost razglasil, na kak način je sleparil Duez in prešal iz samostanskih redov denarje. Sleparski

Ta špas u mende izuču naše leberalne prvakarje, de ni dobr hodet pred vultivam na jug in tud na Dunj ne, ampak de je še ta nar bulš, če se ustane lepu duma in lepu za pečjo tuhta putrebe, kurist in pa prjetnašt Iblane, de ja nazadne tku na zafura, kokr ja je letas zafuru ta narodnapredn izvrševaln udbor.

Čakte, pa ja ni sam ta narodnapredn izvrševaln udbor letas tku zafuru, ampak tud še en drug, ke se piše za dohtar Nuvaka. Ta gespud dohtar je mende tud udšou na jug al pa na Dunj, ke ga ni blu h občenem zборе »Dramatičnega društva«, čepru je uzeu u deželnem zборе ceu glediše on u roka in je metu iz nim ukul ket tist žungler u cirkus Cupata tiste kugle in flaše, sam de tistmu žunglerje je šlu tu dobr izpuđ rok, gespud dohtar Nuvak ja je pa iz gledišam pukidu in se je prec vidl, de na u velik iz tega, ke je preveč guflou in se pacik delu; sej prauja, de kdur velik guvari, ta mal stri.

Zatu jest dons na um guvuru, ampak se um začeu raj prpraulat za ubčinske vultive in ageterat za tiste kandedate, ke jh je ta narodnapredn izvrševaln udbor puzabu za ubčinske vultive pustaut, in pa za tiste, ke jh je pustavu pu pumot. Na ta viža um saj mejčken pukrou ta narodnaprednga izvrševalnga udhora blamaža. Prec, ke um iz ubčinskem vultivam pr kraj, se um pa začeu prpraulat na Benetke, kammer um šou v Binkšteh iz »Iblane« gledat Halleyu kumet.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

likvidator je enostavno sporočil po svojih pomočnikih redovnim družbam, da je pripravljen v gotovih okoliščinah pustiti jim premoženje, ako pišejo direktno njemu in pomočnikom, znatno odkupnino. Da so se nekateri redovi v posameznih slučajih udali tem zahtevam, se jim ne more šteti v zlo. Postopanje Duezovo je bilo itak rop bodisi tako ali tako, naj je »likvidiral« ali pa iztiskaval denar z grožnjami. Če so posamezne družbe raje videle, da se jim je samo polovico premoženja oropalo, namesto vse, so imele popolnoma prav. Z napolcevanjem pa ne bo postopanje francoske vlade niti za las! Še in tudi nič bolj nedolžno.

Državni zbor.

Dunaj, 15. aprila.

»Narodna zveza«.

Slovenska javnost gotovo pazljivo zasleduje delovanje jugoslovanskih državnih poslancev. Saj so ravno ti v prvi vrsti poklicani, da svojemu ljudstvu pribore boljše bodočnost v kulturnem in gmotnem oziru. Od poslancev pričakujejo in tudi z vso pravico zahtevajo volivci, da tolmačijo in zagovarjajo njihove opravilne želje in zahteve. Jugoslovanske pokrajine so za Avstrijo velikanskega pomena. Jugoslovani so straža in obramba Adrije, brez katere bi bila naša država takorekoč odtrgana od svetovnega trga in izgubila svojo veljavo kot velesila. Navzlic temu dejstvu so vse avstrijske vlade dosledno zanemarjale naše pokrajine v vsakem oziru. V kolikor sta slovenski in hrvaški narod napredovala v zadnji dobi, storila sta to skoraj izključno iz svojih moči, s svojim trudom in delom.

Jasno je torej, da imajo jugoslovanski državni poslanci velevažno pa tudi težavno nalogo. V zboru 516 poslancev štejejo le 37 članov, torej le dobrih 7 odstotkov. Vendar pa si tudi to pičlo število ljudskih zastopnikov more priboriti ugled in veljavo v parlamentu in pri vladi, ako imajo vedno in povsod pred očmi blagor in koristi svojih sorojakov, naroda v celoti. Drugi pogoj za uspešno delovanje pa je, ako so edini in nastopajo povsod kot en mož, kot trdna in nerazdružljiva falanga in si zagotove zanesljive zaveznike pri drugih sorodnih, v prvi vrsti slovanskih strankah. Mi ne najdemo načelne točke v jugoslovanskem programu, ki bi mogla razdvajati jugoslovansko delegacijo.

Žal, da temu ni tako. Ker nočem ponavljati rekriminacij ter oživljati neprijetnih spominov, konstatujem goloto dejstvo, da se jugoslovanski poslanci po zadnjih volitvah leta 1907 niso mogli združiti v enotnem klubu, marveč se razcepili v »Slovanski klub« in v »Zvezo južnih Slavena«. Sicer velja v vojski večkrat pravilo: »Korakajmo ločeni, da le skupno udarimo po sovražniku«; toda v našem slučaju je velika taktična napaka, ako se itak mala četa razkroji v drobce.

Da vsaj deloma nevtralizuje to hibo, potrudil se je neumorno delavni in dalekovidni politik dr. Šusteršič, da zedini jugoslovanske poslance s češkimi v »Slovanski Enoti« in tako ustvari taktično enoto na parlamentarnem bojišču. To se mu je posrečilo in »Slovanska Enota« je v zbornici močan faktor, s katerim morajo vedno in pri vsaki priliki računati vlada in njene stranke. Saj se je pokazalo pri raznih prilikah, da se neznatna vladna večina le s skrajnimi silami še vzdržuje na površju. Pa tudi v »Slovanski Enoti« ni vse tako, kakor bi moralo biti. V češkem taboru so različni politični toki, ki slabe in ovirajo smotreno delovanje celote. Ravno ta okolnost pa bi jako povzdignila v »Enoti« ugled in veljavo jugoslovanske delegacije, ko bi njeni zastopniki pri skupnih posvetovanjih postopali in glasovali edini. To pa se zgodi redkokdaj. Kje tiči vzrok, o tem raje molčimo. Ta slabost »Slov. Enote« pa je dobro znana vladi, in to je, kar moramo odkrito obžalovati. Razmere so v zadnjem času postale že neznosne in škodljive. Skrajni čas je, da se zbližata in zopet združita kluba jugoslovanskih poslancev. »Slovanski klub« je dokazal včeraj, da ga ne vodijo čustveni in osebni nagibi, marveč politična razsodnost. Na predlog načelnika dr. Šusteršiča je sklenil soglasno, da narodne koristi jugoslovanskega prebivalstva zahtevajo in narekujejo enotno postopanje vseh jugoslovanskih poslancev. Načelnik je bil pooblaščen, da bratskemu klubu poda konkretne predloge o reorganizaciji »Narodne zveze«. Pozabiti moramo vse, kar je kalilo enotnost dela v dosego skupnih smotrov. Potrebno in nujno je to, zato tudi mora biti mogoče. »Slovanski klub« hoče mnogo žrtvovati, da služi

višjim ciljem, ki mu jih narekuje čisto rodoljubje. Jasen pogled v bodočnost in politična poštenost mu kažeta pot. Iskrena naša želja je, da se posreči morda zadnji pokuš. Ako se izjalovi, vedela bode vsa slovanska javnost, kdo ruši in moti edinost.

Državno posojilo.

Velikansko veselje je danes v taboru takozvanih »delovnih strank«, ker se jim je posrečilo vladno predlogo o državnem posojilu spraviti v proračunski odsek. To veselje pa je naravnost otročje, ker se opozicija sploh ni potrudila, da prepreči nasprotnikom »zmago«. Z junaštvom se večina pač ne more ponášati. Ni šla v ogenj za narodne svetinje, za visoke namene in plemenita načela, ampak le za nov državni dolg v znesku 182 milijonov. In dolgovci v navadnem življenju ne vzbujajo veselih čustev, osobito tedaj ne, ako dolжник ne ve, kedaj in s čim jih bode odplačal. Tudi slabemu gospodarju očita vest, ko množi dolgove na račun poznejših rodov.

Službena pragmatika.

Zbornica je pričela prvo branje službene pragmatike. Govoril je danes le socialni demokrat Glöckel.

RAZLIČNE PARLAMENTARNE VESTI.

V včerajšnji seji poslanske zbornice je Poljak Hudec ostro napadel poslanca Stapinskega, ker da je glasoval predvčerajšnjem za vladno in mu očital, da je najbrže dobil od finančnega ministra Bilinskega denar za svojo parcelacijsko banko. Hudec se je potem lotil Bilinskega in nemških strank, ki so nanj z dušo in telesom privezane.

Dalmatincev vitez pl. Vuković je vložil nujen predlog zavoljo zavlacovanja železniške zveze z Dalmacijo, ki jo Ogrska ni začela niti graditi, dasi bi bila morala biti leta 1908 že dograjena. Pozivlja vladu, da skliče v pogodbi z Ogrsko določeno razsodišče, da se doloži, kolika je mažarska krivda. Razprava se danes nadaljuje.

Definitivna reforma poslovnika se bo že pred Binkoštni resno začela. Reforma obsega tele točke: 1. Omejitev prvega branja. 2. Interpelacije se morajo naznaniti in pridejo po sklepu dnevnega reda na vrsto. 3. Čas za govore se omeji. 4. Odseki se reformirajo in zmanjša število članov. 5. Ne sme se o vsaki stvari interpelirati, tudi obseg interpelacij se mora omejiti. 6. Določitev sej in kako dolgo trajajo. 7. Pavšaliranje dijet. 8. Poostreitev disciplinarnih sredstev.

Draginjski odsek je izdelal referat, v katerem se vlada pozivlja, da hitro odda javna dela, porabi zanja le domače delavce, omeji nadure, zniža vozne cene za delavce in se začne baviti z vprašanjem zavarovanja za brezposelne delavce.

Socialno - politični odsek je sklenil pozvati vladu, da čimprej predloži zbornici zakon o kartelih. V debato o tem predlogu je posegal posebno dr. Krek, ki je načrt o kartelnem zakonu že svoj čas izdelal.

S finančnim ministrom Bilinskim tudi Nemci niso več zadovoljni in so v parlamentu izjavili, da hočejo natanko vedeti, zakaj bo minister novo posojilo porabil, ker mu ne zaupajo. Bilinskega čakajo v odseku hudi dnovi.

Nemški listi z veliko žalostjo poročajo, da sta se »Slovanski klub« in »Zveza Južnih Slavena« začela drug drugemu približevati. Slovanska sloga Nemce zmiraj boli.

Naša društva.

— V Ljudskem Domu v Kranju se igra v nedeljo 24. aprila ob pol 8. uri zvečer Medvedova zadnja igra »Četrta božja zapoved«. Cene kot navadno. Igra je vestno naštudirana in bodo kranjski igralci jo igrali tudi na Ljudskem odru v Ljubljani. »Četrta božja zapoved« je Medvedova najboljša narodna igra, zato bo tudi zanimala boljše kroge in literate, ker je predstava v Kranju ob enem premijera te igre sploh. Ker ima igra poučno snov in je tudi umetniško dobra, zato je upati najboljšega obiska.

Borovnica. Neki dobro znani »Cirilmetodar« spravil se je v 14. št. »Slovanskega Doma« nad naš novoustanovljeni ženski odsek Slov. kat. izobraževalnega društva »Bogomile«. Seveda mi prav radi verujemo, da nekaterim »Cirilmetodarjem« novi odsek ni nič všeč, ker je v njem sedaj že vse naše dobromisleče ženstvo, odsek že šteje do 90 članic, dasi je šele komaj dober teden dni, kar se je odsek ustanovil, dočim je Ciril-Metodova podružnica po najhujši agitaciji nekaterih članov spravila komaj 60 članov skupaj. Dotičnemu »Ciril-Metodaru« se tudi po-

zna, da ni prav veliko študiral, sicer bi dopis vendar nekoliko boljše spisal, kakor ga je. Hotel je namreč škodovati naši »Bogomili«, pa je udaril z dopisom sam sebe po zobeh. Dotični »Ciril-Metodar« vedno trdi, da podružnica ni strankarska, sedaj pa je prišel s pravo barvo na dan ter dokazal svoje nadstrankarstvo s tem, da dopisuje v »liberalne« liste, napada našo častito duhovščino in naša društva. G. dopisnik, le še pišite take dopise v vaše časopise, s tem nam odprete popolnoma oči, in bomo spoznali popolnoma vaše namene. Vam pa, zavedno ženstvo, kar Vas še ni v »Bogomili«, vpišite se vse, ter s tem pokažite, da Vam niso mar nesramnimi napadi nasprotnikov. Vaše težko prisluzene kronice pa ne bodo romale v »farško bisago«, kakor meni dopisnik, ampak služile bodo dobrodelnemu namenu društva.

— Iz Smlednika. V nedeljo, dne 10. aprila nam je napravilo naše Kat. sl. izobraževalno društvo zares prav krasno zabavo. Priredilo je veselico s petjem, tamburanjem. Izvrstno so predstavljali fantje in dekleta dr. Krekovo igró »Tri sestre ali mož je glavac«. Vsi igralci so svoje vloge izvrstno rešili, posebno tri sestre hčere kmeta Orla so svoje vloge rešile prav izvrstno, najboljše pa Špela, tudi drugi igralci so dobro pogodili svoje vloge, dasi so nekateri bili prvič na odru. Pokazali so se prvič naši tamburaši: prav dobro so udarjali vse tri komade. Splošno se je čulo med občinstvom, naj bi se igra ponovila in naj bi društvo večkrat napravilo tako zabavo. Kakor se vidi, tudi Smlednik napreduje, počasi, pa gotovo. Pogum, fantje, in dekleta. Krepko naprej! In predno bo leto okoli, bo stal tudi »Društveni dom«. Samo pogum in vztrajnost!

Izpred sodi'ča.

— Nenavaden slepar. France Bole, 51 let star v Slavini rojen, je sicer po poklicu podobar, a kakor kaže njegovo predživljenje, je jako malo deloval v tej stroki, pač pa pozna tembolje prostore raznih ječ, saj je že zaradi ropa presedel 20 let kazni. Bole je nekoč prišel k posestniku Janezu Tomazinu v Novem svetu in mu začel pripovedovati, da se v njegovi hiši trpinči duša, da bo hiša nesrečna, če se ta duša ne reši. Obljubil mu je tudi, da bo njegovi umobolni sin ozdravel, če mu da za 15 svetih mašč, ki se bodo opravile v škofijski cerkvi v Gorici. Bole je velel Tomazinu prinesiti blagoslovljeno vodo, svečo in sveto razpelo. Prižgal je svečo ter držal nad plamenom bel popir, na katerem se je čez nekaj časa pokazala mrvaška rakev in okostnjak. Ni čuda, da mu je priprosti kmetič vsled te manipulacije vse verjel, kajti prefrigani Bole si je že popreje te reči s kemičnim črnilom narisal na papir na katerem so ostale nevidljive, dokler niso prišle s plamenom v dotiko. Na ta način je izvalil 53 K. Pa tudi posestnik Anton Poženel je postal njegova žrtev za znesek 28 K. Razlika je bila le ta, da se je tu prikazalo pet števil, na katere sta Tomazin in Poženel vsaki nekaj čez eno krono stavila, a nič zadela. Tudi Franceta Žigon v Lomah je hotel oslepariti, češ, da mu je znana vsa prihodnost, ker se je na Božični večer rodil. To je bilo pa Žigonu že malo preveč in ga je iz hiše zapodil. Bole vse odkrito prizna. Sedel bo zato šest mesecev v težki ječi.

lj Prav se ji je zgodilo. Posestnice hči, Marija Kušar iz Dola, je tržila preje s surovim in kuhanim maslom po Ljubljani. A zdelo se ji je, da to nese le premalo dobička. Zvita glava si je pa znala pomagati. Leto dni je naročevala pri neki trvdki v Celovcu margarinsko surovo in kuhano maslo ter ga prodajala za pristno blago. Ker so prodajalci pravega masla na tukajšnjem trgu strogo ločeni od prodajalcev margarina, si je znala obtoženka, da se izogne kontroli, na ta način pomagati, da je svoje blago po hišah razpečevala in odjemalce slepila. Na vprašanje, če prodaja res pristno maslo, je odgovorila, da je vsaki dvom izključen, ker dobiva blago od nekega kmeta, ki ima čez 20 krav, drugikrat je rekla, da dobi maslo iz mlekarne v Berniku, zopet nekoč je pa rekla, da ga prejema iz mlekarne v Dolenjivasi. Pri sodnijski razpravi je bila obsojena na tri mesece ječe in na povrnitev škode opeharjenih oseb v znesku 147 K 30 v.

— Surovi sin. Miha Brožič, 27 let star, oženjen, posestnik v Gor. Zamunu, se je sprl s svojo materjo, ker mu je baje predbacivala, da ima prigrlojufan denar. Mati se je sina zbal, ter stekla na dvorišče. Obdolženec je stekel za njo, pobral jelšev kol in ž njim večkrat po materi udaril, kar sam priznava. Sodišče je surovega sina obsodilo na 6 tednov ječe.

— **Pobesneli razgrajal v Škofji Loki.** France Stiglič, 19 let star, samski glavničar v Puštalu, je obče znan razgrajal in pretepač. Dne 6. svečana t. l. zvečer je jel rogoviliti v gostilni »Štemarje« v Škofji Loki. Navzoči gostje so ga postavili na prosto in vrata zaklenili. Stiglič je pa zunaj razbil šipo in poškodoval vrata. Vlegel se je na tla in jel kričati da je poškodovan. Prenesli so ga v gostilno, tedaj je pa skočil nenadoma na noge, pograbil bodalo pešca Antona Oblaka ter jel kakor besen ž njim okoli sebe mahati, pri tem pa je zabodel Janeza Humerja, Jožefa Gašperina in Antonijo Kokalj. Vsi so bili sicer lahko poškodovani, vendar je bila okvara Antonije Kokalj na tako nevarnem kraju, da ko ne bi bil gumb omejil sunka, bi bilo to zanj lahko postalo osodepolno. Za kazen se mu je naložilo šest mesecev težke ječe.

Skrivnostno polzkušeno zastupljenje.

Gospo Marijo Hammerlitz v Logatecu je poizkušal nekdo zastupiti s tistimi pilulami, ki jih rabijo ljudje za zastupljenje podgan in miši. »Kreatol Mäusegift« jim pravijo. Dobile so se pilule po ljubljanskih trgovinah. Danes jih ne dobite več, ker jih je policija zaplenila. Poizkušeno zastupljenje gospe Hammerlitzove se je sledeče dogodilo.

Skrivnostno pismo gospe Hammerlitzovi.

Pošiljatelj ali pošiljateljica pisem je poslala gospe Hammerlitzovi sledeče pismo:

Blag. gospa
Maria Hammerlitz

Logatec.

Cenjena gospa!

Po pošti prilagam najbolje zdravilo ravno za Vašo bolezen, za katero sem zvedel pri g. dr. Gregoriču ter mi je Vas nasvetoval.

Vzemite vsak večer predno se vležete 5 (pet) koščkov, jih dobro zdrobite v možnarju ter zaužite v kozarcu vode.

Vam jamčim, da se boste bolje počutili in zadobili zopet zadostno krvi.

Vas pozdravljam.

Dr. Levičnik.

Seveda pisma dr. Levičnik ni odposlal, marveč je bilo ponarejeno, da bi dobila žrtev zaupanje. Opozarjamo, da se bo pismo še fotografiralo in original razstavil. Tudi se fotografija pisma objavi po listih, da se po pisavi izve povzročitelj ali povzročiteljica poizkušene hudodelstva.

Skrivnostno ponarejeno pismo je bilo oddano 3. t. m. dopoldne ob četrtna 10. na ljubljanski pošti št. 1 (glavna pošta).

Odpošiljatev strupa.

Gospoj Hammerlitzovi je bila odposlana tudi strupena pošiljatev, pilule v steklenici. S steklenice je bil odmit nemški napis in nalepljen drugi. Steklenica s pilulami je bila zavita v več barvanih papirjev sledečih barv: en rdeč papir z zvezdicami, en velik rumen papir, dva modra papirja in 23 rumenih papirjev. Zavoj (paket) je bil zavvit v bel papir. Paket kaže sledečo obliko: 11 cm × 4,2 cm × 4,5 cm. Pošta na spremnici je pisana z drugo pisavo kakor pismo. Naslov na spremnici kaže žensko pisavo, napisan je razburljivo in se glasi takole:

Blag. gospa

Marija Hammerlitz

Logatec.

Na spremničnem kuponu je zapisan kot odpošiljatelj dr. Levičnik, Ljubljana. Spremnica je opremljena s štirimi znamkami po 5 vinarjev in eno znamko za 10 vinarjev.

Na ovoju je bil papir, ki je zagumiran z navadnim gumijem, napisano:

Blag. gospa

Marija Hammerlitz

Vseb. zdravilo.

Logatec.

pisano krepko, z ležečo, izpisano žensko pisavo.

Zapečaten je ovoj z rdečim pečatnim voskom. Pečat ni velik in ima kot znamenje križ (X).

Popis osebe, ki je odposlala strup.

Oseba, ki je odposlala na ljubljanski glavni pošti strup gospe Hammerlitzovi, je po popisu sodišču že znana. Bil je to 25 do 30 let star mož, blede, črno oblečen, imel je polcilinder na glavi, zelo ostrizen, srednjemočne rjave brke, oblečen je bil dobro in v obče srednjevelike in srednjemočne postave.

Kder kaj zna o zadevi, naj to javi.

Občinstvo se opozarja na ta popis in naj se vse osebe, ki so bile 3. aprila

letos zjutraj na glavni ljubljanski pošti, zglase pri gospodu preiskovalnemu sodniku c. kr. sodniku dr. pl. Grasselli, deželno sodišče, I. nadstropje št. 96. Potrebno je, da občinstvo sodeluje pri tej skrivnostni zadevi in pripomore oblasti, da ji pridejo krivci v roke.

Dosedanja preiskava.

Preiskavo vodi z največjo energijo gospod preiskovalni sodnik c. kr. sodnik dr. vitez pl. Grasselli. Prav je, da gospod preiskovalni sodnik apelira na javnost, ki bo gotovo storila vse, da se dobi krivci ali krivci. Do zdaj stoji, da vsebuje odpošiljatev gospe Hammerlitzovi nevaren strup. Pilule so se odposlale v preiskovanje graškemu vseučilišču. Dognano je tudi, da je pri celi zadevi sodelovalo več oseb. Prizadeti ne navajajo nobenega suma. Poizvedbe se ne vrše le v Ljubljani, kjer si je že do zdaj pridobil velike zasluge gospod policijski kanclist Toplikar, ampak tudi izven Ljubljane in v Logatecu.

Občinstvo se opozarja,

naj naznani, če je morebiti prenočila 3. ali 4. t. m. v Ljubljani kaka sumljiva oseba. Morebiti se tudi kdo spomni, da je v kaki kavarni, hotelu ali gostilni kdo kaj pisal na ovoj ali pismo, ali spremnico, ali prenočil kdo, ki je identičen z odpošiljateljem skrivnostnih pilul.

Gospa Hammerlitzova ni sprejela strupa.

Gospa Hammerlitzova ni hotela sprejeti poslanih strupenih pilul, in sicer na svet svojega gospoda soproga, gospoda Hammerlitz, vpokojenega c. kr. finančnega respicienta. Bralce bo zanimalo, da je bil gospod Hammerlitz poveljnik finančni straži v Idriji, svojčas pa v Radovljici. Rodbina Hammerlitz je ugledna rodbina. Previdnost gospoda Hammerlitz je preprečila, da se ni izvedla hudodelska nakana na cenjeno njegovo gospo soprogo.

Dnevne novice.

— **Na ustanovni shod našega novega narodno-obrambnega društva!** V sredo dne 11. maja se v veliki dvorani »Uniona« ustanovi v Ljubljani naše novo narodno-obrambno društvo. Od povsod, kjerkoli žive Slovenci, naj pohite ta dan naši somišljeniki v Ljubljano, da s krepko močjo v Vseslovenski ljudski Stranki združenih Slovencev pričnemo novo delo za brate na mejah. Kakor čujemo bodo ta dan vsi voditelji slovenskega ljudstva zbrani v Ljubljani. Zato vsi začetkom majnika na pot v Ljubljano! Ustanovni shod novega narodno-obrambnega društva se vrši dop., popoldne se pa vrši občni zbor »Rafaelove družbe« in pa velik razgovor »Jugoslovanske strokovne zveze«. Zvečer priredi slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« svoj prvi veliki koncert, kar bo gotovo zanimalo tudi vse naše glasbenike.

+ Perathoner — tržaški škof?

Torkova številka »Reichspost« ima poročilo iz Rima, da največ upanja do tržaške škofijske stolice ima monsignor Perathoner v Rimu. On da je sicer Nemec, a govori že z mladega dobro italijansko. Tako tedaj! Nemško in italijansko, po slovensčini in hrvaščini se ne vpraša! Kje pa smo vendar?! Kdo pa tvori večino vernega prebivalstva tržaške škofije? V Trstu je sicer mnogo Italijanov, vendar je velika večina prebivalcev tržaške škofije, ki se udeležuje verskega življenja, s katerimi ima torej škof opraviti, slovensko-hrvaška. In na to večino prebivalstva naj se nima toliko ozira, da bi ji poslali pastirja, ki razume jezik ljudstva? To se je sicer že enkrat zgodilo; tudi škof Nagl se je moral slovensčine šele učiti, ko je prišel. No, dobro, bil je dober mož in dober škof, njegovo pastirovanje plodovito. A škof Nagl sam ve, kako težko je, ako se je treba v teh letih začeti šele učiti novega jezika, pravzaprav dveh, dasi sorodnih jezikov. In če se je enkrat to poskusilo, naj bo! Da bi se pa kar sistem vpeljal: v Trst Nemci, ki zna italijansko, po slovensčini se pa ne vpraša! — zoper to moramo pa vendar odločno ugovarjati. To je preveliko preziranje cerkvi najbolj vdanih Slovencev in Hrvatov! Kaj je vendar bolj naravno, kakor zahteva, da pastir razume jezik svojih ovac? Kako more drugače reči: »Jaz poznam svoje in one pozna mene«? Do pastirja, s katerim se razumeti ne morejo, ne bodo podaniki nikdar imeli pravega zaupanja. Mi Slovenci in Hrvati smo gotovo cerkvi zvesti in vdani, a na preveliko poskušnjo vendar ni treba davati naše potrpežljivosti! — Zato naj poklicani krogi store vse, da dobi tržaška škofijska pastirja, ki bo mogel služiti vsem škofljanom, Slovincem, Hrvatom in Italijanom.

— **Vedno edini zoper Slovence.** Poroča se, da so tako laški liberalci kakor laški »krščanski socialci« in najnovejša laška stranka, takozvani »monarhisti«, ki se tudi radi odevljejo nekoliko s katoliškimi barvami, zadovoljni z namero, da se za tržaškega škofa imenuje Nemec Perathoner, ki ne razume niti ene same slovenske ali hrvaške besede. Lahi in Nemci so vedno edini, kadar se gre zoper Slovence, to se tudi topot jasno vidi. Žalostno je, da se v Avstriji škofijske stolice vsled čisto nejasnega razmerja med cerkvijo in državo in vladnih privilegijev smatrajo od strani vlade in strank za politikum. Cerkevne postavbe jasno zahtevajo, da mora škof govoriti jezik svojih dijecezanov in poznati njihove razmere, zakaj pastir mora s svojo čredo živeti takorekoč eno življenje. Naša vlada pa na podlagi predpravic, ki jih ima, skuša tudi na cerkvenem polju uveljavljati svoj protislovanski vpliv. Škof v Trstu je bil razven zadnjič vedno Slovenec, zdaj naenkrat pa naj postane po ogromni večini slovenska škofijska nemški Besitzstand! Ali je to pravica? Pa je silno škodljivo tudi v verskem oziru, zakaj liberalci zamrzijo na tej podlagi ljudstvu vsakega škofa, še predno zasede škofijsko stolico. Nikjer drugod na svetu se ne postavljajo za škofo tujci, le v Avstriji je to mogoče!

— **Da ne bo nejasnosti!** »Slovenski Narod« in z njim vsi liberalni poglavarji venomer trdijo, da niso zoper katoliško vero in duhovščino kot tako, ampak le zoper zlorabljanje verskih čustev in duhovniške oblasti v politične namene. Zadnja »Mladost« pa je »Narod« tako pogrela, da je v soboto napisal uvodni članek, v katerem na podlagi velikonočnega članka »Mladosti« dokazuje, da imajo »klerikalci«, ki so dozdaj baje vabili ljudi v svojo stranko s pretezo, da S. L. S. ni verska, v resnici najbolj črne namene in hočejo iz Slovencev napraviti prave obskurne Rimce, ki vidijo v duhovniku višje bitje, nekako inkarnacijo Boga samega. Nato pa »Narod« izrečno pravi, da se liberalna stranka prav zoper to naziranj, da je duhovnik posredovalec med Bogom in ljudstvom, bori in da je to bistvo njenega programa. Ker pa je nauk o duhovniškem posredovanju med Bogom in človekom pristno katoliški nauk, je s tem brezdvomno dokazano, da je liberalna stranka bistveno profikatoliška, kar velja si dobro zapomniti, če bo »Narod« zopet kdaj postal pobožen. Kar pa se tiče naše mladeniške organizacije, bodi liberalcem vnovič povedano, da je eminentno katoliška organizacija in da je njen namen telesna, umska in npravna povzdiga naše mladine na pristno katoliškem temelju. Zato je zelo neumno, če »Narod« zavoljo tega piše dolge članke, saj mi tega še nikoli nismo tajili, ampak nasprotno odločno, jasno in nedvoumno povsod in ob vsaki priliki poudarjamo. Narobe pa si Sokoli tega ne upajo, zakaj bistvo vseh liberalnih organizacij je breznačelnost in nedoslednost.

— **Hofrat Ploj** je šele sedaj poslal liberalnim listom poročilo o svojem shodu pri Sv. Marjeti. To poročilo je zelo zavita in zgleda na prvi hip prav nedorozumljivo. Faktično je pa namenjeno, da bi onemogočilo sporazum med slovenskimi in hrvaškimi poslanci. Ploj pravi: »da so prišli do spoznanja tudi tisti, ki so hoteli ločitev, da je potrebno edinstvo, enotnost, sloga, kakor je že na Dunaju in na shodih naglašal on«. To je drzno zavijanje. Ploj hoče zvaliti krivdo radi neprijetnih razmer v jugoslovanski delegaciji na Slovenski klub. Vsemu svetu je pa znano, da je izšla inicijativa za Narodno zvezo iz Slovenskega kluba in da je skupno postopanje v začetku onemogočil dr. Ploj, ki je imel že osnovan svoj klub, a se je na zunaj hinavsko potegoval za skupnost. S takim sumničanjem se hoče pretrgati še one rahle vezi, ki še obstoje v jugoslovanski delegaciji. Ploj sumniči naše poslance, da delajo za svoj žep, med tem ko on vse žrtvuje. To je predrzno! Boljšega podpornika si Nemci ne morejo želeči, kakor Ploja, ki skuša s takim sumničanjem vreči med Jugoslovane bakljo prepira.

— **43.000 K v različne klerikalne namene,** eno celo četrtino od svojega čistega dobička, je dala »Kranjska hranilnica« klerikalcem — vpije včeraj »Slovenski Narod«, ki menda ne ve, da je s tem najbolj sebe lopnil po glavi. Ali ni bil »Slov. Narod« tisti, ki je kričal, da je »Kranjska hranilnica« že falitna? Pa to nedoslednost naj »Narod« opravi s seboj in svojimi — bravci. Nas zanima 43.000 K, ki so, kakor trdi »Narod«, dani v klerikalne namene. »Narod« v prvi vrsti vedno podtika »klerikalne namene« Slovenski Ljudski stranki. Pa glejte, v tajništvu S. L. S. ne vedo o nikakih podporah S. L. S. Kje so torej te podpore? Ali smatra »Narod« pod-

pore »klerikalnim namenom«, ako je »Kranjska hranilnica« dala podpore Vincencijevim družbam, cerkvi na Viču in za nove orglje v stolnici. Kar se tiče orgelj v stolnici je to že stara obljuba in je popolnoma prav, da se je »Kranjska hranilnica« spomnila glavne cerkve naše škofije. Tudi hodijo v stolnico pristaši vseh strank. Če bi mi hoteli pisati po »Narodu« logiki, bi rekli, da je »Kranjska hranilnica« dala v liberalne namene te vsote, ker je »Narod« šele nedavno pisal, da liberalci bolj hodijo v cerkev, kot klerikalci, a na to zlobno polje ne bomo sledili. Isto tako so pri zgradbi cerkve na Viču sodelovali pristaši vseh strank in z Viča nismo čuli o podpori 6000 K še nobene pritožbe, »Narod« pa ne pride v poštev. Res značilno, kako pobožnemu »Narodu« cerkve leže v želodcu! In Vincencijeve družbe? Ali je pri »Narodu« »klerikalni namen« pomagati revežem? Vincencijeve družbe delajo popolnoma nestransko, edino merilo jim je vedno resnična beda prošnjikov. V Vincencijevih družbah dobe mnogo podpore ravno liberalni bankeroterji, in takrat je podpora Vincencijevih družb tudi liberalcem dobrodošla. Zato le shranite svoje očitke, ki so tako narodno plemeniti, da javno kažejo željo, naj bi »Kranjska hranilnica« dajala podpore samo Nemcem in da naj bi Slovenci teh podpor ne bili prav nič deležni.

— **On — Gospodar »Paradiža«.** Kar smo čuli izza kulis, se je resnično zgodilo. Veleodlični Ivan Popravkar nam je res poslal popravek, katerega smo priobčili včeraj, in v katerem taji sorodstvo s fulminantnim uradnim zapisnikom, sestavljenem na velemodrem ljubljanskem magistratu. Kakor smo pa že povdarjali, je g. Ivan Hribar, po domače Popravkar, odobrili tisti zapisnik, kateremu se je cela Ljubljana smejala, s tem, da je uradno prosil »Sl. Narod«, naj ta zapisnik priobči in se je pod to uradno prošnjo podpisal. Uradni županov spis, županovo ime je krilo ta zapisnik, le vsled županove uradne prošnje je prišel v javnost in je bilo tudi županovo ime v »Narodu« debelo natisnjeno, zato ima v prvi vrsti v javnosti župan odgovornost za ta zapisnik! G. župan ne ve, da s takimi popravki, kakršen je bil priobčen včeraj v »Slovincu« v Ljubljani zelo škodi svojemu ugledu, kajti ljudje iz takih popravkov opravičeno izbijajo dovtype. Popravki so taki, da vzbujajo upravičen sum, da jih županu sestavlja g. Zancek. G. župan menda ni premislil, da bodo liberalci hudi nanj, če bo na tak način skrbel za »Slovenca« in da utegne na najnovejšega »Slovenčevega« uvodnega člankarja pasti celo sum klerikalstva. G. župan je s svojimi popravki resno zadevo »Paradiža« očitno hotel zapeljati na humoristično stran. Pa ne bo šlo! Čujemo, da se v prizade-
— **ti rodinah uvažuje, ali bi vsled groz-
nih dogodkov v »Paradižu« ne bilo mo-
goče tožiti ljubljansko občino na od-
škodnino.** Z ozirom na te vesti smo vprašali pravnika za njegovo mnenje in ta nam je razložil stvar tako: »Zatišje« ali »Paradiž« je popolnoma pod upravo mestne občine ljubljanske, otroci so bili torej zaupani ljubljanski občini. Ljubljanska občina je imela dolžnost storiti vse, kar je po pameti mogoče in kar je dolžnost dobrega hišnega gospodarja, t. j. skrbeti bi morala za primerno nadzorstvo. V tem oziru je ljubljanska občina lahko zagrešila v dveh točkah: prvič v izbiri oseb in drugič glede hišnega reda. V koliko se je v teh točkah pregrešila ljubljanska občina, se ne da dognati, dokler vsebina tožnih spisov ni znana. Pred vsem je treba, da poklicane oblasti doženejo, kdo je pravzaprav kriv, da je nadzorstvo deklic ponoči imel moški, drugič bi bilo treba dognati, ali so odgovorni faktorji ljubljanske občine pri izbiri nadzorovalnega osebja uporabili pazljivosti dobrega hišnega gospodarja. Vse to se pa, kakor rečeno, da dognati le na podlagi izvirnih spisov. Vsa preiskava spada v stvarnem oziru v navedenih točkah za sedaj v delokrog šolske nadzorovalne oblasti. Upamo, da nam na to gospodar »Paradiža« ne bo poslal popravka.

— **Liberalna spletkarja. — Živinorejci pozor!** Neka »organizacija živinozdravnikov«, ki jo komandira Hribarjev tržni nadzornik Ribnikar, se sili med živinorejce, da bi tako liberalci prišli med živinorejske zadrage. V notici, ki jo objavljajo, pravijo izrecno, da živinozdravniških predavanj ta podružnica ne prireja, ker bi se z njimi pospeševalo samo mazaštvo. Hočejo pa prirejati predavanja o živinoreji, in sicer so sklenili, da ne bodo posamezni živinozdravniki prirejali več predavanj, ampak samo to njihovo »strokovno društvo«. To se pravi, da

hoče Hribarjev uslužbenec imeti v rokah živinorejska predavanja po celi deželi. Začudili smo se tej predrznosti. Očividno je naperjen ta sklep proti gospodarskim tečajem, ki jih je priredil deželni odbor doslej z velikim uspehom. Pri teh predavanjih so složno sodelovali strokovnjaki raznega mišljenja, tudi živinozdravniki so se jih udeleževali. To pa Hribarjevimi trabantom ni všeč. Oni hočejo, da se strokovna predavanja izpremene v agitatorične liberalne shode, pri katerih bi različni Ribnikarji delali propagando za svobodno misel. Za to se gre. Mi zahtevamo od vseh gospodarskih društev, ki dobe od Ribnikarjeve družbe, ki nastopa pod naslovom »Kranjska podružnica avstrijskih živinozdravnikov«, kako vabilo, da brezobzirno vržejo vse v koš. Gospodom živinozdravnikom pa bodi to opomin, da se iznebe liberalne kuratele, ki je njihovemu stanu v ljudskih očeh že toliko škodovala!

+ **Iz deželnega odbora.** Prihodnji teden bo dr. Lampe iz urada odsoten.

+ **Volivna reforma za Hrvaško** je bila včeraj od hrvaške vlade poslana vladarju v predskanji.

+ **Djakovski škof.** Ako je dementi »Vaterlandov« o imenovanju dr. Krpacca za škofa v Djakovem resničen, tedaj je sv. stolica uvaževala memorandum duhoščine djakovske škofije in stolnega kapitelja.

+ **Najlepša cesta na Kranjskem.** Katera bo to? Brez dvoma cesta od Škofje Loke do kolodvora na Trati. Deželni odbor trasira sedaj cesto, ki bo naravnost vezala mesto s kolodvorom. Cesta bo široka, zasajena z drevoredom, ob strani bo imela pešpot. Pri trasiranju se računa s tem, da pojde po nji bodoča cestna železnica, ki se namerava potegniti v selško dolino. Po tej cesti bo mogoč tudi promet z avtomobilnimi omnibusi med mestom in kolodvorom. Selška in poljska dolina dobila pripraven dovoz h kolodvoru, ki je doslej pri ogromnem prometu in pomanjkljivosti stare ceste jako otežkočen.

— **Pri volitvah v okrajno bolniško blagajno v Trzinu** so to pot prvič zmagali Slovenci.

— **Umor duhovnika v Mariji Bistrici.** Minulo soboto zvečer je vozil Imro Belka, ki ga je župni urad v Mariji Bistrici najel za vožnje na katehizacijo v obližju, kaplana Jurija pl. Forko proti domu. S kaplanom se je peljal tudi blagajnik Krajčević. Slednji je na potu rekel vozniku, naj ustavi, nakar mu je ta žaljivo odgovoril. Nato je tudi kaplan ukazal vozniku ustaviti, kar je ta tudi storil. Ko je nato kaplan stopil z voza, je Belka nenadoma potegnil nož in sunil kaplana v oko, ki je takoj izteklo. Potem je neprestano mahal z nožem po kaplanu, ki se ni branil, marveč samo prosil, naj ga pusti. Blagajnik Krajčević — močan mož in bivši orožnik — je prepustil potnega tovariša usodi in tekel šele v bližnjo vas po pomoč. Ko so ljudje pritekli na mesto nesreče, je kaplan ležal v svoji krvi na tleh. Prepeljali so ga v zagrebško bolnišnico, kjer je kmalu umrl.

— **K vlomu v senožeško cerkev.** Sled za vlomilci senožeške cerkve drži proti Trstu. In res, te dni so vlomilci poslali na uredništvo »Piccola« nekatere manj vredne cerkvene stvari in pismo, v katerem prosijo, naj bi se vsebina objavila. V pismu se vlomilci pritožujejo, da so premalo vrednosti dobili. Pismo ima — kakor kaže vsebina — ta namen, da bi se »nevedno in revno senožeško ljudstvo« odvrnilo od prispevanja za nove cerkvene posode. Vse kaže, da vlomilce v to dejanje ni gнал samo pohlep po dragocenostih, ampak tudi smrtno sovraštvo do cerkve. Nazadnje še pisec zagotavlja, da v Senožeče ne bo prišel k spovedi.

— **Popirnica v Medvodah.** Pri Medvodah namerava popirniška družba zgraditi veliko elektrarno, ki bo oddajala silo novi tovarni. Ker je zgorela tovarna brez vrednosti in zastarela, bodo zgradili blizu kolodvora Medvode veliko moderno novo tovarno. Tudi v Vevčah se tovarna znatno razširi. Do kolodvora v Zalogu se zgradi železnica - dovlačnica. Ker se je s kmeti dossegel dogovor, ne pojde železnica po okrajni cesti, kakor je bilo nameravano, ampak poleg ceste in se je tovarna z lastniki sveta že dogovorila.

— **Umrli** je dne 14. t. m. v Cerknici Jernej Lovko, oče tukajšnjega urarja in posestnika, v starosti 81 let. Bil je vojak pod Radeckijem, kar je večkrat s ponosom povdajal. S tem je vrsta Radeckijevih bojnikov zopet redkejša postala. N. p. v m.!

— **Kap je zadela** dne 14. t. m. okrog 50 let starega kočarja J. Stana na Vrhniki. Opoldne je šel z stanja v svojo ogrado obrezovat mejo, pri tem delu ga je zalotila smrt; popoldne so pripeljali

mrtvega domov. Pokojnik zapušta vdovo in več nepreskrbljenih otrok.

— **Slovenec umrl v Ameriki.** V Ely, Minn. je dne 21. marca umrl po dolgi bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v starosti 41 let rojak Fran Labernik. V rani grob ga je spravila srčna bolezen. Pokojnik je bil doma iz Cerklj na Gorenjskem.

— **Napad na vseučilišnika.** V noči na 14. t. m. so v Zagrebu štirje moški napadli vseučilišnika Stilinovića, ki se je v večji družbi vračal domov. Eden napadalcev ga je večkrat smrtnonevarno ranil z nožem, da ni upanja na okrevanje. Napad se je izvršil baje iz političnih nagibov.

— **Parna žaga pogorela.** v noči od 13. na 14. t. m. je pogorela parna žaga g. Dominika Lovšina pri Koprivniku na Dolenjskem. Ogenj je nastal iz neznanega vzroka. Vpepelil ni samo tovarniškega poslopja, temveč tudi precejšno zalogo lesa. Gašenje je bilo skoro brezuspešno, zlasti se zaradi precejšnega vetra. Škoda je precej velika.

— **Preprečena nesreča.** V sredo ob 6. uri so hoteli trije fantje skočiti na poštni vlak, ki je že odhajal iz Medvoda. Dva sta se oprijela nekega vagona, tretji je pa izginil kot je opazil vlakovodja, ki je potegnil za signalno vrv, da se je vlak ustavil. Ko se je vlak ustavil, je splezal tretji popolnoma zdrav izmed vozov, bil je seveda na hrbtu precej raztrgan in razpaskan. Vse tri so izročili postajenačelniku, da se bo uvedlo proti njim sodnijsko postopanje.

— **Število podružnic »Südmarken«** se je v letu 1909. pomnožilo od 594 na 708, torej za 114.

— **Stavka Lloydovih kapitanov** se rpične v noči od 17. na 18. t. m., ako do tedaj ravnateljstvo ne ugodí zahtevam kapitanov. Ravnateljstvo izjavlja, da se ne uda.

Cenjene naročnike, ki jim je potekla naročnina, vljudno opozarjamo, da s prihodnjim ponedeljkom ustavimo pošiljanje lista vsem, ki dotlej ne obnove naročnine za naprej.

Telefonska in brzojavna poročila.

ODLOČILNI TEDEN ZA USODO JUGOSLOVANSKE POLITIKE.

Dunaj, 16. aprila. Ta teden bo odločilen za usodo aktualne jugoslovanske politike za dogleden čas. Do srede tedna, skoraj gotovo že v torek se odloči, se li izvrši krepka jednotna organizacija jugoslovanskih poslancev — ali pa se izvede popolna ločitev Vseslovenske Ljudske Stranke od vseh ostalih jugoslovanskih strank. V smislu znanih izjav voditelja S. L. S., dr. Šusteršiča na shodih v Mariboru in na Jesenicah ter v raznih listih, je »Slovenski klub«, ne zmeneč se za vse postranske ozire, imajoč v očeh le veliko skupno stvar vesoljnega jugoslovanstva, začel pretekli četrti tek velevažno akcijo, ki meri na to, ustvariti trdno podlago za skupno politično delovanje vseh jugoslovanskih strank v državnem zboru. »Slovenski klub« se ni omejil na kake meglene nasvete: stavil je marveč »Zvezi južnih Slavena« jasne, konkretne predloge, ki so popolnoma sposobni privesti do zaželenega uspeha. Podrobna vsebina teh predlogov še ni znana, toda čuje se, da so predlogi sijajen dokument samozatajevanja v skupni blagor domovine. Vseslovenska Ljudska Stranka se čuti dosti močna, nastopiti koncilijantno in prinesiti tiste žrtve, ki jih smatra kot potrebne za sveto stvar! »Zveza južnih Slavena« je tudi s svojim sklepom pripoznala predloge »Slovenskega kluba« kot sposoben temelj za nadaljna pogajanja. Ta pogajanja stopijo v odločilni stadij ta terek. Če bo de uspeh pogajanj ugoden, zadobi vsa aktualna jugoslovanska politika v Avstriji novo lice in jednotni nastop jugoslovanskih poslancev v državnem zboru bo pomenjal tudi bistveno ojačenje Slovenske Jednote. V slučaju pa, da bi se pogajanja razbila, bode Vseslovenska Ljudska Stranka v bodoče nastopala popolnoma neodvisno od ostalih jugoslovanskih strank, ki so danes zastopane v državnem zboru. Ločitev bo potem popolna. Vseslovenska Ljudska Stranka se čuti tudi za ta slučaj zadosti močno in se ne boji nikakeršnih posledic. — Samo po sebi se umeje, da ostaneta »Slovenski klub« in »Zveza južnih Slavena« v vsakem slučaju slej ko prej v zvezi »Slovenske Jednote«. — Slovanska in nemška javnost, z vlado vred, pričakuje z največjo napetostjo odločitev jugoslovanskih poslancev. S posebnim zanimanjem zasledujejo razvoj te vele-

važne zadeve Italijani, kar je razumljivo glede na posebno aktualnost vseučiliškega vprašanja.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 16. aprila. Po prekinjeni razpravi o nujnem predlogu poslanca Vukovića glede dalmatinskih železnic in belokranjske železnice, je včeraj predsednik državnega zbora prekinil sejo ob 7. uri 30 minut zvečer. Prihodnja seja zbornice bo v torek. Danes obravnava proračunski odsek novo kreditno predlogo.

POLJAKI ZOPER FINANČNEGA MINISTRA BILINSKEGA IN VLADO.

Dunaj, 16. aprila. Korespondenčni urad javlja dobesedno sledeče: Poljsko kolo je po poročilu listov v svoji včerajšnji ponočni seji po govoru načelnika Glabinskega in odgovoru finančnega ministra Bilinskega, kateri je, kakor se govori, naznanil novo posojilo 44 milijonov za pokritje proračunskega deficita, sklenilo sledeči resoluciji: Poljsko kolo je pripravljeno glasovati za 182-milijonsko posojilo, eventualno tudi za pokritje proračunskega deficita, zahteva pa odločno od vlade, da po votiranju posojila vse zastopljene točke v budgetu za 1910 oživi in deželne finance začne že letos sanirati. Ako vlada tega ne stori, je Poljsko kolo ne more več podpirati. — Druga resolucija se glasi: Poljsko kolo obžaluje, da se vlada nič ne prizadeva, da bi parlamentarne razmere potom ustvarjenja parlamentarne delovne večine sanirala. — Vladi se torej ne godi dobro, zlasti ker tudi ostale stranke zlasti finančnemu delovanju Bilinskega nič posebno ne zaupajo. Za vlado so v Poljskem kolu glasovali le pristaši Stapinskega, ostali so bili vsi zoper njo. Glabinski je silno odločno govoril zoper Bilinskega in kolo je tudi sklenilo, da objavi o tem komunike. Izjava Poljskega kola je stališče Bienertrove vlade zopet zelo omajala.

VLADA HOČE STAVITI »SLOVANSKI ENOTI« KONKRETNE PREDLOGE ZA VSTOP V VEČINO.

Dunaj, 16. aprila. Zopet so parlamentarne razmere v resnem, odločilnem položaju. V »Slovanski Enoti« se bodo vršila jako resna posvetovanja. Vlada je došla do prepričanja, da brez trdne večine je nemogoče delati, zato bo po rešitvi kreditnih predlog stavila »Slovanski Uniji« konkretne predloge za vstop v vladno večino. Včerajšnji dogodki v poljskem klubu so napravili na »Slovansko Unijo« velik vtisek. Pa tudi na vlado je napravila velik vtisek resolucija, odkazana parlamentarni komisiji poljskega kluba, v kateri se vladi izraža obžalovanje, da ni storila nič resnega za ureditev parlamentarnih razmer in trdne večine. Ta resolucija se smatra za izvršitev obljube, katero je dal »Slovanski Enoti« predsednik poljskega kluba, Glabinski.

MINISTRSKI SVET.

Dunaj, 16. aprila. Danes se vrši ministrski svet, kateremu se pripisuje velik pomen.

DVORNI SVETNIKI NA BEGU PRED VLADO.

Dunaj, 16. aprila. V današnji seji proračunskega odseka je stavil dr. Korošec predlog, naj se seja odloži do torka, da ima do tedaj vlada časa zbrati številke iz proračuna, zastopavljenih točk. Tako se ugodi tudi želji Poljakov in nemških krščanskih socialcev, ki so proti zastopavljenju teh točk. Proti odgoditvi se je govoril Glabinski, pa tudi zastopniki nemških kršč. socialcev in nemške narodne zveze. Odsek je odklonil dr. Korošec predlog z 23 proti 20 glasovom. Pri glasovanju so manjkali dvorni svetnik Ploj (I) dvorni svetnik Vuković (I) in dr. Kramar, od Poljakov pa Stapinski in Battalia. Nato sta dombranski minister in finančni minister podala zaupne izjave o porabi denarja, potem je pa pričel govoriti češki agrarec Kotlař, kateremu je pa nakrat postalo slabo. Seja odsekova je bila zato prekinjena do pol 4. popoldne.

ZVIŠANJE POSOJILA.

Dunaj, 16. aprila. Finančni minister je v svrhu, da ugodí zahtevam Poljskega kola, ki je vladi zapretilo z nezaupanjem, sklenil povišati državno posojilo od 182 milijonov K na 232 milijonov K, da oživi tiste budgetne postavke, ki jih je bil izbrisal in katere Poljsko kolo zahteva. Danes se vrši v to svrhu konferenca strankinih načelnikov z ministrskim predsednikom in finančnim ministrom v parlamentu.

DR. ŠUSTERŠIČ INTERVENIRAL ZARADI SANKCIJE POSTAV KRANJSKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Dunaj, 16. aprila. Danes je dr. Šusteršič interveniral pri ministrskem

predsedniku baronu Bienertu glede postav, ki jih je sklenil kranjski deželni zbor v minulem zasedanju ter od njega odločno zahteval, da te postav predloži Njegovemu Veličanstvu v sankcijo. Ministrski predsednik je odgovoril, da bo zahtevi dr. Šusteršiča ugodil in mu o uspehu predložitve postav Njegovemu Veličanstvu poročal.

SRBSKI KRALJ PETER NA DUNAJU.

Belgrad, 16. aprila. Srbski kralj Peter bo čez nekaj časa skupno s prestolonaslednikom potoval na Dunaj.

Ljubljanske novice.

Ij **Ljudski oder** uprizori v nedeljo dne 24. t. m. zvečer ob pol 8. uri v deželnem gledališču Borštnikovo izvirno narodno igro: **Stari Ilija**, pri kateri sodelujejo naboljše moči »Ljudskega odra«. Igra ima polno živahnih prizorov in je njeno dejanje pristno narodno-slovensko, kakor n. pr. žegnanje v Zalogu, pri katerem sodeluje tudi pristna kmečka godba. Cerkveni zbor v I. dejanju in petje na »žegnanju« oskrbi iz prijaznosti oddelek mešanega zbora slav. glasbenega društva »Ljubljane«. Ker je pričakovati zopet razprodane hiše, prosimo, da se dotičniki, ki reflektujejo na lože, za te takoj oglasijo v trafiki gospe Šešarkove v Šelenburgovi ulici. Lože se bodo prodajale po znatno nižjih cenah. Ostale vstopnice se bodo pričele prodajati v nekaterih dneh. Vse prijatelje »Ljudskega odra«, katere zanima njega razvoj, uljudno vabimo, da se gotovo udeležijo te prireditve, česar jim gotovo ne bode žal.

Ij **Pri koncertu »Ljubljane«** sodelujejo poleg mešanega odnosno moškega zbora tudi še koncertna pevka gospica J. L. Gerbičeva, altistka slovenske opere gospica M. Peršlova ter naš prosluli tenorist — izumitelj g. Ludovik Bajde. Vsi trije bodo nastopili s piecami, katerih v ljubljanskih koncertih še nismo čuli. Zastopani bodo izključno slovanski skladatelji kot Dvořak, Smetana, Chopin, F. Prohazka, Michl. — Opozarjamo naprej naše somišljenike, sosebno one, ki prihitite tiste dni k narodno-obrambnemu delu v Ljubljano, da ne zamude tega koncerta, ki je za nas eminentnega pomena.

Ij **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** obhaja jutri, tretjo nedeljo po Veliki noči 55-letnico ustanovitve. Kakor vsako leto na to nedeljo, se udeležijo tudi jutri ob 6. uri zjutraj svete maše v uršulinski cerkvi, kjer je bila cerkvena slovesnost ob ustanovitvi društva.

Ij **Seja Jugoslovanske Strokovne Zveze** bo v ponedeljek dne 17. aprila ob 6. uri zvečer v Zadržni Zvezi. Radi važnega dnevnega reda prosimo člane, da se odzovejo vabilu polnoštevilno. Ker se imajo obravnnavati stvari, ki segajo globoko v ljudsko organizacijo, vabimo k seji tudi odbore S. K. S. Z., Orla, Rafaelove družbe ter Abstinenta. Posebnih vabil načelstvo J. S. Z. ni razposlalo, vsako naj smatra, da je s tem vabilom vabljen in naj se seje zanesljivo udeleži. Načelstvo J. S. Z.

Ij **Predavanje v umetniškem paviljonu R. Jakopiča.** Opozarjamo še enkrat na predavanje g. P. Zmiteka: o pomenu umetniških razstav sploh, posebno sedajne, ki se vrši jutri v nedeljo ob 11. uri dopoldne v paviljonu R. Jakopiča.

Ij **Musica sacra.** Jutri, v nedeljo (Varstvo sv. Jožefa), se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo v stolnici sledeče: Missa in laudem et adorationem Ss. Nominis Jesu, zl. Ign. Mitterer, Aleluja in verzikla ter ofertorij »Lauda Jerusalem Dominum«, zl. Witt.

Ij **Ponarejanje bilance** je očital soc. dem. Kocmur soc. dem. Ant. Kristanu, ki ga zato toži. Obravnava se vrši danes teden. Kocmur hoče nastopiti dokaz resnice.

Ij **Poneveril** je dne 13. t. m. bivši potnik za milo Ivan Petrič izposojevalcu koles g. Čamerniku na Dunajski cesti kolo. Kolo je torpedo, tvrke »Puh«, ima prost tek, krivo balanco, kolesi imati pa rdeč pas ter ima tovarniško številko 16.961, pod sedežem pa je na drožici vtisnjena št. 5. Pred nakupom se svari. Petriča zasledujejo tudi zaradi neke, preje izvršene goljufije in poneverbe.

Ij **Zopet samoumor topničarja.** Včeraj popoldne se je v hlevu v topničarski vojašnici obesil radi neke kazni topničar Matija Jele iz Zagorja.

Ij **Poročil se** je danes dopoldne v frančiškanski cerkvi Karol pl. Forreger-Greichenthurm, c. kr. koncipist deželne vlade, z Marijo markizo Gozani, hčerjo dvornega svetnika.

Ij **Koncert »Glasbene Matice«** v torek, dne 19. t. m. Odbor »Glasbene Matice« prosi slavno občinstvo, ki namerava posetiti koncert, da si blagovoli sedeže in vstopnice prej zagotoviti, lah-

ko tudi pismenim potom. Zanimanje za koncert je namreč zopet veliko, in marsikateri bi pri blagajni ne dobil priljubljenega mu prostora. Gospod dvorni operni pevec Julij Betetto se bo odlikoval z novimi, zelo efektnimi točkami. Gospo Costaperaria - Dev pa itak že več let nismo čuli v Ljubljani. Priljubljena domača koncertna pevka bo pela pesmi domačih skladateljev Sajovica, Adamiča in Deva.

Ij Zatekel se je nekam lovski pes veleposestnika g. Andreja Mejača iz Kaplevasi pri Komendi. Pes je eno leto star in sliši na ime »Tah!«. Na ovratniku ima znamko št. 6. in napis Kaplavas. Domneva se, da ga je nekdo namenoma odpeljal. Kdor ga ujame, naj to sporoči g. Mejaču, ki dá za to 20 kron nagrade.

Ij Praznovanje godu sv. Jurija na ljubljanskem Gradu. Praznik sv. Jurija praznoval se bo v nedeljo, dne 24. t. m., ob 10. dopoldne s slovesno sveto mašo in pridigo v zgodovinski kapelici sv. Jurija na ljubljanskem Gradu. Cerkevno petje pri maši prevzelo je liberalno pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, ki, ako govorimo z večerajšjo »Narodovo« polemiko o »Kranjski hranilnici«, s tem tudi podpira »klerikalne namene«.

Ij Ljubljanski občinski svet ima izredno sejo v torek, dne 19. aprila 1910 ob 6. uri popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu je: o dopisu županov o peticiji deželnega stolnega mesta Ljova glede oprostitve občin od dolžnosti priskrbljevanja uradnih prostorov in uradnih potrebščin za c. kr. obrtna sodišča; o peticiji deželnega stolnega mesta Gradca glede oprostitve občin, v katerih imajo sedež »Trgovsko obrtno zbornice«, o dolžnosti priskrbljevanja uradnih prostorov za te zbornice; glede delegacije občinskega sveta k slavnostni spomina bitke pri Grunwaldu v Krakovem; o prošnji Franca Šebra za podelitev meščanstva; poročilo o prošnji »Narodno delavske organizacije« za prispevek mestne občine za priredbo vajenskih strokovnih tečajev; glede izposlovanja potrebnega kredita za regulacijo Martinove ceste; glede izposlovanja potrebnega kredita za podaljšanje Orlove ulice do Ižanske ceste; glede izposlovanja potrebnega kredita za zgradbo cestnih kanalov v Gradišču in v Ciril-Metodovi ulici; glede izposlovanja potrebnega kredita za nekatere poplave v mestni topničarski vojašnici; glede prispevka mestne občine ljubljanske k trošku za zgradbo novega šentjakobskega mostu čez Ljubljanico; glede oddaje mizarskih del in okovja pri zgradbi poslopja c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani; glede ustanovitve mestne bolnišnice blagajnice za posle; o prizivu trdke Kregar & Seljak proti odloku mestnega magistrata glede nameranih reklamnih napisov po mestnem tlaku; o dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta glede nameravane IV. mestne slovenske deške ljudske šole v kolizejskem okraju v Ljubljani. V tajni seji: glede stalnega nameščenja nekaterih policijskih stražnikov po dovršenem stražniškem izpitu; glede oddaje razpisane službe mestnega policijskega stražniškega nadzornika; o prošnjah za razne koncesije.

Ij Prvi češki cirkus »Central«, ki prične danes s svojimi predstavami v Lattermannovem drevoredu, ostane v Ljubljani samo šest dni.

Štajerske novice.

š K obstrukciji v štajerskem deželnem zboru se javlja: Slovenski klub kakor resna parlamentarna stranka ne bo odklonil a ljube posredovanja. Kakor izvemo, se oficijelno še ni stopilo v stik z našimi poslanci, v sled tega tudi niso storili še nobenega tozadevnega sklepa. Po sedanjih nastopih sme slovenska javnost opravičeno sklepati, da bodo naši poslanci varovali tudi v bodoče odločno in brez ovinkov vseh ozirrov pravice slovenskega ljudstva.

š Župnik Kralj umrl. Danes dopoldne smo dobili brzojavko, da je danes dopoldne umrl č. gosp. župnik Kralj v Leskovcu pri Ptuj. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. uri dopoldne. Naj v miru počiva!

š Slovenci, pozor! V občini Pesnica pri Mariboru se bo dne 21. aprila, t. l. ob 9. uri zjutraj posestvo Weingerlčino v Gačniku št. 52 in 53 na licu mesta ali celoma ali na kose pod roko prodalo. Posestvo meri 48 oralov, voli v prvem razredu v občinski zastop pesniški. Danes je še ta občina v rokah nemškutarjev, oziroma šudmarkovcev. Gre se nabolj za prvi razred! Če pride to posestvo v nemške roke, je skoro popolnoma izključeno, da še kdaj v I. volilnem razredu zmaga slovenska stranka. Posestvo je iz-

med najlepših v občini. Pol ure od postaje Pesnica, četrto ure od cerkve Jareninske.

š Pri občinskih volitvah v Jarenini, ki so se vršile v četrtek, dne 14. aprila, so na vsej črti zmagali kandidati slovenske stranke. Ko so nemčurji opazili, da so vsi naši volivci prišli na volišče, so vrgli kar puško v koruzo in se niti na volišče niso upali. Pred nekaj leti je še bil v Jarenini pri vseh volitvah hud boj, sedaj pa ljudstvo ne mara več za ljudi »štajerčevega« in »šudmarkinega« kalibra. Nas ta zmaga posebno veseli, ker so slovenski Jareninčani sami vneti pristaši S. L. S. Dasiravno tik št. Ilija, Pesnice in Maribora, vendar naša izobraževalna organizacija, ki sta jo gojila č. g. Čížek in Gomilšek, rodi krasne sadove. Živela staroslovenska trdnjava Jarenina in njeni branitelji!

š Rdečkarji. Iz Maribora se nam piše: V sredo, dne 13. aprila, je imela mariborska soc. demokratska ženska organizacija svoje zborovanje. Svoje težave je zbranim rdečkaricam razkrival poslanec Horvatek. Zborovanje je bilo zelo slabo obiskano. Rdečkarji izgubljajo vedno več tal med delavstvom.

š Št. Iij v Slovenskih goricah. V nedeljo, dne 1. maja, priredi naše bralno društvo narodno veselico z gledališko predstavo in drugimi zabavami.

š Lovska sreča. Od Sv. Lovrenca nad Mariborom se nam piše: Dne 14. aprila je ustrelil na vse zgodaj g. Alfonz Pernat dva krasna divja petelina. Tretjega je prepustil svojemu prijatelju, ki pa je zgrešil cilj in je le napravil več lukenj v zrak.

š Vzorno dekle. Iz Konjic se poroča, da je v nedeljo popivala 16-letna viničarjeva hči Marija Arlič iz Skalic celo noč v nekem vinotoču. Pri tem je ukradla nekemu pivcu denarnico z 200 kronami, ki jo je doma skrila v podstrešju. Dekle so aretovali in izročili sodišču.

š Ustrelil se je v Gradcu Viktor Bednarčič, pešec pri domobranskem polku št. 3. Neki korporal ga je po krivem naznanil, da je hujškal nekega tovariša k upornosti; Bednarčič je moral k raportu, kjer ga je stotnik silno oštel. To je vojaka tako užalilo, da se je ustrelil.

š Stavka krojaških pomočnikov v Gradcu še vedno traja naprej.

Avstrijske dreadnoughtke se že gradijo!

Avstrija hoče na vsak način v par letih dohiteti, kar je cela desetletja zamudila. Ako se uresniči, kar se danes govori, da bodo namreč že s prihodnjim letom splavale štiri avstrijske dreadnoughtke po Adriji, potem bo naša mornarica pač lahko ponosna, zakaj potem bomo z Italijo, kar se ladji velikank tiče, precej skupaj.

Kakor znano, namerava naša vlada šele v zasedanju delegacij zaprositi za kredite za dreadnoughtke, vendar pa se že gradijo. Stabilimento tehnič v Trstu se je namreč gradbe dveh dreadnoughtk že lotilo, in sicer na lasten račun, da imajo delavci in inženirji dela. Ako bi delegacije mornarici dreadnought ne dovolile, jih Stabilimento lahko proda neki izvenevropski vele-sili. Samoposebi je umevno, da bodo delegacije kredite dovolile, ker jih pač po sili razmer morajo. In če bi jih ne, bi se vendar zgradile in mornarica jih tudi prevzame. V puljskem arzenalu so se tudi že začele priprave za zgradbo tretje dreadnoughtke, četrto pa grade na Reki.

Koliko ton bodo avstrijske dreadnoughtke imele, nam še ni znano; na vsak način ne manj kakor 20.000. Gotovo je, da bo naša uprava izkušala v tem oziru prekositi Italijo, ki bo že letos spustila v morje eno ladjo velikank, ostale pa kmalu za njo. Na vsak način bodo Lah izvedli, ko bodo izvedeli, da se bo naša mornarica kmalu zopet pomnožila za tri nove močne enote, postali silno nervozni. Kakor se čuje, se za hitro dogradbo dreadnoughtk posebno zanima prestolonaslednik.

V dveh in pol letih bo imela Avstrija eno divizijo štirih dradnoughtk, divizijo treh ladji tipa »Franc Ferdinand« po 14.000 ton, tri velike križarke tipa »Spaun« in divizijo tipa »Habsburg«, tudi tri ladje, torej trinajst ladji najmodernejšega sistema. Avstrija bo na ta način ne samo v Adriji, marveč v Sredozemskem morju sploh pomenila pravo pomorsko velesilo, Lah pa bodo morebiti postali nekoliko bolj ponižni.

HRVAŠKI SABOR.

V seji 15. t. m. je prišlo v hrvaškem saboru do jako burnih prizorov. Franekovec dr. Bošnjak je namreč člane koaliciije označil za veleizdajalce, ki se rav-

najo po migih iz Beograda. Nastala je velika rabuka. Predsednik je vzel Bošnjaku besedo. Ban Tomašić je nato vstal in izjavil, da predno je prevzel vlado, so ga merodajni krogi monarhiije zagotovili, da ne verjamejo denunciacijam zoper koalicijo. Očitanja frankovske opozicije na Dunaju ne bodo našla odmeva.

ROOSEVELT.

Bivši predsednik združenih držav je dospel na Dunaj in bil od cesarja sprejet v avdienci. Pri grofu Aehrenthalu je bil Roosevelt celih pet četr ur.

VELIK BOJ V NEMŠKI GRADBENI STROKI.

V celi Nemčiji je izbruhnil velik boj med gradbeno delodajavsko zvezo in delavsko organizacijo. Šlo se je za tarifno delavsko pogodbo, glede katere se delodajavska in delavska organizacija nista mogli sporazumeti. Socialni politiki stoje na strani delavstva, le to grajajo, da delavci niso hoteli sprejeti točke, da naj se tarifna pogodba sklene centralno. Delodajavci so pa najbolj v tem pogrešili, da niso hoteli priznati kompetence delavske organizacije pri akordnem delu, ki naj ga sklne delavec z delodajavcem za svojo osebo. Delodajavci hočejo tudi, da se določi obligatorični minimalni delavni čas. Delodajavci so dozdaj že 150.000 delavcev odpustili, sledilo bo še 150.000 odpuščenj. Vsa gradbena stroka vsled tega počiva in javni interesi seveda zelo trpe. Upati je, da posežejo vmes javni faktorji.

šmarnice za leto 1910. Podrobnosti glede letošnjih šmarnic so označene v današnjem oglasu »Katoliške Bukvarne«. Ponekod se bodo brale lani izdane šmarnice o potovanju v sveto deželo, ki se dobe v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Profesor Cantani, sloveči učitelj na kralj. univerzitetni kliniki v Napolju, se izraža v eni svojih znanstvenih razprav sledeče:

»Z uspehom dajem piti naravno Franc Jožef-ovo grenčico svojim bolnikom, bolehačim na sladkosečnosti, ki so podvrženi natančnemu zdravljenju. »Franc Jožef-ova« grenčica, zavžita na tešče, izboljšuje prebavo in popolnoma nadomestuje naravne rudninske vode Karlovih varov.«

V lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudninskih voda naj se izrečno zahteva staro preizkušeno »Franc Jožef-ovo« grenčico.

Jadranska banka v Trstu razpisuje emisijo novih delnic v znesku za 1 milijon kron. Več o tem v današnjem oglasu.

Gasniški katalog za leto 1910 je ravnokar razposlala anončna pisarna Henr. Schalek na Dunaju I. Poleg navadnega koledar. dela ima tudi mnogo praktičnih nasvetov za uspešno reklamo.

Pomanjkanje krvi.

Odstranite to trdovratno bolezen s SCOTT-ovo emulzijo, dokler ni prepozno. Kdor zavzije SCOTT-ovo emulzijo prvikrat, bode presenečen, kako hitro postanejo lica zopet cvetoča in polna in kako hitro se opazuje nov pogum in živahno življenje. Izrečno najbolj čiste sestavine pridejo k uporabi v

Scott-ovi emulziji

in po lastnem, SCOTT-ovem pripravljanju se iste izdelujejo v prijetno dišečo in lahko prebavno emulzijo. To je skrivnost številnih uspehov, ki se dosežejo s

Scott-ovo emulzijo

na široko in daleč in se ista zavzije tudi pri pomanjkanju krvi.

Scott-ova emulzija

si je pridobila sloves za neprekosno vzor-emulzijo.

Tudi poleti se jemlje z najboljim uspehom.

Gena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

Poslano.

Poziljem dopisnika, kateri je o „Slov. Narodu“ skrivnostno namigaval o dogodkih, ki so se baje godili „o nekem mestnem župnišču ob Savi“ in o sodnijskem preiskovanju, katero boče „zasledovati z največjo pozornostjo“, da pove javnosti izid onega sodnijskega postopanja, sicer je in ostane širokousten obrekovalec.

Rrško, dne 14. aprila 1910.

Ivan Renier
mestni župnik.

1064 3-1

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 16. aprila.

Pšenica za april 1910	12'69
Pšenica za maj 1910	12'67
Pšenica za okt. 1910	10'78
Rž za april 1910	8'29
Oves za april 1910	6'98
Koruzza za maj 1910	5'86

Efektiv: trdneje.

Fani Komar

(oblastveno koncesionirani učni zavod)

Ljubljana, Pred Skofijo št. 21
poučuje v krojnem risanju in prak-
1015 tičnem izdelovanju oblek. 12-1

„CIRINE“ SE VSAKOMUR NAJBOLJ PRIPOROČA!

Dne 26. novembra 1908.

Gosp. H. Rottensteiner, hotel Maierhof, Meran.
Pošljite mi kakor zadnje en vre „Cirine“. Sem s „Cirine“ prav zadovoljen in je lahko vsakomur najbolj priporočam. — Dobi se povsod. — Edini izdelovatelj L. Lorenz & Co. Heb., Češko.

Proda se iz proste roke

lepo posestvo

št. 22 v Mekinjah pri Kamniku, vse v dobrem stanu; zidana hiša, pod, dve lopi za drva in za stelo, prostor za dve govedi in dva prašiča. Zraven hiše vrt, travnik in njive. Zemljišče je na prav lepem prostoru, primerno za stavbišče, ker je zelo na zračnem prostoru. Več se izve pri lastniku I. G.

Zvezda
s križcem.

MAGGI-jeva kocka

909

MAGGI a 5 h

za hitro pripravo
golave goveje juhe

je priznано
najboljša!

Pozor lovci in šolska vodstva!

Ptice, sesavce in druge živali **nagača**

prav po naravi ter po najnižji ceni
preparator Viktor Herfort

Pred vojašnico št. 1, Ljubljana.

On ima tudi v pripravnici na izbiro več ptic in sesavcev, ki bi bile za šolo jako priporočljive. Med lovci vzbujajo lepi in natančni izdelki marljivega preparatorja vedno več zanimanja

RHEUMA

PROTIN!

ISCHIAS

Odperto od 1. aprila do 1. novembra

Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 35-44 C°

Krapinske Toplice

Basin, marmorne, prane kopeli, mahovnate kopeli, fango, soderiji. — Prospekti in poljska daja kopeliško ravnanje v kopeliški zdravilni dr. Mal.

Zdraviliški dom, 200 kompl. gob, prekrasen park, terasa, reiniton, čitalnica, (vsi časopisi) biljardna soba, stalna vsakodnevna zdravilna godba, lift, telefon, avtomob. garaža, posojanje avtomobilov. Na naročilo pri kopal. ravnateljstvu vozovi ali privatni avtomobili na vsak poljubni kraj.

Nizke cene kakor doslej, vključno s primernim novostim.

1. septembra do 1. junija 25% znižane cene

Zdravljenje s pitjem termalne vode.

Razpošiljalnica term. vode. Frekvenca 6000 oseb.

Toplice dajo v 24 urah 5.000.000 litrov.

Hrvaško (Hrvaška Švica).

Pravilni naslov samo:

Krapinske Toplice, Hrvaško.

Na železniški postaji Rogatec (stranska postaja južno-železnične proge Dunaj-Trst) avtomobilska zveza pri vlaku. Ena uro vožnje. Na železniški postaji Zabok zveza z avtomobilnim omnibusom pri vlakih. Vožnja 20 minut.

1025 6-1

vabi na

ki se vrši 9. majnika 1910 ob 5. uri pop. v združnih prostorih lastnega doma.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Sklepanje o potrditvi računa. 4. Sklepanje o porabi dobička. 5. Volitev nadzorstva petero članov. 6. Dopolnilna volitev štirih udov načelstva.* 7. Poročilo o izvršeni reviziji. 8. Slučajnosti.

Dr. Ivan Šusteršič, načelnik.

V Ljubljani, dne 16. aprila 1910.

Josip Siška, podnačelnik.

Poročilo za XIV. upravno leto 1909 in izkaz hranilnih vlog se nahajata v tisku in bodeata po občnem zboru slavnemu p. n. občinstvu pri blagajni brezplačno na razpolago, dokler ne bo zaloga istih pošla.

* V smislu §§ 17 in 27 pravil izstopijo letos naslednji udje načelstva: **Matija Kolar, Frau Leskovic, Josip Šiška in dr. Ivan Šusteršič.**

Denarni promet za leto 1909.

Prejemki		kron	vin.	Izdatki		kron	vin.
Račun glavnih deležev: Vplačila		3600	—	Račun opravičnih deležev: Vrnjeni deleži		188	—
„ opravičnih deležev: Vplačila		784	—	„ hranilnih vlog: Vzdignjene hranilne vloge		4302106	37
„ hranilnih vlog: Vloge		6406221	67	„ tekoči: Posojila, vzdignjene vloge in naložen denar pri raznih zavodih		30122997	25
„ tekoči: Vloge		29841733	73	„ posojil: Izplačana posojila		2532942	84
„ posojil: Vrnjena posojila		1402284	80	„ menic: Eskomptovane menice		1679093	39
„ menic: Plačila		1517695	89	„ efektov: Nakupljeni efekti		2345061	60
„ efektov: Prejemki:		1004350	—	„ nepremičnin: Plačila in investicijski stroški		169909	55
„ nepremičnin: Prejemki		114521	69	„ inventarja: Nakup inventarja		1387	56
„ inventarja: Prejemki		129	—	„ terjatev od prodanih posestev: Prodane nepremičnine		28670	—
„ terjatev od prodanih posestev: Prejemki na kupnini		22373	—	„ pro diversi: Razna izplačila		333476	20
„ pro diversi: Razni prejemki		351400	16	„ obresti hranilnih vlog: Izplačane obresti		42972	58
„ pristopnine: Vplačila		196	—	„ posojilnih obresti: Vrnjene obresti		2221	68
„ posojilnih obresti: Plačila		385487	09	„ tekočih obresti: Izplačane obresti		77523	39
„ tekočih obresti: Prejete obresti		491716	69	„ efektov: Povrnjene obresti		14408	77
„ efektov: Prejete obresti		46707	—	„ meničnih obresti: Povrnjene obresti		540	97
„ zamudnih obresti: Prejete obresti		9557	99	„ obresti prodanih nepremičnin: Povrnjene obresti		50	—
„ obresti prodanih nepremičnin: Prejete obresti		5447	81	„ davkov in pristojbin: Plačani davki in pristojbine		11347	64
„ meničnih obresti: Prejete obresti		36805	40	„ dividend: Izplačana dividenda		416	50
„ upravnega prispevka: Prejemki		40885	24	„ upravnih stroškov: Izdatki		47878	88
Gotovina v blagajni začetkom leta 1909		98438	96	„ razpoložnega zaklada: Dvignjeno za penzijski sklad uradnikov		946	80
				Gotovina v blagajni koncem leta 1909		66196	15
		41780336	12			4178.336	12
Denarni promet:							
Prejemki		K 4168189716					
Izdatki		„ 4171413997					
		K 8339603713					

Račun zgube in dobička za leto 1909.

Debet		kron	vin.	kron	vin.	Kredit		kron	vin.	kron	vin.
Račun obresti hranilnih vlog:						Račun posojilnih obresti:					
izplačanih	42972	58				prejete obresti leta 1909	385487	09			
kapitalizovanih	789751	89		832724	47	predplačila leta 1908	23432	36			
„ inventarja:						zaostale obresti za leto 1909	153914	09			
odpis				1274	29		562833	54			
„ davkov in pristojbin:						zaostale obresti leta 1908 . . . K	131745.46				
izplačani davki	11347	64				predplačila za leto 1910 . . . „	22806.55				
zaostali davki	12328	98				povrnjene obresti leta 1909 . . „	2221 68				
	23676	62					156773	69		403059	85
v letu 1909 za leto 1908 plačani davki . .	3155	32		20521	30	„ tekoćih obresti:					
„ upravnih stroškov				47878	88	prejete obresti	491716	69			
„ bilance:						izplačane obresti	77523	39		41'193	30
dobiček				76319	12	„ menićnih obresti:					
						prejete obresti	36805	40			
						predplačila v letu 1908 za 1909	6058	71			
							42864	11			
						povrnjene obresti leta 1909 . . K	540.97				
						predplačila za leto 1910 . . . „	7586.52			34736	62
						„ efektnih obresti:					
						sprejete obresti leta 1909	46707	—			
						viseće obresti	15882	77			
							62589	77			
						povrnjene obresti K	14408.77				
						viseće obresti leta 1908 za 1909 „	820.42			47360	58
						„ zamudnih obresti				9557	99
						„ efektov:					
						kurzni dobiček				16706	80
						„ upravnega prispevka				40885	24
						„ pristopnine				196	—
						„ nepremićnin				3584	45
						„ obresti od prodanih nepremićnin:					
						prejete obresti	5447	81			
						v letu 1908 za 1909 predplaćane	60	82			
						zaostale obresti	2628	32			
							8136	95			
						zaostale obresti leta 1908 . . . K	2307.11				
						predplaćane obresti za leto 1910 „	342.61				
						vrnjene obresti „	50.—				
							2699	72		5437	23
										978718	06

Račun bilance z dne 31. decembra 1909.

Debet		kron	vin.	kron	vin.	Kredit		kron	vin.	kron	vin.
Račun posojil:						Račun glavnih deležev					
na vknjižbo	6824986	32				opravnih deležev				10600	—
na poroštvo	1370653	22		8195639	54	hranilnih vlog:				10348	—
tekoči:						stanje		19233699	43		
naložen denar	3111991	04				kapitalizovane obresti		789751	89	20023451	32
posojila	6576523	06				meničnih obresti				7586	52
	9688514	10				davkov in pristojbin				12328	98
pri nas vloženo	509467	54		9179046	56	dividend				190	—
terjatve od prodanih posestev				108197	52	pro diversi				33465	39
menic				671563	24	rezervnega zaklada				40711	97
efektov				1453064	80	razpoložnega zaklada				155170	60 1/2
nepremičnin				715676	12	posebne rezerve za izgube				62719	14 1/4
inventarja				11468	50					117237	40 1/4
posojilnih obresti:						penzijskega zaklada				30999	74
zaostale obresti na vknjižbo	133131	44				zgube in dobička:					
" " prosti poroštvo	20782	65				dobiček				76319	12
	153914	09									
za leto 1910 predplačanih obresti	22806	55		131107	54						
efektnih obresti				15882	77						
obresti od terjatev prodanih posestev:											
zaostale obresti	2628	32									
predplačane obresti	342	61		2285	71						
blagajne				66196	15						
penzijskega zaklada:											
lastna knjižica št. 8388	20869	68									
Nom. K 10600 papirnata renta à K 94/90	10059	40									
4% višee obresti od 1. nov. do 31. dec. 1909.	70	66		30999	74						
				20581128	19					20581128	19

Jeseniške novice.

j »Slov. Narod« je posvetil našemu preznamenitemu nedeljskemu shodu uvodni članek, v katerem piše, da nima nikakega pomena, »da na njem ni bilo niti ene misli, ki bi jo bilo vredno vzeti v pretres« in da »idejna revščina zija iz vseh špranj dr. Šusteršičeve govorance« itd. Ako je ta shod tako brezpomemben, zakaj se pač »Narod« peča z njim v uvodnem članku, kamor spadajo le pomembne znamenitosti? Samo eno je gotovo! Ali je »Narod« tako malenkosten, da se v uvodniku peča z ničevimi stvarmi, ali pa je naš shod toliko velikega pomena, da je zaslužil »Narodov« uvodnik! Naši ljudje vedo jasen odgovor na oboje!

j Kaj je krščanstvo po »Narodovi« misli? Ta list v imenovanem uvodniku opredeljuje krščanstvo tako-le: »Krščanstvo ni drugega, kakor skupina etičnih nauk, ki jih ves svet priznava kot dobre in ki se jih drže vsi civilizirani narodi, naj pripadajo katerikoli konfesiji.« Če to ni »idejna revščina«, potem je pa tudi osel pri liberalcih učenjak. Liberalcem je tedaj vseeno, katoličan in protestant in nazadnje menda tudi hotentot. Sedaj pa je »Narod« sam potrdil naše mnenje, da namreč liberalci niso civilizirani. Zakaj on sam pravi, da se »vsil civilizirani narodi« drže »etičnih nauk«, liberalci pa se,

kakor vidimo, ne drže krščanskih »etičnih« nauk, torej tudi niso civilizirani. Pa so jo res dobro pogodili! Sedaj je vsem jasno, kaj je liberalci.

j Nekateri se hudojejo nad nami, da jim nismo poslali vabila na nedeljski shod. Naj nam ne zamerijo. Razposlali smo tisoč vstopnic, potem nam jih je zmanjkalo, da smo morali povabiti tuje udeležence brez vstopnic. Res je, da so se vsi povabljeni vabilu odzvali polnoštevilno. Da smo marsikaterega somišljenika prezrli, je čisto gotovo v tako velikem industrialnem kraju. Naj se ti naši somišljeniki priglase delavskemu političnemu društvu, pa jih drugi pot gotovo ne bomo prezrli. Ako pa se hudojejo taki, o katerih doslej še nismo bili prepričani, da so naši, jim pa svetujemo, naj hitro stopijo v naše vrste, pa jih bomo gotovo vselej vabili. Za nasprotno stranko pa ne moremo mi prirediti shodov.

j Mnogo govorjenja je bilo pred našim khodom med sociji in liberalnimi sokoli, kako da bodo dr. Šusteršiča napadli z gnjilimi jajci. Nazadnje pa so čakali na kolodvoru celi trije majhni sokoliči z učiteljem Šifrjem na čelu, pa so še ti zavijali nosove, ker se je dr. Šusteršič pripeljal z avtomobilom. Sedaj se pa govori po Jesenicah in Savi, da bodo 1. maja pekli iz tistih gnjilih jajc cvrtje, ki bo gotovo učitelju

Šifrju šlo v dobro slast. Bomo videli, če se bodo kaj lepo držali.

j Čast Korošcem, katerih se je lepo število pridružilo našemu tisoču mož na shodu. Samo iz Sveč jih je prišlo nad 20 s tamošnjim gospodom kaplanom in g. župnikom iz Blak. Naj bodo uverjeni, da jim bo tudi naše ljudstvo vedno pomagalo manifestirati za njihove krščanske in narodne ideale! Do svidenja!

j Shod tisočeri je odposlal dežel-nemu predsedniku v Ljubljano sledeči telegram: »Preblagorodni gospod baron Schwarz, deželni predsednik, Ljubljana. Tisoč mož, zbranih na ljudskem shodu na Jesenicah, odločno protestuje zoper zavlčevanje rešitve šolskega vprašanja jeseniškega in zahteva takojšnje rešitve. Prosi osebne posredovanja Vašega preblagorodja.«

j Za planine. V letošnji program za obhod planin v svrhu melioracije pridejo na vrsto Rovščica (Rožica) in sosednje planine ob Karavankah, to so planine jeseniško-savske, hrubiške in svetokriške. Toliko na znanje vsem, ki so zainteresirani na melioraciji planin.

j Predavanje. Jutri, v nedeljo zvečer, ob navadni uri bo v »Delavskem domu« na Savi zanimivo predavanje o kometih sploh in posebno o Hallejevem kometu, ki ga v kratkem vidimo na obzorju.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven roto-va.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri »Zajcu« Ljubljana, Sodna nlica 6, nasproti justične palače!

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Zaradi smrti starišev se takoj prodaja

hiša na Vrhniki št. 265

pripravna za kako trgovino ali gostilno. Ista leži na lepem kraju, nasproti cerkve sv. Pavla. Natančneje se izve pri lastnici g. Ivanki Trkman, Sp. Idrija 84.

POSESTVO

ležeče na lepem kraju na Gorenjskem s prodajalno, tobakarno, vinotočem, lepimi travniki, njivami in gozdi se prodaja za 30.000 kron. Zemlje je okoli 40 oralov. — Ponudbe pod št. 50 pošto ležeče, Smlednik. 901 3-1

Če boš bral, ne bo ti žal!

Slovenec, trgovsko popolnoma izobražen, mlad, srednje močne postave, zdrav, soliden in dobrega srca, rim.-kat. vere, želi se tem potom seznaniti v svrhu ženitve s Slovenko, 20—28 let staro, prijetne zunanji, brezmad, preteklosti in dobro gospodinj. Isti je v Zagrebu že dolgo let in prevzame v kratkem dobro vpeljano restavracijo, pa mu je za to podjetje potrebno nekoliko gotovine. Uspeh podjetja jamčim. Cenjene ponudbe prosim poslati na sifro: »Tiha sreča«, postrestance, glavna pošta, Zagreb. 1085 2—1

V Velesovem na Gorenjskem odda se poleg romarske cerkve stoječe 983 10—1

hišno poslopje

s hlevom, šupo in vrtom v najem event. se tudi prodaja. Poizve se pri Avg. Stamcarju, uradniku banke »Slavije« v Ljubljani.

Rogaški

Tempel vrelec. Dietetična namena pijača s obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenjavo.

Styria Zelo koncentriran medicinski vrelec, priporočljiv pri kroničnem želodčnem katara, zaprtju, Brightovih ledicah, vrančnik oteklinah, jetralni trdnosti, zlatiču, snovnoizmenjaki, boleznih, katarih dihalnih organov.

Donati Zdravilen vrelec najvišje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem črevesnem katara, obstipaciji, žolčnih kamenih, točilih, trganju, sladkovni bolezni.

Najmočnejši prirodni vrelec magnezijoglauberske soli.

Kašelj

Kaiserjeve kamelele za prsa s tremi jelkami.

5500 notarijsko potrjenih pričeval o dobri kakovosti. Zavej 20 in 40 vin, skatljica 60 vin. dobivajo se v Ljubljani: Lekarna pri »Orlu«, Rih. Sušnik, deželna lekarna pri »Mariji Pomagaj« M. Leustek; Ubald pl. Trnkoczy, G. Piccoli, pri »Kroni« A. Bohinc; I. Gjurčić, Metlika, A. Roblek, Radovljica, D. Pirce, Idrija, H. Brill, Litija, E. Burdich, Sk. Loka, H. Roblek, Trzin, K. Andrijašič in I. Bergmann, Novomesto, K. Savnik, Kranj, J. Močnik, Kamnik, C. Huss, Vipava, Mr. Ph. E. Koželj, Jesenice.

Proda se vili podobna

NOVA HISA

z 9 sobami, 3 kuhinjami, kletjo, drvarnico, pralnico ter vrtom, 5 minut oddaljena od kolodvora in tovarne na Gorenjskem. Pripravna je za vinskega trgovca. Naslov pove uprava lista. 767 8—1

Strogo preizkušnjo

je gotovo prestalo sredstvo, ki si je že zagotovilo splošno uporabo polnih 50 let.

Preizkušeno iz izbranih najboljših ni uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljajočo pospešujočo in lahko odvajajočo domačo zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja in zoprednega zaprtja, n. pr. gorčice, napenjanja, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.

SVARILOI! Val dell' embalse imajo postavno deponovano varst. znakmo

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. FRAGNER-ja, n. in kr. dvor. dobavitelja, »Pri črnem orlu«, PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice.

Pe pakti so razpoložni vsak dan. Cena stekla 2 K, pol stekla 1 K. Proti naprej vpošili, K 1.50 se pošlje mala steklenica, za K 2.80 velika steklenica, za K 4.70 2 veliki steklenici za K 8.— 4 velike steklenice, za K 22.— 14 vel. steklenic poštne prosto na vse postaje avstro-ogr. monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

Čeniki s koledarjem zastoj in poštne proste.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znakmo

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Cudna

uraru in trgovcu v Ljubljani delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielu in Genovi.

700 Uhani, prstani, briljanti. (1) Svetovnoznano najljubše blago po najnižjih cenah.

Znati je treba

Pekate pravilno pripravljati, pa bodo vsakomur dišale. Navodila daje kuharska knjiga, ki jo razpošilja Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici vsakomur zastoj. 637

Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino „KŮČ“

najbolje sredstvo. BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV: kavni pridelek z tovarniško znakmo :kavni mlinček: iz zagrebške tovarne.

ni anga II, Y 1161. 12:9 II. V.

Ivan Pišlar:

5 Marijinih pesmij

za solospjev, mešan zbor in orgle.
Cena 80 vin. Dobi se v Katol.
Bukvarni v Ljubljani in pri
skladatelju pri Sv. Barbari v
Haložah, če se naroči po poštni
nakaznici. 1057 3-1

Javna zahvala.

Povodom včerajšnjega požara v Zalogu je bila v največji nevarnosti tudi moja hiša s stranskimi poslopji, katero so pa z veliko požrtvovalnostjo odvrnili vrli gasilci in ljubljani sovaščani.

Iskreno se torej zahvaljujem slavnim gasilnim društvom Zalog-Kašelj, tovarna Vevče ter iz Bizovika, dalje blag. postajnemu načelniku Jos. Fortiču, gg. uradnikom, čuvajem, vsem ostalim uslužbencem, ter sploh vsem, ki so neumorno delovali, da so pogasili že gorečo hišo, me obvarovali velike škode in sploh omejili požar.

Najtoplejša zahvala vsem!

Zalog, 15. aprila 1910.

Franc Pangeršič

1091

trgovec.

SODAR

vešč tudi nekoliko kletarstva, se sprejme
1069 takoj v vinski trgovini 3-1

Karl Lenče, Laverca pri Ljubljani.

Sprejem s 1. majem treznega, zanesljivega

mlinarja

ki je popolnoma izvežban, v parni mlin za
koruzo. August Belle na Rakeku. 1088

Iščem 2 krojaška pomočnika

enega za velika dela, a enega za
mala dela. Trajno delo. Prijave na
naslov: M. Juričič, krojač, Pazin,
Istra. 1075 3-1

Ugodna prilika! Gostilničarji, trgovci, pozor!

Proda se iz proste roke radi velikih opravil

posesstvo na Gorenjskem

v najboljšem stanu. Gostilna z vsemi pravicami,
zraven je vrt, pašnik in gozdi, od postaje 6 minut.
Cena K 9000 do K 15000. 1016 3-1

Kje? pove uprava tega lista.

STANOVANJE

v pritličju s 3 sobami in pritliklinami išče za
avgustov termin stranka brez otrok kje v
bližini Marije Terezije ceste. Ponudbe pod
številko „1910 brez otrok“ glavna pošta,
1097 Ljubljana. 3-1

Išče se kompanjon

z 8.000—10.000 K gotovine
za dobro idočo lesno indu-
strijo s parno silo blizu kolo-
dvora, v kraju kjer je mnogo
lesa. Vstop takoj.

Naslov se izve pri upravi
„Slovenca“. 1101 1-1

Na novo urejeno
stanovanje

v Skofji Loki, Glavni trg št. 36, se
tako odda. Več se izve ravnotam. 1082

Proda se hiša

s 5 stanovanji, gostilno, pekarijo
in vrtom; eno minuto od Ljubljane.
Potrebni kapital 6000 K. - Kje, pove
upravnishvo „Slovenca“. 1020 3-1

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da je

restavracija Laverca

zopei odarja, ter bom cenj. gostom po-
siregla z mizlo kuhinjo in dobro pi-
lačo. Za mnogobrojni obisk se priporoča
Franciška Dežman, gostilničarka.

1070 3-1

Sprejme strojnik obenem ključavničar samec, z daljšo prakso v
se takoj v elektriki ima prednost.

Plača po dogovoru.
1067 3-1

Pivovarna Mengeš.

Na prodaj je v Ljubljani pri Sv. Krištofu
prav tik Dunajske ceste v Linhartovi ulici, 10 minut od gl. pošte oddaljeno
posestvo v obsegu okroglo 40.000 m², pripravno za stavbišča,
oziroma zaradi bližine kolodvora za skladišča, tovarne, de-
lavnice itd. — Posesstvo obstoji iz dveh velikih parcel; na eni se nahaja pritlična, popol-
noma dobro ohranjena hiša s hlevom in podvojnimi kozolcem. Parceli sta razdeljeni na
30 stavbišč in se prodasta ali celi ali pa v oddelkih. Posredovalci izključeni. Več se
izve v gostilni „Mikuzevi“ v Kolodvorski ulici št. 3 v Ljubljani. Pismena vprašanja
naj se pošiljajo na naslov: Ivan Mikuž, dež. računski revident v Ljubljani. 1098 6-1

Stanovanje

s štirimi sobami,
kuhinja in shram-
bo, se odda s
prvim avgustom v

Sarabonovi hiši na Zaloški cesti št. 1. 1059

Ženitna ponudba.

Mladenč, 32 let star, z 2200 K premoženja, se
želi seznaniti z gospodično ali vdovo brez otrok,
najraje v bližini Ljubljane. Ponudbe do 30. ap-
rila na „A. D. 199“ pošte restanje Sp. Šiška.

Zaradi prevelikega opravlja dam v najem
dobro obiskovano

z mešanim blagom trgovino

IVAN SAJOVIC, trgovec, Gornji
Logatec.

Odda se za majnikov termin

stanovanje

z dvema sobama, balkonom, kuhinjo in je-
dilno shrambo z vsemi drugimi pritliklinami
1105 pod Rožnikom, št. 208. 1-1

Na prodaj je lepo posestvo

z enonadstropno hišo s sedmimi sobami, dvema kuhinjama veliko kletjo in ledenico, ter
primernimi gospodarskimi poslopji, tik farne cerkve Sv. Jurij na Ščavnici, Štajersko.

V hiši se nahaja dobro idoča gostilna in mesarija. K posestvu spada 14 orlov
zemlje, obstoječe iz njiv, sadonosnikov, travnikov in gozdov ter mlin na Ščavnici. Tudi se
proda velika množina stoječih dreves v gozdu in mnogo iztesanega lesa.

Natančna pojasnila daje lastnica Marija Trstenjak.

Pošta Sv. Jurij na Ščavnici blizu Radgone. 936 3-1

Kupi se ali za več let vzame v najem za manjše
niško podjetje primerno poslopje ali posestvo blizu
na Kranjskem ali na sosednjem Štajerskem. Želi se, da je
na razpolago parna, vodna ali elektriška moč ali pa vsaj mož-
nost, da se ista da priklopiti. Prijazne ponudbe je poslati pod šifro:
„A. 2199“ na anonč.biro Haasenstein & Vogler A. G. Dunaj I.

20 konj. 2 godbl. 45 oseb.

Samo 6 dni v Ljubljani.

Največji češki Cirkus Central

s svojimi umetniki prve vrste in konji naj-
zlahtnejše pasme je dospel semkaj in priredi v
Lattermanovem drevoredu
v soboto, dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer

otvoritveno gala predstavo

z velkovrstnim sporedom. : Blagajnica se
otvori ob 7. uri zvečer. : Vstopnice se pro-
dajajo ves dan pri cirkuski blagajni.

Cene prostorov: Sedež v loži K 2—, za-
klopni K 1'40, I. prostor K 1—, II. prostor
80 v., III. prostor 60 v., stojišče 40 v. Otroci
pod 10 leti in vojaki od narednika navzdol
plačajo polovico. V nedeljo večer polne cene.

V nedeljo dne 17. t. m. 2 predstavi
ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer.

Pri popoldanski predstavi isti bogati spored
1094 kakor zvečer.

Po 9 K

nagača

divje petelne

in vse druge živali

po najnižji ceni

Ivan Robida, Ljubljana, Tržaška cesta 22.

Na željo odnaša in prinaša sam domov; za-
1066 dostuje naročilo z dopisnico. 2-1

Lepi, veliki in ugodno ležeči

delavni prostori v Ljubljani

z oddajo električne luči in moči

spособni za vsakovrstno obrt, se

oddajo v najem. Pojas-

nila daje Anton Priborscitz,

oskrbnik Pongračevih posestev, Ljub-

ljana, Franc Jožefova cesta 7/III. 1063 3-1

V Gleichenberg

na Štajerskem se morate
podati, če se hočete ozdra-
viti bolezni v goltancu,
nosu, grlu, sapniku, bron-

hialnega in želodčnega katarja, bolezni na mehuru,
ledvicah in srcu, naduhe, če ste malokrvni i. t. d.

Obiščite tam
krščanski „Villen-Hotel
Styria“.

Idealna terasna restavracija
z razgledom, izborna ku-
hinja z meščanskimi ce-
nami. Natakarij v štajerski
noši! Domače! Solčnice,
snažne sobe od 1 K na-
prej. Predsezona od 15. ju-
nija in posezona po zni-
žanih cenah. — Zahtevajte
prospekte! 1014 6-1

Lep zaslužek

doseže lahko vsakdo na brzopletnem stroju
„Mirja“; oddaljenost ni zapreka. — Navodila in
prospekte pošilja vsakomur Domača pletil a in-
dustrija na stroje v Ljubljani, Sv. Petra cesta
št. 44. 993 1

Lepo stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo v I. nadstropju,
kletjo in drvarnico se odda v novozidani
hiši v Skofjiloki št. 11. — Več se izve pri
P. Zontar v Kranju št. 125. 884 3-1

Proda se iz proste roke

hiša z lepim sadnim vrtom

in njivo. V hiši se nahaja dobro idoča trgovina,
oddaljena 5 minut od kolodvora in blizu farne
cerkve. Kje, pove uprav. „Slovenca“. 997 3-1

VRTNAR

star 30 let, oženjen,
ki je spreten, marljiv
in sposoben tudi za
sadjerejo in vinogra-
de išče stalne službe.
Prepisi izpričeval na
zahtevo vsakomur na razpolago. — Naslov
istega pove upravnishvo „Slovenca“. 915

Dve hiši

z večjim zemljiščem, njiva in senošet, se pro-
dasta, ali dasta v najem po dogovoru, v bližini
cerkve sv. Antona na Glincih. Proda se tudi
stara omara s predali in stara skrinja. — Več
se izve na št. 35. 1008 3-1

Kamil Flammarion o Halleyjevem kometu.

Nek časnikar se je obrnil na slovečega zvezdoslovca Kamila Flammariona v Marsilji, da izreče svoje mnenje glede Halleyjevega komete, ki se sedaj vedno bolj približuje zemlji. Zvezdoslovec je izjavil, da je, kar se tiče računa o njegovem teku, izključena vsaka pomota in bo 19. maja ob 4. uri zjutraj nedvomno oni čas, ki se ga nekateri tako boje, ko bo namreč njegov rep prišel v dotiko z našo zemljo.

V tem času bo zapadna Evropa še v noči, nekoliko pred zoro, a v Avstraliji, Japanu in na skrajnem Vzhodu v Aziji bo popoln dan. Ob svojem križanju z zemeljsko potjo se bo kometov rep raztezal prav do zemlje — ali nas bo pomedel s svojo etersko metlo? To je za nas vprašanje. Moremo pa že sedaj odgovoriti: da ne. Sicer pa dolžina 23 milijonov kilometrov za rep kakega komete ni niti kaj posebnega. Saj je meril rep one repatice, ki smo jo skozi nekaj dni opazovali v mesecu januarju, nad 100 milijonov kilometrov. Kometi so zelo različni in jih je več vrst; Halleyjev ne spada med velike repatice, kakor so se na pr. videle v letih 1811., 1844., 1858., 1861., in 1882. Tudi se Halleyjev komet jako izpreminja in zadnje dobe nikakor ni več tako svetel kakor je bil n. pr. 1. 1066., 1456. in tudi še 1. 1682. Domneva se, da topot ne bo imel nič posebnega na sebi.

Onega dne, ko bo Halleyjeva repatica pomikala med solncem in zemljo, bo naša zemlja letela v nasprotni smeri z brzino 106.000 kilometrov na uro; repatica pa bo imela na uro 170.000 kilometrov brzine. Ako repatica ne bo širša nego navadno, bo prehod trajal tri ali štiri ure; pričel se bo ponoči, a končal ob 4. uri zjutraj. V tem času bo šla naša zemlja mimo repatičinega repa. Nekateri mislijo, da bi ob tem srečanju vsled gibanja, ki ga bo povzročil ta ogromni pojav, mogla nastati taka vročina, da bi vse zgorelo na zemlji. Tega pa se ni treba bati, kajti kometov rep obstoji iz tako redke tvarine, da bo ostal njegov prehod brez vsakega upliva na naše ozračje. Nedvomno pa bo videti onega dne neštene zvezdne utrinke. Pričakovati je tudi raznih električnih in kakih novih svetlobnih pojavov itd. Največji strah pred kometom prihaja od tod, ker nekateri mislijo, da bi se mogel strupeni plin, ki so ga odkrili v kometovem repu, zmešati z našim ozračjem. Ta strupeni plin, nazvan cianogen, je dvakrat gostejši kakor naš zrak in sestoji iz dušika in ogljika. Cianogen je razstopljiv v 25. stopinjski temperaturi nad ničlo, strjuje pa se 34 stopinj pod ničlo. V zvezdoslovni zgodovini še ni znan noben prehod kake repatice, ki bi bila s svojim strupenim repom pogubno delovala na zemljo. Tega se zgodovina ne spominja, a če se to ni zgodilo do sedaj, čemu naj se ravno to pot? Kar se tiče dežja in drugih prirodnih pojavov, ni izključeno, da bi jih ne bilo. Halleyjeve zvezde-repatice se nam nikakor ni bati, škodila nam ne bo prav nič, pač pa bomo imeli priliko opazovati krasen naraven pojav.

Dodatno naj še omenimo, da je Halleyjev komet leta 1835 ob svojem prehodu med solncem in zemljo izgubil svoj rep in ga šele čez dva meseca zopet našel. Zdi se, da bomo tudi mi to pot videli repatice brez repa.

Astronom Barnard na ameriškem observatoriju v Jeckesu trdi, da znaša obseg Halleyjevega komete 300 milijonov kilometrov, rep pa da je dolg 8 milijonov kilometrov.

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravi motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na

MATTON
GISSHÜBLER
alkalična kislina

To kislino zdravniki posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplice Karlovi vari, Marijino in Franciškevo kopeli. 38 19 (VI.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi vari. Prospektiastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zelo pri Mihael Kastnerju, Peter Loseniku in Andrej Sarabon. Ljubljana. 11462-49

Zobozdravniški in zobotehnični atelje Dr. Ed. Globočnika v Kranju

v hiši lekarne.

Ordinacija vsak dan, tudi ob nedeljah.

Umetno zobovje se izgotavlja v enem dnevu. Vsako-
vrsne plombe, izruvanje zob brez bolečin itd.

Za solidno, dobro delo se jamči.

KEILOV LAK

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.
Keilova voščena pasta za parket 90 vin.
Keilov zlat lak za okvire 40 vin.
Keilov lak za slamnike v vseh barvah.
Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

najboljša prevleka za mehek pod

Leskovic & Meden Ljubljana

Postojna: Anton Ditrich. Skofja Loka: Matej Žigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Lapajne. Kranj: Fran Dolenz. Radovljica: Oton Homann. Novo mesto: I. Picek. Zagorje: Rih. E. Michelčič. Kamnik: Ed. Hajek. Črnomelj: Anton Zirc. Kostanjevica: Alojz. Gatsch.

Dobiva
se povsod.

KONJAK

Zastopnik:
G. Menardi, Ljubljana

Gróf Keulevich István utodai
(grofa Štefana Keglevicha nasl.)

♦♦ u Promontoru ♦♦

Odlikovan izključno s častnimi diplomami.

Prodaja vsled konkurza.

Konkurzna masa Ludovika Remica, trgovca s špecerijskim blagom in delikatesami v Ljubljani, Sodnijska ulica št. 4, razpisuje prodajo zaloge blaga ponudbenim potom.

Cenilna vrednost blaga, ki ga je prodati, znaša glasom inventarnega zapisnika c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani, opr. št. S-2/10:

a) špecerijsko blago in delikatese	K 1842.24
b) prodajalniška oprava	650.—
c) kontrolne blagajne »National Cash Register Co. LTD.«	650.—

Prodajalniška oprava in kontrolna blagajna se pod inventurno ceno ne prodaje, ker je oboje najbolje ohranjeno in je nabavna cena oprave najmanj 1200 K, blagajne pa 1350 K.

Blago in oprava se zamore ogledati vsaki dan proti poprejšnji opozoritvi podpisane upravitelja konkurzne mase, v trgovini Sodnijska ulica št. 4.

Blago se bode oddalo najboljšemu ponudniku, kateri ima kupnino poravnati tekom 3 dni.

Ponudbe je nasloviti na podpisanega upravitelja mase do 20. aprila t. l. dopoldne.

Alojzij Lilleg

1062 2 1 trgovec v Ljubljani, kot upravitelj konk. mase Lud. Remica.

Redka prilika za nakup!

K 44.40 stane

za gospode:

- 1 kompletne obleke
- 1 modni površnik
- 1 posamezne hlače
- 1 modni telovnik
- 1 klobuk ali slamniki

za dame:

- 1 kostum
- 1 raglan ali prašni plašč
- 1 krilo iz blaga ali za prati
- 1 bluza ali jupon
- 1 velika modna čepica

Angleško skladišče oblek **O. BERNATOVIČ**
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

UNDERWOOD

975 8-1

Na mejnarni tekmi v Milanu dne
25. marca 1910 prvo darilo.

Po dolgotrajni preizkušnji so vsi večji strojeplisni edini v tem, da je »Underwood« pisalni stroj najhitrejši, najtrpežnejši in najpraktičnejši.

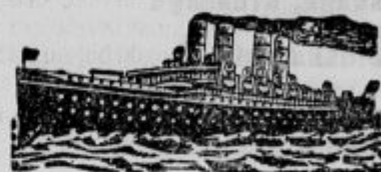
Nabroj sijajnih priznanj.

Zahtevajte cenike in razkazovanje stroja.

Triletno jamstvo. — Zaloge vseh potrebščin za pisalne stroje.

Ivan Perko

Ljubljana, Turjaški trg 4, II.

V Ameriko
in Kanado

zložna,
cena
in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 544 52

Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia, 3. maja, Ultonia, 17. maja, Carpathia, 7. junija 1910.
iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 7. in 28. maja, 18. junija 1910, Mauretania, 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180.— za odraslo osebo všteti davek in K 100.— za otroka pod deset let všteti davek.

Najboljše Klavirje in harmonije

iz prvovrstnih tu in inozemskih tvornic izposoja in prodaja najceneje tudi na delna plačila brez zadajta edino le

narod. tvrdka **Alfonz Breznik**

učitelj Glasb. Matice, in zapriseženi strokovnjak

dežel. sodišča

v Ljubljani

Gradišče št. 11

Prevzema vsako-

vrstna popravila

in uglaševanja

najceneje.

Velika najrazno-

vrstnejša izbira.

Ugodna zamenjava.

10 letno jamstvo

3668

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznано kot izvrstno bol bla-

žajoče in odvodno mazilo pri prehlajenju

itd.; cena 80 v., K 1.40 in K 2.— se do-

biva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega

povsod priljubljenega domačega sredstva,

naj se jemljejo le originalne steklenice v

skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“

potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi

Elizabetna cesta št. 5 nova.

Trgovski učenec

zdrav in krepak, z dobrimi šolskimi izpri-

čevaji, se sprejme v večjo trgovino

špecerije v Ljubljani. Pismene ponudbe

je poslati v kuvertu, naslovljenem na uprav-

ništvo »Slovenca« v Ljubljani z dostavkom

»Trgovski učenec«.

1065 3-1

Revmatizem, protin,

neuralgija in ozeblina

povzročijo mnogokrat nestrpne bolečine. Za

njihovo hitro pomiritev in ozdravljenje, za

splahnitev oteklin in zopetno pridobitev pre-

gibnosti členkov in odstranitev utripanja

učinkuje presenetljivo, zanesljivo

CONTRHEUMAN

Besedni znak za (mentholo-

saliciliziran kostanjev

izvleček),

za vribavanje, masažo ali obkladke. 1 pu-

šica 1 krono.

Pri naprej vpošiljavi K 1.50 se pošlje 1 pušica franko

5.— 10.— 15.— 20.—

Izdelovalnica in glavna zaloga v

lekarni B. FRAGNER-ja

c. kr. dvarnega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovalca!

ZALOGE V LEKARNAH. 2961

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnejših do najumetnejših.

**Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog**

Ustanovljeno leta 1857

: **Zavod za pohištvo in dekoracije** :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10

**Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.**

Enostavne in razkošne žinitne
opr me v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopališč.

Telefon št. 97

921

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in
slav. občinstvu svojo ogromno
zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobni spomenikov

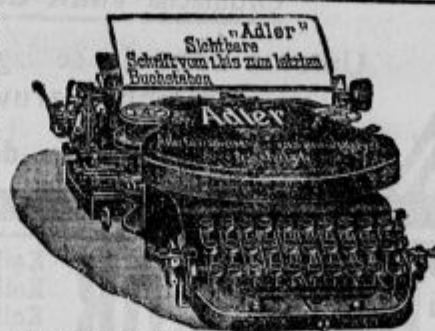
iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkovna in stavbna dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

710 (20-1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulica šte. 26.

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. **Vozenje** poučujemo brezplačno.

**: Adlerjevi :
pisalni stroji.**

Ceniki zastoj in franko.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffner.

Šivalni stroji

Gleichenberg

Obiščite ond! hrščanski

Idealno lepa restavracija z razgledno teraso.
Izborna kuhinja po meščanskih cenah. Na-
takarji v štajerski noši. Domače! Solne,
snažne sobe od 1 K naprej. Predsezona od
15. maja do 15. junija in po sezoni znižane
cene. — Zahtevajte prospekt. Dopisi se pro-
sijo v deželni jezik.

1014 3-1

morate obiskati in odpravili boste
katar v nosu, kri-
lju, griu, sapniku, bronhijah in želodcu, kakor tudi
bolezni v mehurju, ledvicah, srčne bolezni, naduho,
slabokrvnost itd. itd. — V nobenem avstrijskem
zdravilišču ni klima tako vlažno topla.

vilski hotel „Styria“

Gg. krojaškimi mojstrom! Svila za šivanje in sukanec 1910.

Največja in najmanjša krojaška tvrdka si more na lahek način preskrbeti svilo in sukanec
za šivanje. Strokovnjaško sestavljene zbirke dobavlja franko po povzetju po K 30—

I. češka praška razpošiljalnica **Karel Pecha**, Praga-Karlin št. 287.

Presenetljiv sortiment! Izvoz v vse države!

472

Braća Wortmann, Sušak pri Rieki.

Uljudno naznanjam svojim cenjenim odjemalcem
zgorajšnje tvrdke, naj se ne dajo motiti vsled nekega
oglasila slično glaseče se firme, ker sem še vedno
edini zastopnik bratov Wortmann na Sušaku.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Remic
Ljubljana, Sodnijska ulica št. 4.

1028 3 1

Družbe

**sv. Cirila in Metoda
za Istro**

Izvrstno sredstvo proti vsakemu

kataru in kašlju

Prsni bonboni

Zavitek 20 vinarjev. — Dobi se povsod.

Glavna zaloga: **Pavel Baar**, Varaždin na Hrvaškem.

1819 26-1

512

**Sukneno in moderno blago
za moške obleke**

v največji izbiri priporoča
po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.
Obstoj tvrdke čez 40 let!

Učenca::

za strojno ključarstvo, poštenih staršev
in z dobrimi spravevali (z znanjem obeh de-
želni jezikov ima prednost) sprejme **Viktor**
Cuden, Ljubljana, Dunajska cesta št. 11.

Sitarska in žimarska zadruga

v Stražišču pri Kranju

priporoča sl. zavodom, občinstvu in gospo-
dom tapetnikom vsakovrstno

žimo za žimnice

Ceniki in vzorci so na razpolago

Zastopstvo za Ljubljano ima g. I. Černe,
tapetnik na Dunajski cesti. (Prodajalna mi-
947 zarske zadruge v Št. Vidu. 10-1

Za pomlad in poletje

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

v konfekciji za dame in deklice

Ceniki zastoj in franko

829 6-1

Anton Breskvar

stavbni ključar

Ljubljana, Florjanska ulica šte. 9

prporočam se slavnemu občinstvu, kakor tudi častiti duhovščini za vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor:

ograje za grobove, križe, obhajilne mize, navadne in žične ograje, vrata.

Velika zaloga štedilnikov,

kurjavna in pepelna vratca, zapahi dimnikov, strel vodil, zastori na valjeh itd. itd.

Prporočam se tudi za vsakovrstna popravila, katera izvršujem hitro in po nizkih cenah. 682 8-1

Proda se hiša

z lepim sadnim vrtom, oddaljena pol ure od Ljubljane. Več pove **Frane Oblak**, gostilničar, Tržaška cesta 22. 996 3-1

Ne kupite paramentov

dokler se niste prepričali o kakovosti kazul, dalmatik, pluvijalov, zastav, bander, baldahinov, kovin, blaga in cerk. perila pri

prvi slovanski tovarni za paramente in zastave

Jožef Neškudla, Olomuc

Pošiljatve na izbiro, proračuni, ceniki zastonj. — Cene so radi cenih delavnih močij na deželi in velike prodaje do 250/0 nižje kot pri konkurenčnih podjetjih. — Posebna delavnica za paramente, vezanine in cerkyeno-umetna dela. 779

Da se prav dobro idoča

1029

pekarija

z popolno opravo do 1. julija 1910 v najem pri **Franca Božiček**, v Spodnji Idriji.

Anton Schuster

Ljubljana

Stritarjeva ulica 7

prporoča

novosti konfekcije

za dame in deklice, bluz, modnega blaga za dame in gospode, delena cefira, platna in batista.

Najboljše belo blago različne garniture in

vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje poštine prosti.

Solidno blago.

Nizke cene.

Telefon 237.

Betonsko podjetje.

Telefon 237.

Toornica umetnega kamnja in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnoseških del iz „umetnega kamnja“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušlje, cementne cevi itd.

Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev.

Umetni marmor (Carralgyth patent) za obhajilne mize, oltarje, prevlako stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah.

Xylolith kamenoles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagoden za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez spranj (zato iz zdravstvenih ozirov prporočljiv) lahko snaženje, nezgorljiv, v poljubnih barvah od najprostejših do najfinejših izvršitev.

Projektiranje in izvršitev železobetonskih stavb; stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja. 771

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

845 52-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Prporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na **štedilna ognjišča in peči**

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupniščem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

867 1

Deln. družba pivovarne

UNION

prporoča

marčno carsko, dvojnato
marčno in eksportno pivo

priznana najboljše kakovosti.

Tropine in sladne cime kot
najizbornejša piča za živino.

Ljubljana, Spodnja Šiška

Pomladansko poročilo.

Blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah. Poisvilnato perilno blago in fini cefir za bluze. Perilni kambrik v najlepših vzorcih in stalni barvi. Krásne svilene in poisvilene rute in šerpe.

Došlo v zelo veliki izbiri zadnje novosti!

Postrežba ziano dobra, cene vsled velikega podjetja in ugodnega nakupa zelo prporočljive.

Za mnogobrojni obisk se prporoča

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ul. 5

Sedaj se tudi v prvem nadstropju prodaja na drobno, kjer sem uredil vzorno zalogo za moško in žensko blago. 513

Obsto! tvrdke čez 40 let.

Vino na prodaj

v kletah slovenskih kmetov na morski obali Izola, Piran, leži na solnčnem bregu. Za pristnost jamči „Kmečka gospodarska združba“ v Medoših, pošta Piran, Istra. Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K 100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K 100 l, postavljeno na postajo **Porterose**. Kdor kupi, 5 hekt. belega vina cena 28 K ali 5 hekt. črnega vina, cena 24 K, naj pošlje svoje sode na postajo. 1 3348

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko

se najtopleje prporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga svetih razpel. -- Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. -- Postrežba solidna in hitra. 1818 26-1

KRASNO VELEPOSESTVO

z gostilno in prodajalno pri farni cerkvi ob okrajni cesti, 1/2 ure od kolodvora Velenje na Stajerskem, se prodaja zaradi bolehnosti posestnika s konji, živino, svinji, vozovi, vinom in razno premičnino. Meri 70 oravov vzorno obdelanega posestva njiv, sadonosnikov z 100 najzlahtnejših sortimentov sadja, vinograda, gozda in 5000 hmeljskega nasada z 2 enonadstropnimi hišami, 9 zidanih gospodarskih poslopij, v zemljo vzdano ledenico, 40 m dolgim kozolcem, sušilnico za sadje in eno za hmelj, vkup 14 poslopij, vse v prav dobrem stanju. Vsled mnogostevilnih velikih poslopij je pripravno za kako večje obrtno podjetje. Dopise sprejme iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“ pod I. K. 1031

Smrečne sadike

4 letne, enkrat presa-jene, jako krepke, se oddajo pri oskrbnistvu turjaške graščine v Nameršli p. Studenec pri Ljubljani. 1027 3-1

R. MIKLAUC, Ljubljana, Stritarjeva ulica šte. 5.

Prvi slovenski potrební zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

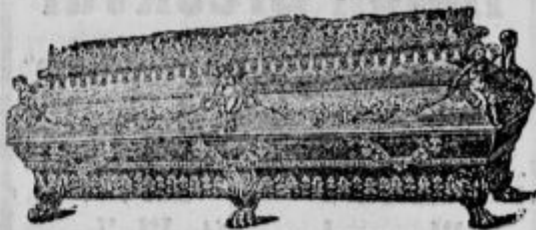
Prilaga pogrebe od najpreprostejših do najelegantnejših vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrljice, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se vljudo priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Müdling, Novi
Jičin, Plzeň, Praga, Graben, in Praga, Mala strana, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvilava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Najcenejše
dežnike in
solnčnike
domaćega izdelka

priporočajo po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani

Pred Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

3654 Popravila točno in ceno. 52 51

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Marijin trg št. 1.
Največja zaloga najfinjših
barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarvna kreda. Zlate in raznobarvne bronze. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminij v listih. Štampilske barve. Oglje za risanje. Raznobarvne tinte in tuši. Silikarsko platno in papir. Paleta, škatlje za študije. Copiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične prstene in ručinske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje in hišne posestnike itd., priporočajo

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleda.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

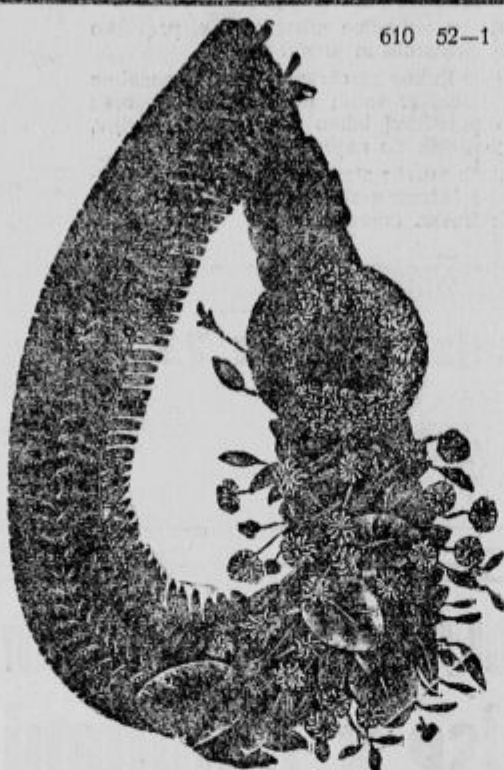
samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podobarje in zidarje.

365 52-1

Ustanovljeno 1882. Zahtevajte cenike.

610 52-1

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg št. 11
priporočajo največjo zalogo krasnih
nagrobnihi vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Varstvena znamka.

Köhlerjeva cementna
strešna opeka

644 16 1

z zarezo in brez zareze

je trpežnejša in cenejša kot vsaka druga opeka. - V zalogi jo ima v poljubnih množinah izdelovatelj

IVAN JELACIN, LJUBLJANA

Zahtevajte cenik!

Ravnotam vedno velika zaloga Portland-cementa.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz
BREMENA

v
NEW-YORK ::

z cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnijo točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Bežite! ::

::: Pozor! :::

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno, zjamčeno neškodljivo barvilo za lase in brado sta I. Vitek-ov „Immerjung“, rdečk. ružave in črne barve. Barva takoj in trpežno, 1 kart. K 4.-. Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA. 1694

Pred uporabo.

Po uporabi.

Zahtevajte le Vitkove izdelke in odklanj. odločno vse drugo. Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Klobuke,
cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah
priporočajo 147 52-1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Perje za postelje in puh

9320 priporočajo po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

Daje po

41/20
42/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/2 0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predjume na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1909
čez 83 milijonov kron

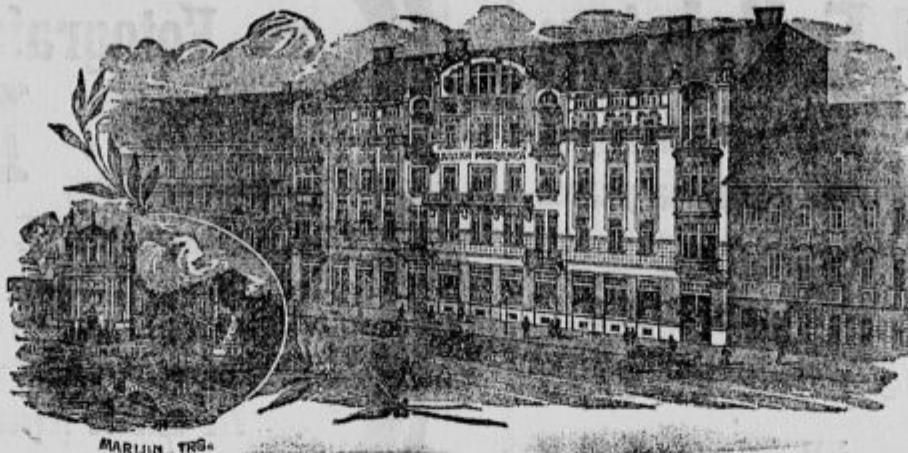
Lastna glavica K 504.522-78

Stanje vlog dne 30. aprila 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela
„Union“ za frančiškansko cerkevijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vlo-
ženih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje
kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na raz-
polaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun ter daje
istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti po-
roštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. Josip Slička, stolni kanonik, podpredsednik. —
Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec,
Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar,
stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni
posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojil-
nice«. Ivan Poliak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani.
Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

Glogowski & Komp.

c. in kr. dvorna založnika

Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

priporočata

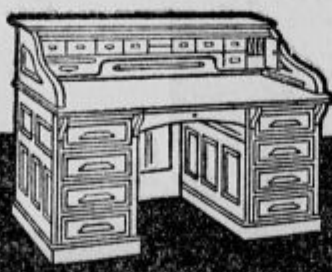

Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške po-
trebščine, pohištvo, n. pr.
amerikanske pisalne mize
ki so izredno praktične
za porabo.

Prospekte zastoj in poštne prosto.

Praktično
in
priročno.

Podniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
varnosti poloviti naj se obrnejo
na **Simona Hmetetka**
v Gubinski Kolodvorske ulice 20.
Kuharstva Pijavica doje se brezplačno.

Velika zaloga juvelov, zlat-
nine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski
cenilec. 31 52-1

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

2048 1

Motorje najboljšega
sistema,
mline in stiskalnice
za grozdje in sadje.

Železne blagajne,
stavbene potrebščine

In vso železnino ::
drugo

dobavlja po najnižjih
cenah slovenska vele-
trgovina z železnino
Fr. Stupica
v Ljubljani, Martije
Terezije cesta št. 1.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

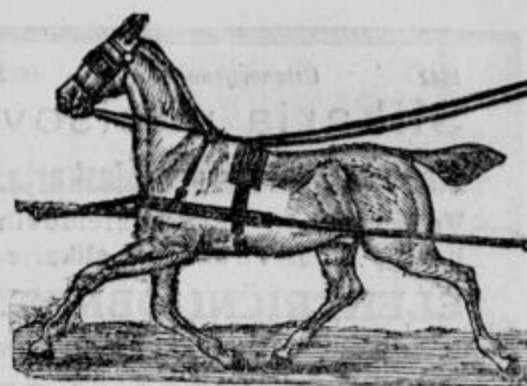
Kupon 1 kupon 7 kron
3-10 metr. dolg, 1 kupon 10 kron
za kompletno 1 kupon 12 kron
moško obleko 1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
suknjo, hlače, telov- 1 kupon 18 kron
nik zadostno, stane le 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20-., kakor
tudi blago za površnike, turistične obleke, svileni
kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna
in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo pred-
nosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno
največja izbira povsem svežega blaga. Stalne,
najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše
najskrbneje, natančno po vzorcu. 440

JOSIP STUPICA

fermehar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene
kocije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno
opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine
kakor tudi že obrabljene vozove in konjske
oprave. 3699 52-1

Pozor
kolesarji!

Mesto K 110-
samo po K 80-., z
„Torpedo“ prostim tekom po K 95- prodajam
za reklamo nova prvovrstna kolesa znamka
„Styrian-Graz“. Modeli 1910 z 3-letnim jam-
stvom, sveže, močne pneumatike po K 5-.,
6-., 7-.; cevi po K 3-50, 4-., 5-.. Vse po-
trebščine, popraviljanja, emajliranje in ponikla-
nje po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroki
izključeni! Cenik zastoj in franko!

Tovarniška zaloga vožnih koles in živalskih strojev
A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23-III.

Gospodarsko in konsumno društvo Korte-P. Portorose, Istra.

se priporoča p. n. gostilničarjem, zasebnikom
in zadrugam, da se obrnejo v slučaju potrebe
do istega. Razpolaga z več kot
vina 1000 hl pristnega pridelka svo-
jih članov, najboljše kakovosti in to: bela,
svetlo in temno rdeča vina. Na zahtevo se
pošlje vzorce. Pogoji: Kupec pošlje lastno
posodo franko na železniško postajo
Portorose. Cena: Franko postavljeno na
žel. postajo Portorose 26 do 30 K za svetlo
ali temnordeča, 28 do 32 K za bela vina.
Denar je vpslati naprej, sicer se vino pošlje
po povzetju. Kdor naroči, ostane naš stalen
odjemalec.

279

Načelstvo.

Stambilije

vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta št. 6.

Ceniki franko.

Ustanovljeno 1862.

Telefon št. 584

Najstarejša tovarna pečij in štedilnikov

Rudolf Geburth, Dunaj

C. in kr. dvorni
mašinist.

VII. Kaiserstrasse 71, vogel Burgrasse.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih

štedilnikov,

malih štedilnikov, pečij za kopalnice in

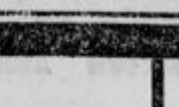
za likalnice. 594 12-1

Vseh vrst kurilnih in trpezniških pečij

Pečij in kamini

za plin.

Ceniki zastoj in franko.

Tovarna za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko **F. L. P.**

Edina tovarna za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka **F. L. P.**

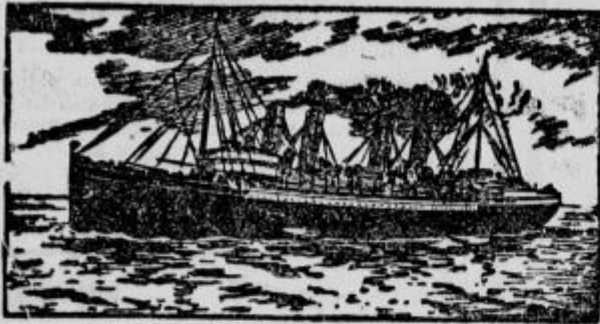
Znamka **F. L. P.**

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRISKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
Zaloga čopičev za pleskarje sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila
za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznana
 reelno in fino po najnižjih cenah.

== Najcenejša vožnja v Ameriko. ==

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

== Najcenejša vožnja v Ameriko. ==

== Fotografski umetni zavod ==
Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
 naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
 grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

3141

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
 sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
 - žimnati modroci, otroški vozički itd. -

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
 p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
 mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
 vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
 dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
 lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
 podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
 odjemalcem v ogled.

Veletrgovina z železnino

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

priporoča se za nabavo vseh
 predmetov železninske stroke.

Sodi. Gospodarsko društvo
 Bermu, pošta Pazin, (Istra),
 posreduje brezplačno pri prodaji
 svojih udov. Cena je nizka. Vino
 je bele, rudeče in črne boje; ka-
 kovost izborna. (2983 1)

Lekarnarja

Edino pristen balzam
 iz lekar. pri angelju
 A. Thierry v Pregradi
 pri Rogaški Slatini

A. THIERRY-ja BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICA.

Učinkuje pri zločestih težkočah, napenjanju, zasilenju, motenju prebave, kašlju, pljučnih
 boleznih, prsnih boleznih, hripavosti itd.

Cisti zunanje rane, olajšuje boletine. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna
 steklenica K 5-.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristo
CENTIFOLIJSKO MAZILLO

zanesljivo učinkuje pri prsih, ranah, ranitvah, vnetju še tako starem vseh vrst.
 2 lončka K 5-60. Naročila naj se naslanjajo na lekarno pri angelju

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogaški Slatini.

Dobl se skoro v vseh lekarnah.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
 Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kroonland“,
 „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
 na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
 „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
 bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
 Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna
 postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite
 za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
 nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
 vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
 nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
 Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
 kolodvora na levo pred znano gostilno pri
 „Starem tišlerju“ 188 (52-1)

1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje
trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stavbni kamen za zidanje iz doma-
 čega kamenoloma v Podpeči, pri

L. Knez-u v Ljubljani.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Za cerkvene pevske zборе.

V majniku:

Ant. Foerster: 6 Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove z orglami; cena partituri 1 K 180 v., pos. glasovom 40 v.

St. Premrl: 12 Marijinih pesmi za mešan zbor; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 40 v.

Janez Laharnar: «Šmarnične pesmi» za mešan zbor; cena partituri 1 K 30 v.

P. Hug. Sattner: «Marijine pesmi» za mešan zbor in orgle; cena partituri 1 K 80 v., pos. glas 50 v.

Ant. Foerster: Lavretanske litanije matere božje za ljudsko petje; cena 40 vin.

— «Ave Maria» za sedmeroglasni mešani ali četveroglasni moški zbor; cena partituri 60 v., glasovom 20 v.

Fr. Kimovec: «Ave Maria in češčena Marija» za tri ženske (moške) glasove z orglami; cena 50 v., 5 izvodov 2 K.

Josip Sicherl: 25 Marijinih pesmi za mešani in moški zbor; cena partituri 2 K, pos. glas. 35 v.

Ig. Hladnik: 23 cerkvenih napevov za moški zbor. Poleg drugih kakor mašnih, obhajilnih in 2 Tantum ergo, se nahaja tudi 10 Marijinih napevov; cena 1 K 60 v.

— «Češčena kraljica» za mešan zbor, solospve in spremljavo orgel; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 30 v.

— «19 Marijinih pesmi» za solospve, mešan zbor in spremljavo orgel, cena 2 K.

— «Ave» 17 Marijinih pesmi za mešan zbor, samospv in spremljavo orgel, cena 2 K.

— «16 Marijinih pesmi» za mešan zbor; cena partituri 1 K, pos. glas. 20 v.

Ob priliki birmovanja ali kanonične vizitacije.

Fr. Kimovec: «Ecce sacerdos magnus» za moški zbor, cena 40 v.

Al. Mihelič: «Ecce sacerdos magnus» za moški zbor, cena 40 v.

Ant. Foerster: «Ecce sacerdos magnus» za mešan zbor in orgle, cena 60 v.

Ign. Hladnik: «Ecce sacerdos magnus» za mešan zbor in orgle, cena 1 K.

Jos. Lavtižar: «3 Ecce sacerdos magnus» za en ali več glasov in orgle, cena 80 v.

Za sv. Rešnje telo.

Dr. Ant. Chlondovski: Tantum ergo za troglasni moški zbor in orgle; cena partituri 50 vin., posam. glasovom 10 v.

Ant. Pogačnik: «6 Tantum ergo» za mešan in moški zbor, cena partituri 60 vin.

Fr. Kimovec: «Tantum ergo» za mešan zbor in orgle, cena 30 v., 5 izvodov 1 K.

Ig. Hladnik: «Pange lingua et 4 Himni ad processionem in festo Ss. Corporis Christi» za mešan zbor, cena 1 K.

Vincenz Galler: 12 Pange lingua (Tantum ergo) za mešan zbor in orgle, cena partituri 3 K 24 v., pos. glasovom 48 v.

Joh. Diebold: 14 evharističnih napevov za mešan zbor; cena partituri 2 K 40 v., pos. glas. 30 v.

Fr. Kimovec: «Rihar renatus». Poleg drugih Riharjevih napevov se nahaja v tej zbirki tudi 7 evharističnih napevov z latinskimi in slovenskimi besedilom kakor: Sacris solemnis, Lauda Sion, Adoro Te, O quam suavis est, Caro mea, Da pacem Domine in Credo in Te —; cena parturi 3 K, pos. glasovom 40 v.

Za prvo sv. obhajilo primerni napevi.

Ig. Hladnik: «O sacrum convivium» 36 obhajilnih, presv. rešnjega telesa in Srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., glasovom 40 vin.

P. Hug. Sattner: «Cerkvene pesmi v čast sv. Rešenja telesa», cena 1 K 60 v.

Za pobožnost presv. Srca Jezusovega.

Ant. Foerster: «Litanije presv. Srca Jezusovega» za ljudsko petje; cena 40 v.

Ig. Hladnik: «O sacrum convivium» 36 obhajilnih presv. Rešnjega telesa in Srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., pos. glasovom 40 v.

Ofertorij za razne praznike cerkvene leta.

Ig. Hladnik: 6 ofertorijev za največje in večje praznike cerkvenega leta, cena 1 K.

Joh. B. Tresch: «Enchiridion» 31 ofertorijev in 19 raznih napevov, cena partituri 1 K 68 v., glasovom 48 v.

Smarnice.

Ker to leto ne izdamo novih šmarnic, opozarjamo s tem na šmarnice prejšnjih let, ki so še v malo izvodih na razpolago.

Šmarnice. P. Ladislav O. S. F. Marijine čednosti in dobrote. Okusno vezan, rdeča obreza 2 K, zlata obreza K 240.

Salve Regina ali razlaganje molitve Češčena bodi Kraljica za šmarnično opravilo. Jožef Kerčon. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—.

Šmarnice. Jožef Kerčon. Marija podoba pravice. Okusno vezana, rdeča obreza K 2—.

Devica verna. I. Godec. Šmarnice. Okusno vezano, rdeča obreza K 140.

Šmarnice. Jožef Volc. Marija v predpodbah in podobah. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—, zlata obreza K 240.

Šmarnice romarja jeruzalemskega. 32 premisljevanj za mesec majnik. F. S. Segula. Vezano rdeča obreza K 2—, po pošti 20 vin. več.

Marijino slovstvo za majnik itd.

Maria, unsere wunderbare Mutter. Maipredigten von P. Christian Stecher S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 360.

Entwürfe zu Marienpredigten. Erster Zyklus für den Maimonat von P. Hugo Hurter S. J. 80 v.

Marien-Predigten von P. Georg Patiss S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 480.

Maria, der Christen Hort. Predigten über die Hochgebenedeite Mutter des Herrn. Von G. Diessel. 2 zvezka K 960.

Marien-Predigten von Philipp Hammer K 324.

Der Mai-Monat. Der Verehrung des reinsten Herzens Mariä gewidmet. Von P. Franz Hattler S. J., vezano K 264.

Die wahre Andacht zur seligsten Jungfrau Maria von L. M. Grignon von Montfort K 312.

Die unbefleckte Empfängnis. Lesungen und Gebete für eine Novene oder Monatsandacht zu Ehren der makellosen Jungfrau Maria von J. Hattenschwiller S. J., vezano K 3—.

Die Schule Mariens. Kleine Lesungen für Marianische Kongregationen. P. Heinrich Opitz, vezano K 250.

Ansprechen in der Marianischen Kongregation der Jungfrauen. Von G. Patiss S. J. K 480.

Handbuch für die Leiter der Marianischen Kongregationen und Sodalitäten. Von J. Dahlmann K 3—.

Über die Leiden Mariä der Königin der Märtyrer. Dreißig Predigten von P. G. Patiss K 648.

Heilige Vorbilder für christliche Jungfrauen in der Welt. Von P. G. Patiss, K 360.

Erlebtes und Erlauchtes. Skizzen von P. Heinrich Opitz S. J. K 150.

Führt die Kinder zu Maria! Ein Hauptmittel zur Erleichterung und Sicherung der christlichen Kindererziehung für Eltern, Seelsorger und Lehrpersonen von M. Mühlbauer K 360.

Za darila primerni molitveniki.

Bogu kar je božjega. Fran Seraf. Finžgar. Okusno vezan, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 180, fino vatrane platnice K 220, najfinejša teletina K 3—, raznovrstne najmodernejše vezave K 450, vezava z listnico, zapono in verižico K 460.

Molitvenik, ki po lepi vsebini, krasni obliki, dovršenem jeziku in trpežnosti nima kmalu enakega. Posebno priročna je lična mala oblika.

Voditelj v srečno večnost. Anton Mrkun. Okusno vezan, rdeča obreza K 140, zlata obreza K 180, fino vatrane platnice K 2—.

Voditelj v srečno večnost se kakor Finžgarjev molitvenik odlikuje po fini priročni obliki, vsebuje pa jako veliko lepih molitev in vzorno razlago krščanskih resnic ter ima razmeroma jako nizko ceno.

Šolski molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah. Dr. Gregorij Pečjak. Okusno vezan, rdeča obreza K —80, zlata obreza K 120, fino vatrane platnice K 280.

Vzoren molitvenik, prirejen nalašč za mladino in vsled svoje dovršenosti vpeljan za ljudskošolski naraščaj.

Večno življenje. Dr. Gregorij Pečjak. Molitvenik. Okusno vezan, rdeča obreza K 120, zlata obreza K 160, fino vatrane platnice K 310.

Molitvenik, namenjen za srednješolsko dijaštvo.

Pot k Bogu. Molitvenik za odrasle. Okusno vezan, rdeča obreza K 120, zlata obreza K 160, fino vatrane platnice K 310, najfinejša teletina K 5—.

Ta molitvenik je prirejen za odrasle, da bodo mogli v cerkvi moliti skupaj z duhovnikom vse slovenske molitve, kakor jih predpisuje novi od slovenskih škofov predpisani molitvenik, obsega pa sploh vse molitve, pesmi itd., potrebne za kristjana.

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Jožef Kerčon. Okusno vezan, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 160, fino vatrane platnice K 3—.

Ta molitvenik ima zelo mnogostransko vsebino in obsega na 350 straneh krasne, zlate nauke za mladino, odrasle mladeniče in dekleta, dalje vse mladini posebno priporočljive pobožne vaje in molitve, n. pr. šestredeljsko pobožnost k sv. Alojziju, pobožnost k sv. Stanislavu itd., sploh krasne nauke in vsakovrstne verske vaje za vse prilike in potrebe. Le veliko število, v katerem se je svoj čas ta molitvenik tiskal in prodajal, je omogočilo izredno nizko ceno, ki je pri sedanjih dragih razmerah pravo čudo.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjižarni Ilirija“ prej Karol Florian v Kranju.

Jadranska banka v Trstu :

Vabilo na subskripcijo. :

V zmislu pooblaščenja občnega zbora z dne 14. marca 1909 sklenil je upravni svet v seji z dne 20. marca 1910, povišati delniško glavnico Jadranske banke na K 4,000.000 — in izdati

2500 delnic po K 400, t. j. K 1,000.000.— nom.

pod sledečimi pogoji:

a) Imejtelji starih delnic imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer so opravičeni zahtevati na podlagi 2 starih delnic 1 delnico nove emisije po kurzu K 420— po delnici.

b) Delnice, katere eventualno vsled neizvršitve opsijske pravice preostanejo, so na razpolago novim subskribentom in tudi imejteljem starih delnic, v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opcije pripada, po kurzu K 445— po delnici.

Prijave na nove delnice se sprejemajo do 30. aprila t. l. in sicer je treba plačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji K 100— kot prvi obrok in obenem kavcijo, ostanek pa po repartitiji delnic, katere izid se vsakemu subskribentu naznani. Ostali znesek, vpoštevaje s. č. položeni obrok oziroma kavcijo bode treba plačati najkasneje do 31. maja t. l.

Ker nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1910, se morajo vplačati 5% ne tekoče obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dnevna izplačila.

Kurzni dobiček (ažijo) pripade po odbitku stroškov in pristojbin nove emisije rezervnemu zakladu banke.

Prijave za nove delnice sprejemajo se: V Trstu in v Opatiji: pri blagajnah banke, kjer se morajo tudi deponirati stare delnice v svrhu izvršitve opsijske pravice.

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridržuje si upr. svet pravico repartitije delnic med subskribente.

Pregled razvoja Jadranske banke v Trstu:

1095 2—1

Poslovno leto	Gotovina menice in vrednostnih pap.	Dolžniki	Bančno posloplje in inventar	Trans. stavke	Vloge in upniki	Delniška glavnica	Rezervi fond	Čisti dobiček	Skupni promet	Dividenda
	kron	kron	kron	kron	kron	kron	kron	kron		
1906	2,414.413—	2,293.401—	275.393—	72.569—	2,813.475—	1,000.000— 1,000.000—	33.100—	97.166—	K 311,002.571'82	50/0
1907	2,555.400—	4,865.073—	292.870—	84.611—	5,435'456—	2,000.000—	107.135—	160.186—	> 457,800.741'06	50/0
1908	3,286.358—	8,956.508—	289.320—	155.743—	9,068.969—	2,000.000— 1,000.000—	160.500—	200.340—	> 608,206.892'58	60/0
1909	3,796.489—	10,242.898—	287.502—	237.432—	10,671'143—	3,000.000—	208'000—	257.816—	> 717,205.923.38	60/0

V TRSTU, dne 31. marca 1910.

Jadranska banka.

Ponudimo vsako poljubno množino:

480

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti).
zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

FRANC MERHAR

STAVBNO IN UMETNO KLEPARSTVO

Izvršuje vsa vodovodna in instalacijska ter vsa v
kleparsko stroko spadajoča dela.

**Pokrivanje zvonikov ter izde-
lovanje del za cementno-lesene
strehe itd. Napeljuje strelovode.**

Slav. občinstvu ter čast. duhovščini se priporočam za cenj.
naročila ter zagotavljam vedno strogo vestno postrežbo in
znamujem z odlič-
nim spoštovanjem

FRANC MERHAR,
v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2.

994 6-1

Avstrijske specialitete I. vr. so svet. znani
Maršnerjevi šumeči limonadni bonboni
Pristni samo s to varstveno znamko

770 12-1

Dobe se povsod, kjer so lepaki navedeni s to
znamko. — Tudi vsak bonbon ima tako
znamko. Letna uporaba več kot 60 milijonov
komadov. **Klaron**, najboljša delikatesa sveta.
Bouchés à la Reine. — **Peppermint-Lozen-Ges.**
Vse vrste čokolade za mleko in za kuhanje iz-
borne kakovosti priporoča: Prva češka akcijska
družba tovarn, za orient. sladkor in čokoladne
izdelke **Kral. Vinogradi, p. A. MARŠNER**. Glavna
zaloge na Dunaju. **Josip Katz VI. Theobaldgasse 4.**

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev
liter, ker se dobi pri **Josipu Maljavac**, pošta in po-
staja Roč v Istri, belo in rdeče (rudeče) franko vsaka
železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter
in se ga more naročiti tudi samo 50 litrov. 667 100-1

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

91 se priporoča prečastiti duhovščini za 26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah
pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo
potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi
naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje
tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno
cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo
dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja tr-
pežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje
starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

Meslo 40 K samo 6 K.

Priiložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, nova zelo lepa,
15 cm dolga dluka, z lepo staro srebrno
cevko in Hubertovim križem, skupaj samo
6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom
pristna. Priiložnostni nakup, razpošilja
po povzetju izdelovalec gamsovih brad

Fenichel 876

Dunaj IX., Altmuttergasse 3/123.

Mnogo priznanih piscem.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg nove skublje K 9-00 boljša K 12-—, belo kot pah
mekko skubljeno K 18-—, K 24-—, ssažnobejo kot pah
mekko skubljeno K 50-—, K 36-—. Pošilja tranko po po-
vzetju. Zamenja dovoljena proti povratni poštnine Bene-
dikt Sachsel, Lobes 159, pri Piznu, Češko. 3223 6-1

Priiložnostni nakup!

Krasna žepna ura z verižico K 3-50.
30.000 komadov

kupljenih, zaraditega pošiljam 1. krasno 36
ur idočo (ne 12 ur), „Gloria“ srebrno anker-
rem. uro, švic. kolesje z lepo gravir. oklop-
jem, s sekundnim kazalcem in lepo pozla-
čeno ali posrebr. verižico natančno idočo
le za 3-50 K. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur
idoch anker-rem. prve vrste švic. uro s pozlač. verižico za K 5.
Triletno pismono jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju

S. KOHNE, razpošiljalnica švicarskih ur.

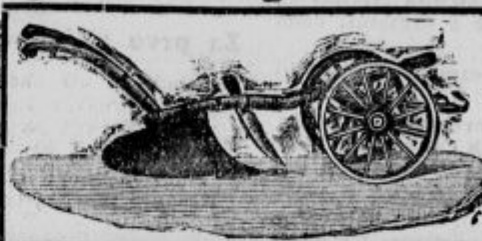
KRAKOV št. 50.

766

Neštevilno priznanj in naročil. — Za neugajajoče denar nazaj.

: Najboljše štajerske pluge :

Navadne in
hribovske z
2 lemežemater
osipalnike,
ter tudi uni-
verzalne ::
jeklene pluge.

**TRAUBISCHE
BRANE**

Originalne
Laakeve in
sploh vse vrste
poljedelskega
orodja pripo-
ročata

Karol Kavšeka naslednik

: Trgovina :
z železnino

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Zaloga polje-
delsk. strojev

CENIK NA ZAHTEVO RADEVOLJE ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

Modna in športna trgovina Pavel Magdič Ljubljana, nasproti glavne pošte

**Priporoča izgotovljene bluze, spodnja krila
in vse moderne nakitne predmete po zelo
ugodnih in brezkonkurenčnih cenah**

**Ogromna izbira damskih in
otroških slamnikov in čepic**

V oddelku za gospode:

vedno samo najnovejši klobuki, čepice, te-
lovniki, srajce, kravate, palice, dežniki,
rokavice in vsi modni predmeti. Za šport:
vse potrebščine za turiste, kolesarje, lovce,
--- tennisi, „Orle“ in „Sokole“ ---

**Narodne zastave,
znaki, fra-
kovi, i. t. d.**

Kamnoseški izdelki iz marmorja za
cerkvene in pohištovene oprave, spo-
minki iz marmorja, granita ali sije-
nita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
:: ulica ::